tlul, cu un nou record! Peste 4 ani va face același lucru, sfidînd pur și simplu noțiunea de imposibil!...

Rămas fără pagae la începutul cursei olimpice de la München, canoistul nostru **Ivan Patzaichin** va vîsli cu... grătarul din barcă, trecînd linia de sosire și obținînd astfel dreptul de a intra în finala pe care n-o va putea pierde; **Lia Manoliu** se încununează cu laurii olimpici în Mexic, accidentată la brațul cu care propulsa discul; boberul italian **Eugenio Monti** se răstoarnă în jgheabul de gheață, își pierde o ureche și vîrful nasului, dar nu renunță la sportul preferat; pilotul **Niki Lauda** suferă un accident grav pe circuitele de formula 1, dar revine și cîștigă din nou; **Didier Pironi,** cu ambele picioare fracturate, îi urmează exemplul ș.a.m.d. De fiecare dată, cronicarii notează triumful voinței în lupta cu imposibilul, triumful omului asupra propriilor sale limite și slăbiciuni, asupra durerii, a bolii și a accidentului.

INCREDIBIL, DAR ADEVĂRAT

Wilma Rudolph, celebra campioană olimpică de sprint, supranumită „Gazela neagră" – pentru supletea și eleganța ei în alergare –, a ajuns pe pista de atletism la indicația... medicilor, care-i recomandaseră practicarea sportului, pentru înlăturarea sechelelor de paralizie infantilă! Vreme de 10 ani ea a muncit ca nimeni alta, pentru ca, în 1956, la J.O. de la Melbourne, să urce întîia oară pe podiumul de premiere, cucerind o medalie de bronz, iar 4 ani mai tîrziu, la Roma, să devină... triplă campioană olimpică și, totodată, prima femeie din lume care a atins granița celor 11 secunde (imposibile!) pe 100 m plat...

John Konrads, înotătorul australian care a strălucit la aceeași Olimpiadă ca și Wilma Rudolph, cucerind trei medalii, pornise de la... poliomielită. Dar nu pornise singur, ci însoțit de Ilsa, sora lui mai mică, decisă să-l încurajeze, fiindu-i mereu alături, în tentativa incredibilă de a șterge urmele unei boli cumplite. Împreună au mers la bazin, împreună au înotat zeci, sute, mii de kilometri și împreună au ajuns, în 1960, pe podiumul Jocurilor Olimpice. Micul, fragilul, complexatul John Konrads era acum un superb atlet, un strălucitor campion olimpic, dar mai presus de orice era o întruchipare a voinței!

IOSIF SÎRBU

Pe **Scott Hamilton,** triplu campion al lumii la patinaj artistic, l-ați văzut acum cîteva săptămîni la televizor. Un tînăr plăcut, cu fizic demn de invidiat și un adevărat maestru al piruetelor pe patine. Puțini sînt însă cei care știu că, în urmă cu aproape 20 de ani, micul Scottie era adus la patinoar de părinții săi, care căutau disperați un remediu miraculos pentru maladia rară de care suferea copilul, maladie ce-l condamnase să nu mai crească în înălțime!...

Șirul exemplelor din această categorie ar mai putea continua cu finlandezul **Kay Tapio Rautavaara,** ajuns campion olimpic la aruncare suliței, după o paralizie care-i înnegurase copilăria, cu canadianul **Conrad Dube,** care a făcut ocolul lumii pe bicicletă, după o maladie similară, sau chiar cu renumitul **Johnny Weissmüller,** „Tarzan"-ul binecunoscut vouă, care a început să facă sport pentru a-și înlătura unele sechele de rahitism! Ce și cum a reușit, știm cu toții foarte bine, dar cel mai important lucru este acela că, pînă și în fața unor boli grave, aparent ireversibile, sportul a făcut minuni. Dar sportul practicat cu perseverență, cu ambiție și cu pasiune fără margini...

PRIMII PAȘI... A DOUA OARĂ!

Se cunosc multe cazuri de ași ai sportului mondial care, în diferite împrejurări nefericite – petrecute în afara arenelor – s-au văzut practic în imposibilitate de a mai reveni în scenă. În mod miraculos însă, ceea ce părea imposibil și fusese etichetat ca atare, s-a dovedit reversibil, sportivii găsind puterea de a reveni în arene, biruindu-și durerea fizică și recucerind culmile performanței umane.

Primul nostru campion olimpic, **Iosif Sîrbu,** trăgător de tir, a suferit – la scurt timp după marea victorie de la Helsinki – o gravă afecțiune la ochiul drept ceea ce, pentru orice țintaș, însemna condamnarea la retragere din activitate. De-a dreptul extraordinar, însă marele nostru campion a găsit calea de a remonta teribilul handicap. Deplasînd sistemul de vizare (ochire) la ochiul stîng și efectuînd îndelungate antrenamente de acomodare, a biruit! La următoarea ediție a Jocurilor Olimpice el realiza 563 de puncte din 600 posibile, fiind considerat, pe bună dreptate, un adevărat fenomen!

Dawnie Fraser, o stea de prim rang a natației mondiale, prima înotătoare din lume care a coborît sub granița „minutului" la 100 m liber, se afla, în 1964, în fața celei de-a treia participări la Jocurile Olimpice. Pînă la ora startului mai rămăseseră doar cîteva luni, cînd, călătorind cu mașina între două localități australiene, s-a tamponat cu un camion greu, căzînd într-o prăpastie. S-a trezit la spital, unde a aflat că își pierduse mama în accident și că – pentru ea – sînt foarte puține speranțe de a mai putea intra vreodată într-un bazin de înot! Dawnie însă a știut să lupte, să lupte cu imposibilul! La 90 de zile după accident, se încumeta să înceapă antrenamentele, deși gîtul îi era încă strîns într-un bandaj ghipsat, pentru a-i proteja coloana vătămată grav. Peste alte 30 de zile a scăpat de platoșa de ghips și și-a intensificat pregătirile, așa că, la ora Olimpiadei de la Tokio, a putut renaște din propria-i cenușă, cum se spune, încremenind o lume întreagă cu victoria olimpică și recordul doborît cu acel prilej!

Cazul lui **Valeri Brumel,** atletul sovietic supranumit „săritorul cosmic", este de-acum binecunoscut. Suferind, în plină glorie, un accident de motocicletă, care s-a soldat cu o dublă fractură deschisă la genunchiul drept, Valeri a fost supus unor operații complicate și, în cele din urmă, a reușit să pășească din nou pe propriile lui picioare. Neșansa i-a jucat însă o nouă festă, el alunecînd stupid pe scara locuinței și fracturîndu-și glezna! Refăcut fragment cu fragment, piciorul lui Brumel își va redobîndi totuși calitățile, grație unor antrenamente îndelungi și migăloase, așa încît campionul va reveni în arenă, trecînd peste ștacheta înălțată la 2,09 m.

Tot după un accident rutier, etiopianul **Bikila Abebe,** dublu campion olimpic de maraton, imobilizat într-un scaun cu rotile, își va regăsi moralul, practicînd tirul cu arcul, în timp ce alți performeri vor reuși lucruri la fel de extraordinare: boxerul **R. Reichenbecher** cîștigă 60 dintre cele 100 de meciuri ale carierei sale, cu o proteză la piciorul drept, trăgătorul de pistol viteză **K. Takacs,** campion olimpic în 1939, va pierde brațul drept, cîștigînd Olimpiada următoare cu brațul stîng, iar tenismanul austriac **Hans Redl** va deveni campion național, fiind, la rîndul său, lipsit de un braț! Iată cîți oameni au biruit imposibilul!...

*

Poate că, pe această temă, ar merita să fie scrisă o carte întreagă și poate că ea va reuși să cuprindă absolut toate exemplele remarcabile de sportivi care au ieșit triumfători nu numai din lupta cu adversarii, cu ruleta și cu acele cronometrului, ci cu ceea ce ne-am obișnuit să numim imposibilul. Iată însă că imposibilul poate fi învins. Cu condiția să-ți dorești acest lucru!

HORIA ALEXANDRESCU

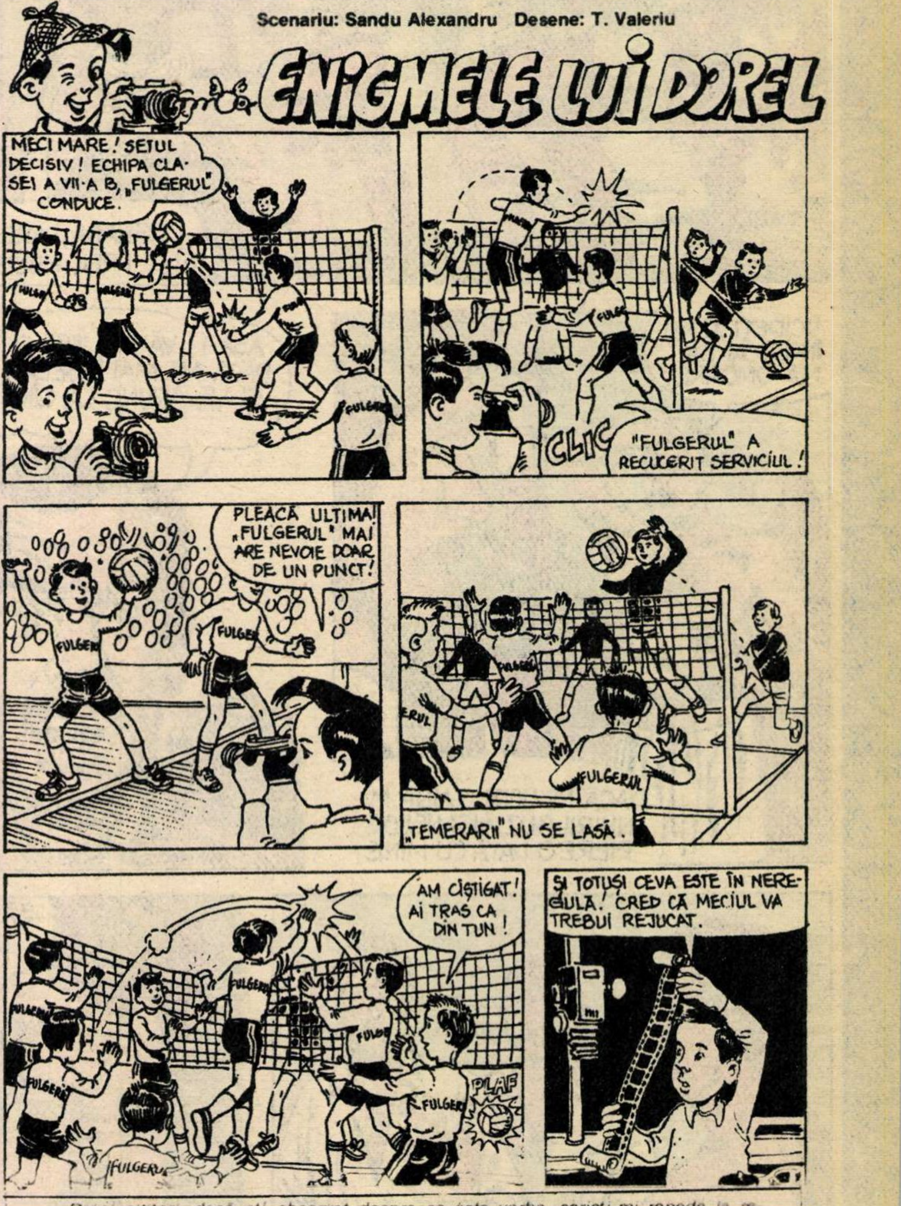
Scenariu: Sandu Alexandru Desene: T. Valeriu

ENIGMELE LUI DOREL
MECI MARE! SETUL DECISIV! ECHIPA CLASEI A VII-A B, „FULGERUL" CONDUCE.
FULGERUL
CLIC
„FULGERUL" A RECUCERIT SERVICIUL!
PLEACĂ ULTIMA! „FULGERUL" MAI ARE NEVOIE DOAR DE UN PUNCT!
„TEMERARII" NU SE LASĂ.
AM CÎȘTIGAT! AI TRAS CA DIN TUN!
PLAF
ȘI TOTUȘI CEVA ESTE ÎN NEREGULĂ! CRED CĂ MECIUL VA TREBUI REJUCAT.

Dragi cititori, dacă ați observat despre ce este vorba, scrieți-mi repede la redacție! Vă rog să puneți în același plic și cîte o fotografie din activitatea sportivă a voastră sau a colegilor voștri! Cele mai interesante răspunsuri vor fi premiate, iar fotografiile – publicate!

Cutezătorii

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA
Responsabil de număr: Margareta Micu; Prezentare artistică: Pompiliu Dumitrescu; Prezentare tehnică: Lucia Sicomaș.

REDACȚIA Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137. Telex: 11226 București.
Index 41633 12 pagini, 1,50 lei.

OȘTENII LUI
MIHAI VITEAZUL

Mînios, Iusuf o trimite din nou pe Maria în temnița unde este închis Dan Buzdugan, amenințînd că, dacă acesta nu-i va dezvălui taina mînuirii buzduganelor , îi va ucide întîi prietenul, pe Gruia lui Novac, apoi o va ucide și pe ea, pe Maria. Dan Buzdugan primește pentru a doua oară să-i dezvăluie lui Iusuf taina mînuirii buzduganelor. Însă de data aceasta pune condiții: să fie îndepărtate străjile și toți privitorii. În felul acesta numai Iusuf, singur, va putea ști să mînuiască buzduganele. În curtea cetății însă, după ce lovește un porumbel din zbor, cu al doilea buzdugan, Dan îl doboară pe Iusuf și îi ia hainele pe care le îmbracă în grabă Maria. Deghizată astfel, Maria se strecoară afară din cetate pentru a veni cu ajutoare.

SCENARIUL: DUMITRU ALMAȘ DESENE: VALENTIN TĂNASE și RADU VINTILESCU

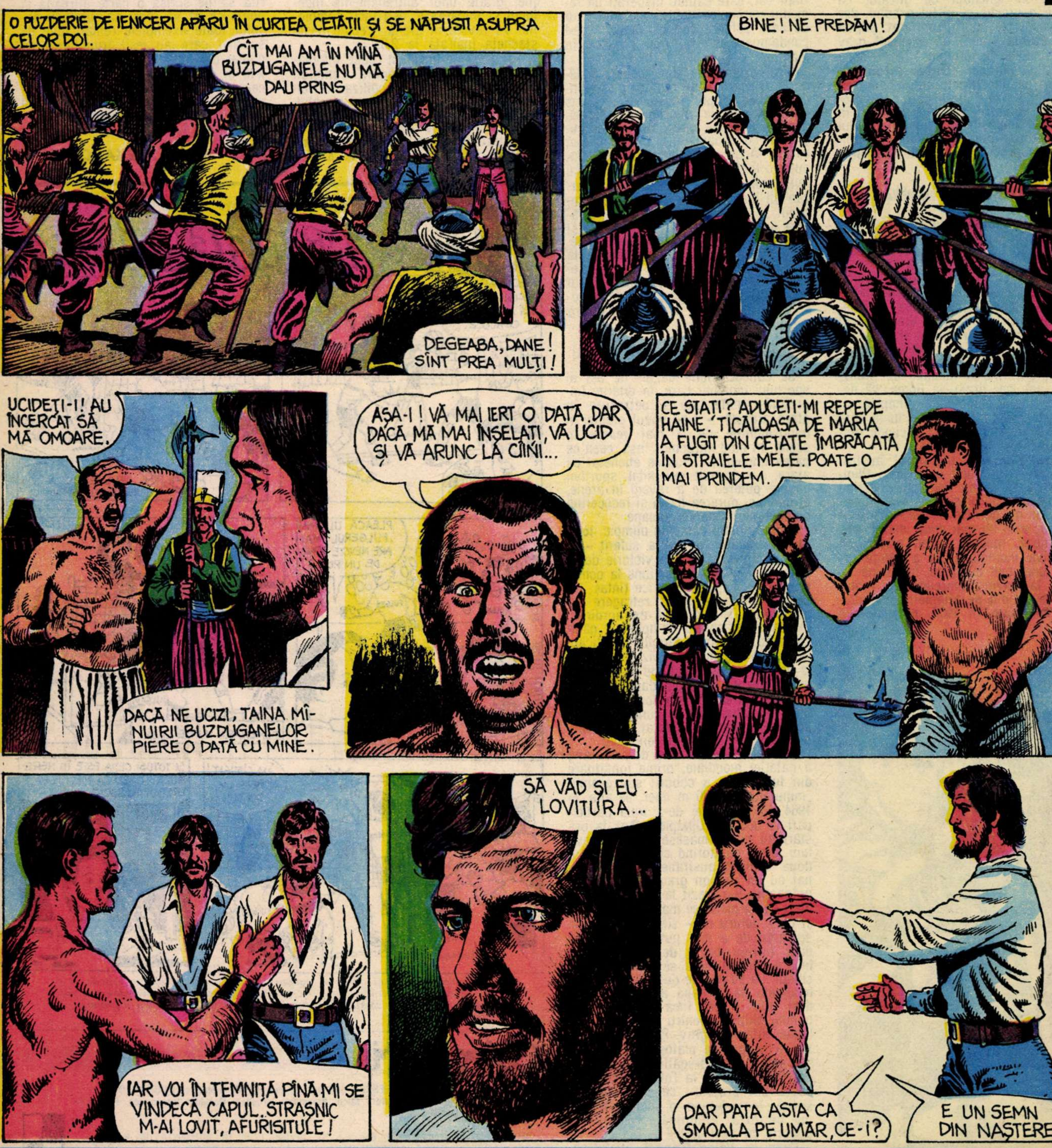
O PUZDERIE DE IENICERI APĂRU ÎN CURTEA CETĂȚII ȘI SE NĂPUSTI ASUPRA CELOR DOI.
CÎT MAI AM ÎN MÎNĂ BUZDUGANELE NU MĂ DAU PRINS
DEGEABA, DANE! SÎNT PREA MULȚI!
BINE! NE PREDĂM!
UCIDEȚI-I! AU ÎNCERCAT SĂ MĂ OMOARE.
DACĂ NE UCIZI, TAINA MÎNUIRII BUZDUGANELOR PIERE O DATĂ CU MINE.
AȘA-I! VĂ MAI IERT O DATĂ. DAR DACĂ MĂ MAI ÎNȘELAȚI, VĂ UCID ȘI VĂ ARUNC LA CÎINI...
CE STAȚI? ADUCEȚI-MI REPEDE HAINE. TICĂLOASA DE MARIA A FUGIT DIN CETATE ÎMBRĂCATĂ ÎN STRAIELE MELE. POATE O MAI PRINDEM.
IAR VOI ÎN TEMNIȚĂ PÎNĂ MI SE VINDECĂ CAPUL. STRAȘNIC M-AI LOVIT, AFURISITULE!
SĂ VĂD ȘI EU LOVITURA...
DAR PATA ASTA CA SMOALA PE UMĂR, CE-I?
E UN SEMN DIN NAȘTERE.

(Va urma)

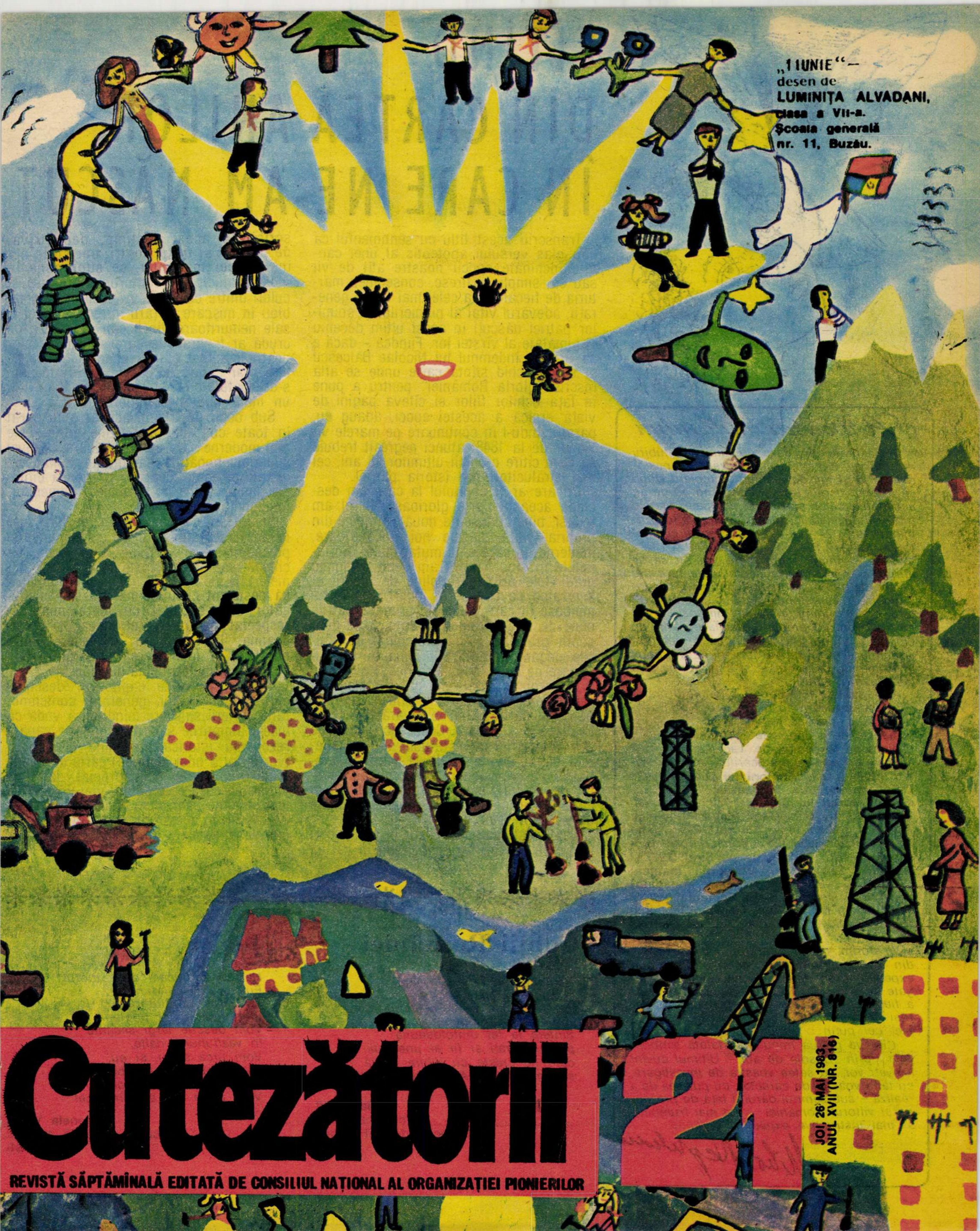

„1 IUNIE" — desen de **LUMINIȚA ALVADANI**, clasa a VII-a, Școala generală nr. 11, Buzău.

Cutezătorii

21

JOI, 26 MAI 1983.
ANUL XVII (NR. 816)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Desen: SABIN ŞTEFĂNUŢĂ

Scrisoarea săptămînii

Desfăşurate sub raza de lumină a iubirii de patrie, Expediţiile „Cutezătorii" pasionează mii şi mii de pionieri şi şcolari. După ce a făcut ocolul ţării, încununînd an de an activitatea celor mai bune echipaje, marele trofeu transmisibil „Busola de aur" a fost înmînat marţi, 24 mai a.c., la Craiova, cîştigătorilor ediţiei 1982 a concursului.

Braţe şi inimi tinere, care vor şti să se afirme şi mai departe acolo unde ţara are nevoie de ele, în minunatele industrii şi construcţii, în cercetarea ştiinţifică şi agricultură, braţe şi inimi tinere ale minunaţilor copii craioveni au preluat „Busola de aur" cu emoţie şi vigoare, văzînd în ea o metaforă iradiantă a frumuseţii şi fericirii de a fi copil în România, de a creşte şi a te afirma prin ţară, pentru ţară.

Am aplaudat împreună cu pionierii craioveni, încă o dată, rapsodicul drum al „Busolei de aur" prin aspiraţia copiilor României socialiste de a cunoaşte şi a cinsti patria în pasionante expediţii de vacanţă. Au fost evocaţi, cu admiraţie, cuceritorii marelui trofeu: 1969 – Iaşi, **Vînătorii lui Dragoş;** *1970 Orăştioara de Sus,* **Sargedava;** *1971 – Suceava,* **Arcaşii lui Ştefan;** *1972 – Cîmpina,* **Getica;** *1973 – Baia Mare,* **Piatra Piţigoiului;** *1974 – Ogrezeni-Ilfov,* **Aurora;** *1975 – Baia Mare,* **Sînzienele;** *1976 – com. Nicolae Bălcescu, Bacău,* **Plutaşii de pe Siret;** *1977 – Halmeu, Satu Mare,* **Lanterna magică;** *1978–1979 – Borca, jud. Neamţ,* **Indagatores;** *1980 – Oreavu, Buzău,* **Speranţa;** *1981 – com. Avram Iancu, Alba,* **Tulnicarii Iancului;** *1982 – Craiova,* **Vultur 4** *(Şcoala generală nr. 32)...*

Vă dorim, dragi cutezători, ca voi înşivă, din toate colţurile ţării, să vă afirmaţi prin expediţii la fel de instructive, la fel de bogate în roade. Stă în puterea fiecărei unităţi, a fiecărei case a pionierilor şi şoimilor patriei să organizeze, în vacanţa care se apropie, cel puţin o expediţie!

Cine va prelua minunata ştafetă simbolizată prin „Busola de aur"? Ultimul cuvînt îl aveţi voi, cu setea voastră de investigare, cu tăria voastră de caracter, cu puterea de a realiza – sub semnul dăruirii faţă de prezentul şi viitorul României – tot mai frumoase şi mai instructive expediţii.

CITIND DIN CARTEA ANILOR ÎN CARE NE-AM NĂSCUT

Transcriu acest titlu cu sentimentul că dau glas versului apoteotic al unei cantate închinate epocii noastre atît de vii sau că, simplu şi firesc, consemnez mărturia de fiecare zi a celei mai tinere generaţii, adevărul vital al pionierilor şi şoimilor patriei născuţi în acest ultim deceniu şi jumătate al vîrstei lor. Fiindcă – dacă e să urmăm îndemnul lui Nicolae Bălcescu şi să „deschid sfînta carte unde se află înscrisă gloria României" pentru a pune în faţa ochilor fiilor ei cîteva pagini de viaţă eroică a acestei epoci, adaug eu, parafrazîndu-l în continuare pe marele vizionar de la 1848, atunci negreşit trebuie să dăm citire cronicii ultimilor 18 ani, cei mai strălucitori din istoria patriei.

Oricare ar fi capitolul la care am deschide această carte glorioasă, în el am regăsi, bine cunoscute nouă, crîmpeie din propria viaţă: casele noi, încăpătoare, moderne, în care s-au mutat multe din familiile în sînul cărora am venit pe lume; grădiniţele primitoare pline de jucării şi zumzăind de cîntece şi jocuri; şcolile luminoase în care chiar din prima zi cărţile pline de taine, frumos tipărite şi pe deasupra gratuite, ne-au întîmpinat pe băncile elegante; organizaţiile noastre revoluţionare de copii, şoimii patriei şi pionierii, în a căror activitate am găsit înţelegerea sentimentelor pe care le nutrim faţă de patrie şi partid, faţă de tovarăşii Nicolae Ceauşescu şi Elena Ceauşescu care ne poartă de grijă ca nişte buni părinţi; taberele de la munte şi de la mare în ambianţa cărora vacanţele noastre au devenit de neuitat; cercurile şi scenele în al căror cadru ne-am manifestat talentele de constructori sau de artişti.

Dar acest tablou al vieţii celor născuţi în aceşti ani pe care-l regăsim în cartea scrisă în acest răstimp, deopotrivă, de părinţii şi fraţii noştri, dar şi de noi înşine, cei mai mici, se suprapune în mod stralucit, cu contururi viguroase şi culori dintre cele mai vii peste marele tablou în mişcare al ţării întregi, al istoriei sale nemuritoare din aceşti ani. Oricît de crudă ar fi vîrsta la care sîntem, ochilor noştri le-a fost dat să cunoască ceea ce alţii n-ar cunoaşte, „aceia care după noi s-or naşte", cum spune, pe drept cuvînt, un mare poet contemporan.

Sub ochii noştri într-adevăr s-au durat în toate colţurile ţării uzine dintre cele mai moderne care pun în valoare, la nivel superior, bogăţiile pămîntului românesc, înainte de toate, cea mai preţioasă dintre ele, munca plină de hărnicie a oamenilor, inteligenţa lor tehnică.

Şi tot în cartea acestor ani în care ne-am născut am putut citi că România şi preşedintele ei Nicolae Ceauşescu au crescut în marea cinste a lumii, că numele ţării noastre a făcut ocolul planetei, că peste tot cuvîntul marelui său conducător este ascultat cu luare-aminte şi respectat pentru că el îndeamnă întotdeauna la pace şi înţelegere între popoare, la interzicerea oricărui război, cu atît mai mult a unuia nuclear.

Aşadar, la orice capitol ar deschide cartea acestor ani, generaţia contemporană scrierii sale are mîndria să vadă că înseşi amintirile sale din copilărie capătă rezonanţă istorică, devenind deopotrivă (vorba tot a unui înaintaş) carte de vitejie a trecutului celui mai apropiat, dar şi a viitorului, ceea ce e cu atît mai vrednic de luare-aminte pentru cei mai tineri fii ai ţării născuţi în aceşti ultimi ani ai celei mai glorioase epoci a ţării.

NICULAE STOIAN

* * *

Copiii României

Ne înconjură aceiaşi munţi
şi aceleaşi ape dulci ne scaldă;
noi ne bucurăm de-aceleaşi flori
şi de aceeaşi pîine caldă.
Sîntem la fel dintotdeauna
prieteni, fraţi şi fii ai unei glii
care ne creşte cu iubire multă –
sîntem copiii MAMEI ROMÂNII!

Mariana Bilţ
clasa a VIII-a,
Borsec, judeţul Harghita.

Joacă

Hai să ne jucăm de-a zborul
Eu voi fi o rîndunică,
Tu vei fi un fluturaş,
Şi-mpreună, doi prieteni
Vom descrie largi secante
În văzduhurile-nalte,
Vom urca şi tu, şi eu,
Pe un arc de curcubeu
Şi doar linişte şi pace
Vom purta din cer încoace!

Antonela Voicu,
Şcoala generală nr. 175,
Bucureşti.

CEAUŞESCU, ROMÂNIA OCROTESC COPILĂRIA

Istoria anilor în care la cîrma ţării se află tovarăşul Nicolae Ceauşescu a înscris în filele sale, pentru copiii şi tinerii ţării, minunate condiţii de viaţă şi învăţătură. Astfel: 5,4 milioane de copii şi tineri sînt cuprinşi în şcoli şi facultăţi • Deci fiecare al patrulea cetăţean al ţării învaţă • La dispoziţia lor se află: 29 583 unităţi şcolare de toate tipurile şi profilurile (faţă de 24 060 în anul 1965), din care 3 517 funcţionează în limba de predare a naţionalităţilor conlocuitoare • 14 098 laboratoare şi 11 834 ateliere pentru învăţămîntul primar, gimnazial, liceal, profesional şi de maiştri • 5 619 laboratoare, săli de lucrări practice şi ateliere didactice în instituţiile de învăţămînt superior (faţă de numărul lor de 1942 în anul 1965) • În învăţămîntul de toate gradele funcţionează 240 691 de cadre didactice din care 24 056 provin din rîndul naţionalităţilor conlocuitoare • Tineretul studios are la dispoziţie 10 732 biblioteci şcolare şi 43 biblioteci universitare.

Aceasta-mi este ţara

În culmile-nverzite şi cîmpul plin de flori,
Cu şesuri numai roade şi în adînc comori,
Cu munţi ce stau în soare, de vînturi neclintiţi,
Cu ape-n peşti bogate şi de păduri umbriţi,

Cu oamenii cei harnici ce-s puşi mereu pe fapte,
Ce holde-ntind pe-ogoare din zori şi pînă-n noapte
Cu fabrici şi uzine vorbind de noi în lume
Ca făurari ce schimbă un nume în renume.

Aceasta-mi este ţara avînd în fruntea ei
Un om mereu mai tînăr, punînd un nou temei
Cu dreaptă judecată, un Om-stindard, Erou,
În lupta pentru Bine, în lupta pentru Nou.

Mihaela Tufă,
clasa a VIII-a,
Şcoala generală nr. 178, Bucureşti.

Cîntec

Cu numele drag, cel mai de seamă
Copiii ţării îi spun, cu glas cald, mamă
Ea ne veghează în inimi bucuria
Şi florile din suflet ce-mpodobesc cîmpia.

Înflăcăraţi de doruri şi de vise
Primim poveţe cu braţele deschise
Şi cresc măreţ dorinţele şuvoi,
Ce le sădeşti cu dragoste în noi.

Buchet de flori îţi dăruim, cunună,
Neînfricată mamă, duioasă şi bună,
Ne ocroteşti cu dragoste copilăria
Ce o trăim aici, în România.

Mioara Lalescu,
clasa a VIII-a B,
Şcoala generală nr. 12, Reşiţa.

Mesaj

Haideţi copii,
să ne jucăm
cu stelele,
să rîdem, să cîntăm
şi să dansăm
în vîrtejuri de soare.

Să sărutăm
roua de pe flori,
să prindem fluturi coloraţi
şi să scriem cu ei: PACE.

Să ne urcăm în căluşei
şi să ne ridicăm
pînă la cer,
să-l curăţăm de cenuşa.

Să ne jucăm
de-a „baba-oarba"
pe sub flori de cais,
iar din veselia,
cîntecul şi rîsetele
noastre
să facem PACE.

Tamara Georgeta Oţet,
clasa a VII-a,
Şcoala generală nr. 2,
Jibou.

Desen: TEODORA POPESCU.
clasa a VIII-a, Şcoala generală nr. 11, Buzău.

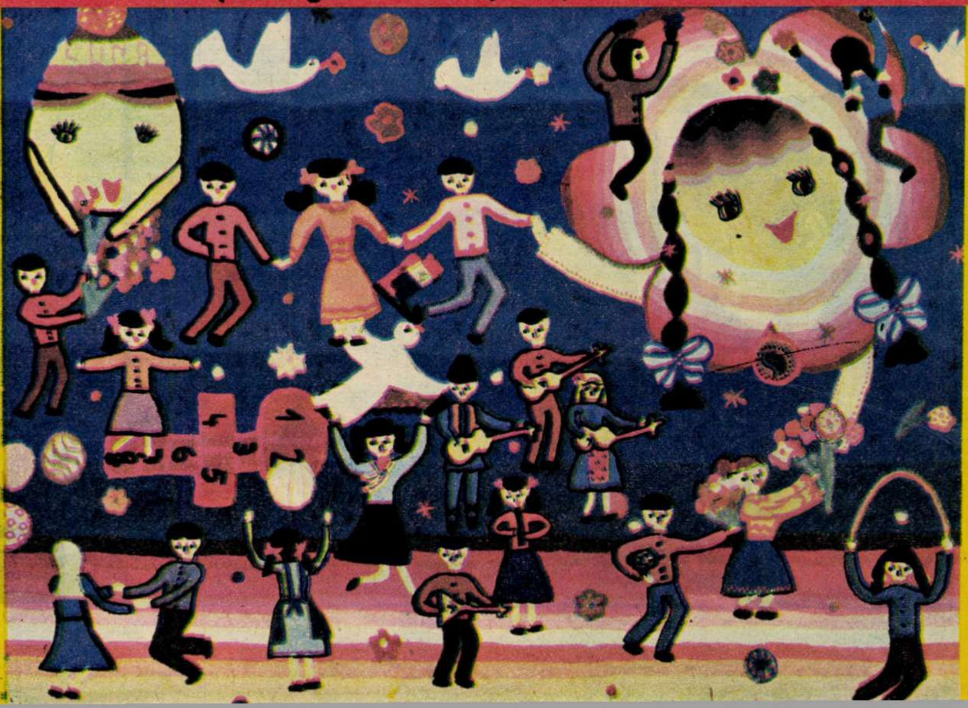

Prietenii noștri din clasa a VIII-a A tind despre proiectele lor viitoare.

În istoria ultimilor 18 ani, anii cei mai rodnici din milenara istorie a patriei, școala românească a făcut un impresionant salt calitativ, prin dezvoltarea ei în strînsă concordanță cu nevoile economiei, ale societății, îmbinînd învățămîntul cu munca productivă și cu cercetarea științifică.

Miile de școli, dotate cu mijloace moderne, care au înflorit în toate localitățile, oferă minunate condiții de învățătură, de pregătire pentru muncă și viață, tuturor copiilor țării.

Urmînd părinteștile îndemnuri ale tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, adresate tinerei generații, de a învăța și munci, de a-și lărgi permanent orizontul cunoașterii, pentru a deveni buni patrioți, buni revoluționari, cetățeni de nădejde ai patriei socialiste, pionierii își mobilizează permanent forțele pentru a-și îndeplini cît mai bine principala lor îndatorire patriotică: învățătura.

NE PREGĂTIM PENTRU MUNCĂ ȘI VIAȚĂ

Învățînd, ne pregătim pentru muncă și viața. Dar cum ne îndeplinim această îndatorire fundamentală a vîrstei noastre? Răspunsurile sînt bogat argumentate,. potrivit aspirațiilor fiecăruia și nu le putem cuprinde în acest spațiu pe toate. Căutăm să venim în întîmpinarea preocupării voastre, oferindu-vă unele răspunsuri obținute cu prilejul unui sondaj-anchetă realizat printre pionierii claselor a VII-a A și a VIII-a A de la Școala generală nr. 180, Sectorul 1, București. Înainte de a continua lectura anchetei noastre, încercați și voi înșivă, dragi cititori, să vă răspundeți fiecare cum vă îndepliniți îndatorirea fundamentală, patriotică, de pionier – aceea de a învăța – și cum vedeți materializate cunoștințele acumulate de-a lungul urcușului vostru.

Așadar, pentru ce învățăm? V-ați dat seama că este o întrebare deosebit de importantă. De ce? Datorită complexității ei și uimitoarei caracteristici pe care o are de a părea la prima vedere o problemă foarte simplă, ușoară (unii dintre tinerii întrebați au spus „o întrebare foarte obișnuită"), ca pe urmă să constatați că nu este așa. O întrebare căreia nu-i putem răspund repede, oricum, și ușo (cînd dorim să răspunde cît mai cuprinzător, chiar l nivelul înțelegerii pe care are vîrsta voastră). Întrucî învățați tot timpul și di toate acțiunile voastre; v însușiți obiectele de învățămînt, vă cultivați dragoste de muncă și hărnicie și învățați cum să vă comportați la școală, în familie, î societate. Toate aceste converg în conștiința voastră spre un univers de mar forță, în care se imprim pentru toată viața modul d a vă interpreta menirea, d a vă privi viața, viitorul, d a învăța să vă iubiți patria

Dan Radu Moisoiu: ***Trebuie să învățăm pentru noi, pentru țara noastră, care pe zi ce trece se înfrumusețează sub cerul înseninat al socialismului.***

Claudia Rettegi: ***A constru pentru oameni înseamnă a-i iubi!***

Ionuț Ciobanu și Felicia Dragomiroiu din clasa a VII-a A, examinînd imagini la reproiector, în cabinetul de chimie.

Dialog... la eprubetă! (în imagine: Marinela Pîndaru și Veronica Tudoran).

partidul, să vă formați ca ineri cutezători revoluționari.

Dar să dăm cuvîntul inerlocutorilor noștri.

Alexandra Olar, pionier-comandant de unitate: nvățăm pentru realizarea elului pe care fiecare dintre noi și l-a propus în viață. Unii elevi își pun, poate, o altă întrebare: Pentru ce să nvățăm bine la toate materiile și să nu învățăm foarte bine doar la obiectele ce ne nteresează direct? Eu aș răspunde: pentru a deveni oameni multilateral pregătiți, cu o cultură generală cît mai bogată, pentru a avea un orizont cît mai larg, bine stăpînit, în domeniul cunoașterii umane. Numai astfel putem face față cerințelor societății, să fim folositori oriunde va fi nevoie de noi.

Paula Vlădescu: ***În viitorul nostru, pe care vrem să-l construim, nimic nu se va putea realiza fără știință, fără multă învățătură.***

Simona Fătu: ***Mă pregătesc să devin muncitoare calificată într-o întreprindere industrială, stăpînă pe cunoștințele mele și pe meseria aleasă.***

Gabriel Venin: ***Mă văd escaladînd înălțimile văzduhului, și ducînd cu mine, pe Terra, numai mesajul Păcii.***

Dan Radu Moisoiu: Dacă nu am învăța, noi, constructorii țării noastre de mîine, nu am putea ști ce să facem să ținem pasul cu viața, economia, știința, industria, agricultura...

Claudia Rettegi: Ce este mai frumos decît să construiești? A construi pentru oameni înseamnă a-i iubi. Eu îmi văd țara cu construcții impunătoare și frumoase, numeroase edificii pe verticală, centrale atomo-electrice, centre de cercetare spațială, institute și uzine moderne. Mă pregătesc să devin constructor, deci să particip și eu la înălțarea lor. Și pentru ca toate năzuințele noastre să se îndeplinească, trebuie ca oamenii să se iubească, deci să fie pace pe pămînt, bunul cel mai de preț al omenirii, pentru care luptăm cu toții, și noi, pionierii.

Paula Vlădescu: În viitorul nostru pe care vrem să-l construim, nimic nu se va putea face fără știință, învățătură. Pentru orice meserie, trebuie să înveți serios, iar cunoștințele pe care ți le însușești să știi să le aplici și să ți le perfecționezi. Eu vreau să devin muncitoare calificată într-o întreprindere industrială, de aceea caut să mă pregătesc cît mai bine, pentru că un muncitor de înaltă calificare trebuie să cunoască bine și tehnică, să știe matematică și fizică, dar să și scrie corect, să cunoască istoria țării și literatura.

Claudia Șuhane: Nu învățăm numai pentru mulțumirea noastră sufletească, pentru notele pe care le luăm acum în catalog, ci și pentru viitorul pe care dorim să ni-l făurim, pentru a deveni în viață oameni de nădejde.

Mihaela Chivu: A învăța este rațiunea de a fi a omului. A învăța trebuie să fie și rațiunea noastră de a fi, a pionierilor. A cunoaște este mijlocul prin care oamenii vor continua să existe. Fiecare dintre noi sîntem o verigă din lanțul viu, fierbinte, care înseamnă omenire.

Adrian Dulău: Există o mulțime de meserii, toate sînt frumoase, necesare. Și pentru orice meserie pentru care ne pregătim (eu vreau să devin medic, pentru a alina suferințele fizice ale omului), trebuie să învățăm cu toții pentru că țara are nevoie de oameni tot mai bine pregătiți. Învățăm pentru a continua măreața operă începută de părinții noștri, pentru a contribui la construcția noii societăți.

Simona Fătu: Cînd eram mai mică, nu mă puteam hotărî ce profesie să-mi aleg. Dar anii au trecut, iar gîndurile mele, pe atunci fragede, au început să se maturizeze. Acum îmi cunosc mai bine posibilitățile și înclinațiile. Vreau să am o meserie, să fiu muncitoare, să creez cu mîinile mele bunuri folositoare oamenilor, bunuri materiale. Acesta este scopul pentru care mă pregătesc. În meseria mea vreau să mă văd mereu demnă și stăpînă pe cunoștințele mele.

Gabriel Venin: Mă văd zburînd în înălțimile atmosferei, în jurul Terrei, să fiu un zburător curajos și folositor, ducînd cu mine numai mesajul Păcii. Și pentru a-mi realiza visul, pînă atunci trebuie să învăț, să învăț, să învăț!

M. MICU

Prezenți în amfiteatrele hărniciei

În aceste zile, oamenii ogoarelor își mobilizează forțele pentru asigurarea necesarului de apă în sol, utilizînd toate resursele existente. Și de această dată pionierii răspund prezent, dînd un prețios ajutor acolo unde este nevoie să se asigure umiditatea optimă pentru dezvoltarea plantelor.

Imaginile noastre vă prezintă aspecte ale participării pionierilor din comuna Brazii, Ialomița, la asigurarea apei pentru răsadurile din grădinile de legume.

PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Vineri, 20 mai, a avut loc Plenara Consiliului Național al Organizației Pionierilor care a hotărît eliberarea tovarășului Mihai Hîrjău din funcția de președinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor și alegerea în această funcție a tovarășei Poliana Cristescu, secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist.

Pace și VIAȚA
PENTRU TOȚI COPIII LUMII

1 Iunie - ziua în care planeta își sărbătorește copiii

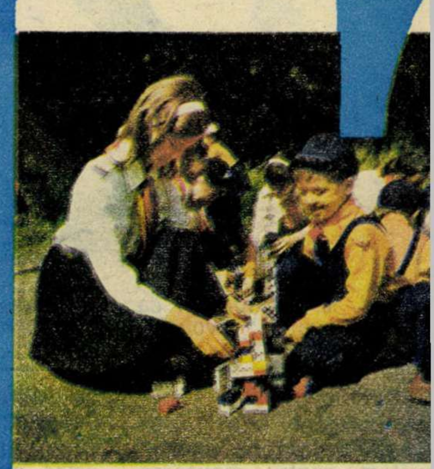

Peste cîteva zile, cînd ne vom trezi dimineața și vom deschide larg ferestrele, soarele ne va mîngîia obrajii ca întotdeauna, dar razele sale vor fi mai calde și mai strălucitoare. În perpetua horă a anotimpurilor, 1 Iunie, cea dintîi zi a verii, a sosit. Este ziua voastră, dragi copii. Umanitatea v-a dedicat-o, alegînd-o ca zi simbolică a apărării copilului.

Dragostea și grija față de copii sînt un etalon al omeniei. A-i iubi și a face totul pentru a le crea o viață fericită este un lucru firesc. Candoarea, curiozitatea și joaca netulburate de griji și pericole se însoțesc întotdeauna cu aspirația la fericire a fiecărei ființe umane. Și nu poate exista un ideal mai înalt, mai nobil decît acela de a asigura copiilor noștri o copilărie frumoasă, senină, pe care s-o trăiască în pace și în liniște.

La noi, această nobilă și consecventă preocupare străbate întreaga politică a partidului și statului. Copiii țării se bucură de atenția deosebită a secretarului general al partidului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU,** și a tovarășei **ELENA CEAUȘESCU,** care se îngrijesc cu pilduitoare dragoste și răspundere de crearea celor mai bune condiții pentru cresterea și pregătirea tinerei generații. De aceea, pentru milioanele de copii ai țării, ziua de 1 Iunie oferă un nou prilej de a-și exprima sentimentele de dragoste și recunoștință, de a aduce un fierbinte omagiu conducătorului iubit al partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și tovarășei Elena Ceaușescu, pentru părinteasca grijă cu care veghează pentru ca tinerele mlădițe ale României socialiste să crească în demnitate și omenie, în libertate și pace.

În concepția profund umanistă a secretarului general al partidului, a președintelui României, asigurarea păcii, securității și libertății popoarelor, a viitorului luminos al copiilor planetei este o îndatorire a tuturor statelor.

Din nefericire, în lumea de astăzi, surîsul copiilor este umbrit de primejdia armelor, de decalajele frapante determinate de împărțirea lumii în bogați și săraci. Pe vaste întinderi ale globului, milioane de copii din țările în curs de dezvoltare își pierd copilăria înainte de a apuca să se bucure de ea, stingîndu-se de subnutriție, boli, exploatare. În același timp, în țările dezvoltate multor copii le este marcat destinul de tarele societății capitaliste: exploatare, inechități sociale, violență, obscurantism.

Apropierea zilei de 1 Iunie, zi în care planeta își sărbătorește copiii, ne reamintește că:

- Din cei peste un miliard și jumătate de copii ai planetei, peste 80 % suportă consecințele dramatice ale sărăciei;
- În 1981 numărul copiilor care trăiau în condițiile de sărăcie gravă era de circa 300 milioane;
- 156 de milioane de copii își duceau viața alături de părinții lor în condițiile mizere ale bidonvil-urilor și slumsuri-lor de la marginea orașelor;
- 50 000 de copii și-au pierdut vederea, din cauza carențelor alimentare;
- Anual, circa 55 000 000 de copii, sub vîrsta de 15 ani, sînt siliți de sărăcie să-și cîștige existența singuri. Revista belgiană „Pourquoi pas?" arată că acești copii „nefericiți, ignoranți, lipsiți de apărare sînt victime ale cinicei exploatări zilnice";
- În decursul anului trecut, circa 4,1 milioane de copii ai muncitorilor emigranți în țările vest-europene erau supuși celor mai flagrante discriminări în ce privește posibilitățile de școlarizare și educare. Dealtfel, cifrele privind analfabetismul în lume arată că 128 de milioane de copii între 6 și 11 ani nu au posibilitatea să fie școlarizați;
- 230 milioane dintre copiii țărilor în curs de dezvoltare sînt subalimentați. Alte milioane de copii rămîn handicapați din cauza condițiilor de sărăcie în care trăiesc, a hranei insuficiente și a apei infectate.

Într-un raport privind situația copiilor lumii, pe anii 1982–1983, directorul general al Fondurilor Națiunilor Unite pentru Copii, James P. Grand, arată că subnutriția și bolile infecțioase au secerat zilnic cîte 40 000 de vieți. La fiecare

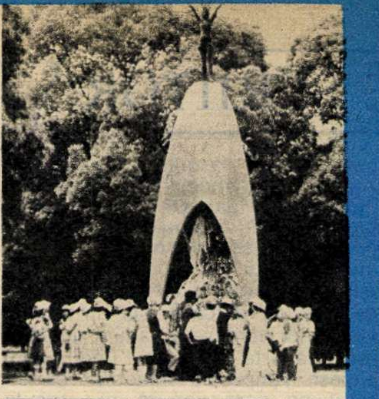

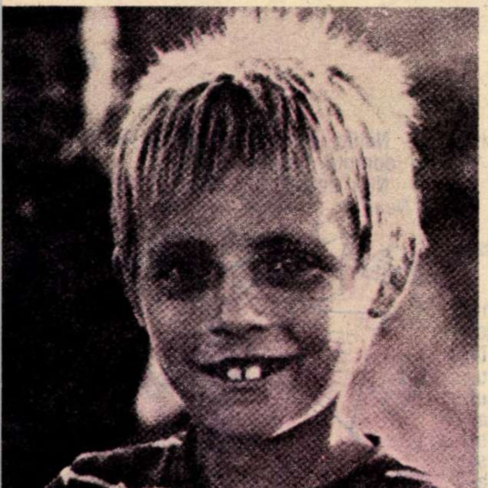

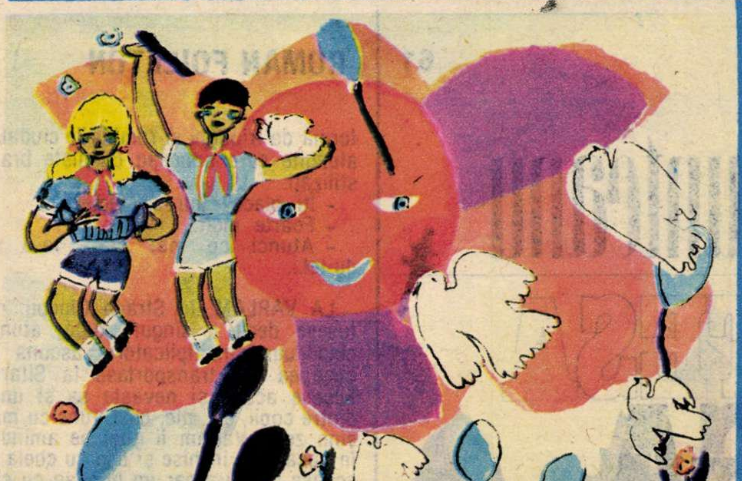

şase secunde, un copil şi-a pierdut viaţa din cauza deshidratării. Menţinerea tendinţelor actuale pînă în anul 2 000 va provoca o creştere a numărului de copii subalimentaţi pînă la 600–650 de milioane.

În dosarul de priorităţi ale copiilor lumii, patru mari probleme îşi cer rezolvarea cît mai urgentă: alimentaţia, asigurarea apei potabile, educaţia şi asistenţa sanitară. Mai presus de toate însă omenirea este datoare să vegheze la asigurarea celui mai de preţ bun pe care-l poate oferi în primul rînd copiilor: PACEA. Pentru că numai în condiţii de pace părinţii pot munci şi crea pentru a-şi creşte copiii. Iar înfăptuirea marelui deziderat al unei lumi fără arme şi fără războaie ar fi cel mai frumos dar pe care omenirea îl poate oferi copiilor ei. **PACE ŞI VIAŢĂ PENTRU TOŢI COPIII LUMII!**

De 1 Iunie, cînd părinţii vă vor îmbrăţişa cu toată dragostea ce v-o poartă şi vă vor oferi daruri, cînd întreaga societate vă va sărbători, iar cîntecul, jocul şi bucuria vă vor însoţi pe voi, cei mai tineri fii ai ţării, să îndreptăm un gînd curat şi frumos spre toţi cei peste un miliard şi jumătate de copii ai Terrei, un gînd de prietenie şi pace.

ECATERINA ROŞCA

Latif

Abdul Latif are 14 ani şi trăieşte într-un sat din Bangladesh. Este unul dintre cei opt copii ai familiei şi o parte a timpului şi-o petrece muncind ogorul alături de tatăl său. De multe ori lucrează pe o ambarcaţie din micul port, aflat în apropiere, şi transportă mărfuri. N-a mers niciodată la şcoală, îi place fotbalul şi, trăind pe malul fluviului, este şi un bun înotător. Ştie să conducă micul vas de transport pe care lucrează de la vîrsta de 8 ani. Ziua de muncă a lui Latif este obositoare. Se scoală în fiecare dimineaţă odată cu ivirea zorilor şi, împreună cu fratele lui, porneşte spre fluviu. Acolo începe să încarce mica ambarcaţie cu tot felul de mărfuri pe care oamenii vor să le transporte spre bazar: saci cu orez, coşuri cu peşte uscat, baloturi cu iută, animale vii. Dacă vîntul este bun, transportul se va desfăşura în condiţii mai bune, dacă nu, va trebui să vîslească din răsputeri pînă la destinaţie. Deşi e grea munca pe care o face, Latif e mulţumit că la sfîrşitul fiecărei zile poate duce micul său cîştig tatălui. Sînt însă perioade cînd nu poate oferi nimic familiei pentru hrană. În lunile februarie-martie, apele scad şi navigaţia pe fluviu nu mai este posibilă. Alteori oamenii au puţini bani şi nu pot folosi transportul pe apă. Atunci Latif şi ai lui o duc foarte greu. De aceea, cînd e de lucru, munceşte mult ca să facă şi ceva economii.

Visul cel mai mare al lui Latif este acela de a putea învăţa carte. Deşi vîrsta alfabetului a trecut de mult pentru el, ca pentru mulţi copii din sud-estul Asiei, Latif speră că într-o zi va putea lua totuşi loc într-o bancă.

Carlinos

Este un mic lustragiu care trăieşte pe străzile marelui oraş Rio de Janeiro. De la vîrsta de 7 ani a trebuit să-şi poarte singur de grijă. Pentru cei cîţiva bănuţi pe care-i cîştigă ca să se hrănească, aleargă toată ziua prin oraş şi pe plajele de la Copacabana.

Viaţa l-a privat de şcoală, de joc şi de familie. Cînd îşi povesteşte propria viaţă, vorbeşte, de fapt, în numele celor 40 de milioane de copii din America Latină, care trăiesc pe stradă şi au aceeaşi soartă ca a lui. „Viaţa pe stradă este dură, spune el. În unele zile am impresia că nimeni nu ne bagă în seamă. Uneori alergi flămînd toată ziua, dar cel mai greu este să găseşti un loc de dormit". Cum a ajuns Carlinos un copil al străzii? Tatăl lui, ţăran sărac, a venit la Rio împreună cu familia care numără cinci copii, în speranţa unei vieţi mai sigure. N-au găsit adăpost decît în bidonvil-ul insalubru. Deziluzia părinţilor a determinat dezmembrarea familiei, iar Carlinos s-a trezit pe stradă, fără cămin. Nimeni nu se ocupă de viitorul lui, pericolele străzii îl pîndesc la tot pasul şi băiatul de 13 ani nu vede deocamdată nici o posibilitate de a ieşi din această situaţie dureroasă, cu toate că şi-ar dori mult îmbrăcăminte curată, hrană zilnică şi mai ales să meargă la şcoală.

CARNET DE SCRIITOR

DIMINEȚILE UNUI MINER DIN ȚARA DE SUS

O dimineață într-o mină din Țara de Sus. Vagoanele alunecă lent pe șine. Aici nu se coboară cu colivia spre măruntaiele pămîntului. Se merge pe orizontală. Înaintăm în galeria 6 Nord din Mina Tolovanu. Am petrecut ceasuri multe lîngă oamenii care-și spun simplu pe nume mineri, străbătînd galerii înguste, căutînd să învăț pe dinăuntru o mină, de la negrul prafului de cărbune, la miezul cărbunelui.

Fiindcă mineritul nu-i o muncă ce se fură. Se învață. Așa cum înveți să fi sondor sau geolog. Așa cum a învățat-o și comunistul Andrei Țîmpău. Cum au învățat-o și ortacii săi, care scormonesc inima neagră a pămîntului ca să ne fie cald, să avem lumină, să putem umbla. Într-una din galerii iau de pe un perete o bucată de cărbune și mă gîndesc, privind-o, că asemenea mie, gestul e făcut de toți cei care ajung sau au ajuns deja la lecția despre cărbune. Poate că vreau să văd în bucata aceea, ca printr-un tunel al timpului, coniferele și arborii cu frunze, ferigile arborescente și algele. Andrei Țîmpău își plimbă degetele înnegrite peste bucata de cărbune de parcă ar vrea să simtă Timpul și dorința cărbunelui de a-l scoate cineva la lumină să-l dăruiască oamenilor. Atunci cînd începi să cunoști o mină, cînd pășești prin galeriile lungi, cînd te obișnuiești cu susurul apei care se prelinge pe pereți, atunci începi s-o iubești. Și intri în mină de parcă ai intra pe-un cîmp de flori, de parcă ai sui un munte. Lîngă noi miroase a pămînt umed, a rece; departe, la capătul unei galerii clipesc lămpașele minerilor ca un salut pe care vor să ni-l trimită nouă, celor care ne întoarcem la suprafață. Printre ele se află și lămpașul comunistului Andrei Țîmpău, minerul cunoscut nu numai de minerii din Tolovanu, ci de toți cei din Țara de Sus. Fiindcă Andrei Țîmpău a primit una din cele mai frumoase distincții pe care o poartă cei mai aleși dintre mineri, diploma de miner brigadier. Se spune că adevăratele caractere se formează în întunericul din mină, luminat numai de propria-ți lampă. Se poate. Dar ele se văd la suprafață. A fi om și miner în același timp înseamnă pentru Andrei Țîmpău să muncești cu ardoare, să-ți construiești o casă, să crești un copil, să sădești un pom. Poate că-i o vorbă a lui și-a acestor locuri, dar poate că-i o vorbă și-a altor oameni și locuri. Dar e un lucru adevărat.

ARETA ȘANDRU

VIS ȘI FRUMUSEȚE

Ori de cîte ori avem prilejul să admirăm creația copiilor, fie plastica, fie literară, fie tehnică, fie de altă natură, de fiecare dată sufletul nostru se umple de acea rară bogăție a farmecului și purității întîlnită numai la ei pe toată suprafața Pămîntului. Flori mai frumoase decît florile, stele mai curate și mai luminoase decît stelele, munți mai înalți și mai omenești decît munții — iată doar cîteva din neașteptatele înălțimi ale prospețimii pe care ne-o dăruie însăși copilăria. Sînt uneori picturi și poeme create de copii, pe care și le-ar fi dorit și cei mai reputați maeștri. Sînt uneori emoții și gînduri pe care noi, maturii, nu le-am încercat niciodată.

Multe din aceste dimensiuni ale creației celor mai mici creatori din Capitală le-am întîlnit în expoziția de pictură **„Omagiu partidului"** a șoimilor patriei și pionierilor din sectoarele 1 și 2, deschisă în holurile Cinematografului Scala. Întreaga expoziție este un adevărat evantai de sentimente, lumină, culori și poezie — toate formînd expresia dragostei celor mai tineri pictori față de partid și față de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de părinți, față de muncă și hărnicie.

Emoția cu care cei peste 400 de pionieri din clasele a II-a, împreună cu colegii lor mai mici, șoimii patriei, au participat la acest eveniment dovedește interesul și gustul ridicat pentru frumos al copiilor. Ajunși la respectabila vîrstă de... 5, 6 sau 7 ani, Georgică Dima, Lidia Lungu și Ana Botez, ca să-i numim numai pe cîțiva dintre cei mulți, au meditat și-au găsit de cuviință să-și concentreze... „eforturile creatoare și trăirile artistice" în așa fel încît lucrările lor „Independența", „Gimnastică", „Hora", „Joc în livadă" să facă dovada unor adevărate sensibilități cu multiple promisiuni de viitor.

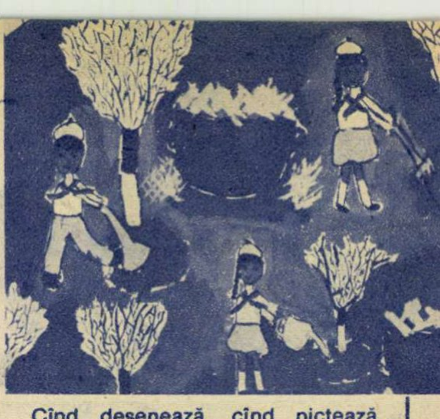

Cînd desenează, cînd pictează, copiii fac lumina și culoarea să cînte, să meargă, să răscolească. Așa se întîmplă cu „Natura înflorită", „Păpușile", „Trenul vacanței" sau „Păsările" Anei-Maria Bălan, care par mai frumoase și mai adevarate decît cele din realitate; respiră, vin spre noi cu atîta noblețe și puritate încît ne cuceresc și văzul, și inima, și visul. Întrebată de ce a pictat așa „Vaza cu flori", Ioana-Mădălina, sora mai mică a Anei-Maria, îmi răspunde scurt și convingător: „Pentru că așa îmi place mie" și... incomodată de indiscreția noastră a pus întrebarea neașteptată: „De ce vrei să știi tot?!"

Cele două fetițe, cele două surori, toți ceilalți copii, trăiau, respirau și făceau parte din propriile lor picturi, dezvăluind un întreg univers dăruit privitorilor prin intermediul tainei, visului și mirării, a frumosului real exprimat artistic. Privindu-i, admirîndu-i și îmbrățișîndu-i cu tot sufletul pe acești mici artiști, gîndul te duce, de fapt, la toți copiii patriei plini de har și însuflețire creatoare cărora, și pe această cale, le dorim succese fără întreruperi, zboruri fără limită pe aripile frumuseții.

ION CRÎNGULEANU

ROMAN FOILETON 61

Francisc Munteanu

PRINȚESA din ȘEGA

17

LA UN singur stand din piața de vechituri erau pernițe ornamentale: pătrate, dreptunghiulare, unele decorate cu cusături, altele cu volănașe, cu danteluțe. Prințesa trecu de mai multe ori prin fața standului, nu voia să se nimerească împreună și cu alți cumpărători, dar își dădu imediat seama că acest pericol nu o amenința: nu văzuse nici un om oprindu-se în fața pernițelor. O studiase și pe vînzătoare: părea o țărancă din jurul Aradului: avea mîinile muncite și era obosită, cu cearcăne. Se opri în fața ei și întîi cercetă niște mărgele de sticlă colorată, apoi brusc luă o perniță de pe tejghea:

- Cît costă una din asta?

Femeia se holbă mirată la ea:

- Doar nu vrei să cumperi, fetițo? Sau te interesează doar prețul? Hai, pune-o jos, să n-o murdărești. Sînt scumpe...

Prințesa se aplecă spre ea:

- Pe mine m-ar interesa una cu motive maramureșene.

Instinctiv, femeia se uită în jur, apoi o țintui cu privirile:

- Ce ai spus?

- Perniță cu motive maramureșene.

Vînzătoarea tuși scurt, începu să înfășoare o dantelă la metraj căzută de pe un suport de lemn, apoi se aplecă, deschise o lădiță pe care Prințesa n-o văzuse pînă atunci și scoase de acolo o perniță din pînză de in, cu fața plină cu cusături cu ață neagră. Prințesa o cercetă ca și cum ar fi fost în stare să aprecieze dacă motivele erau originale sau nu. Îi plăcură florile albastre în

---

ROMAN FOILETON 62

formă de triunghi și romburile ciudate, alungite care aduceau cu niște brazi stilizați.

- Îți place? întrebă femeia.

- Foarte mult.

- Atunci ce mai stai? Ia-o și du-te!...

LA VARLAM, în Strada Cînepii, nu fusese decît o singură dată, atunci cînd luase multiplicatorul ascuns în canapea și-l transportase la Sitaru. Fusese acasă și nevasta sa și unul dintre copii, cel mic, chel, tuns cu mașina zero. Varlam îi goni pe amîndoi în bucătărie, închise și ușa cu cheia și scoase din buzunar un briceag cu capace de sidef. Trase canapeaua de lîngă perete, tăie tapițeria deasupra ramei de lemn și scoase multiplicatorul.

- Hai, fată, du-te și nu mai vreau să te văd niciodată!

Oare ce o să spună cînd o să mă vadă din nou? se întrebă Prințesa și mută pernița de sub un braț sub celălalt. Strîngînd-o mai tare, să n-o scape, simți printre pene un obiect tare. O luă în mînă și o pipăi: oare cum o fi arătînd un manifest? Abia se putu abține să n-o descoasă să-și satisfacă curiozitatea.

Bătu la ușa lui Varlam și-i deschise copilul cu capul tuns: acum avea și fruntea julită.

- Mamă! țipă băiatul, a venit iar aia cu canapeaua!

Apăru și mama copilului. Era despletită, cu un șorț cu picățele la șold.

- Acum ce mai vrei?

- Nimic, doamnă. Vreau să vorbesc cu domnul Varlam.

- Nu-i acasă! și-i trînti ușa în nas.

Neavînd încotro, Prințesa coborî

„Săptămîna primăverii" -
desen de **Nicoleta Simion**,
clasa a VII-a, Urziceni.

FILE DE ISTORIE

De acolo și pînă aici
munții povestesc de bunici,
cîmpiile spun
despre astre ce nu mai apun,
luna de aur iată s-arată
în fîntîna mereu nesecată.

Lespedea arsă — martor mut:
pe-aici au venit, au trecut,
noi sîntem, am rămas,
avem timp, avem glas;
cu munții cei mari,
cu iubirea, cu jocul,
întreținem la marginea rîului
focul.

GEORGE CHIRILĂ

POVESTE DESPRE MÎNZUL CU STEA ÎN FRUNTE

...Într-o zi de primăvară – pot spune sigur că în luna aprilie – se opri în fața blocului nostru o căruță trasă de un cal și un mînz... Nu, nu, trasă doar de un cal, mînzul era mînz, adică un copil de cal ieșit la plimbare cu mama lui.

Important e că mînzul avea o frumusețe de stea în frunte pe care nu știu cum o luase de pe cer – fiindcă este sigur că toate stelele, chiar cele de pe frunțile cailor, se nasc mai întîi pe bolta cerească și apoi coboară într-un loc pe care ele îl aleg! L-am mîngîiat așa cum se poate să mîngîie un băiețel de șapte ani ca mine atunci cînd iubește pe cineva sau ceva. Și eu iubesc caii, i-am cunoscut vara la bunica mea din Moldova, am ascultat, am citit povești despre cai năzdrăvani, știu că pot să zboare, să vorbească și că sînt foarte dispuși să se împrietenească cu copiii de șapte ani.

„Vrei iarbă? – l-am întrebat încet la urechea stîngă. „Ihî!" – fornăi încetișor, ca să nu înțeleagă toată lumea din jur! „Sigur că vreau!" Am alergat într-un suflet în curtea blocului, am rupt grabnic iarba ce creștea printre flori și i-am adus-o! A mîncat din mîna mea nu prea mult, apoi i-am dat-o mamei lui! Ce să-i mai dau oare? „Spune-mi, mînzuțule cu stea în frunte, spune-mi ce-ai mai vrea?" „Nu știu nici eu ce e bun, nu știu încă! Ce, parcă tu ai știut totul de la început?" Ce mă fac? Omul cu căruța strigă mereu „Pămînt de flori! Pămînt de flori!" și poate că nici nu va mai sta decît cîteva minute! Ce să-i mai dăruiesc noului meu prieten? Poate o... linguriță de zahăr! „Ce spui, zahăr?" întreabă mînzul. (Pasămite gîndisem cu glas tare sau îmi înțelegea chiar gîndurile?) „Da, e alb ca o zăpadă și e dulce!" „Dar ce e aceea o zăpadă?" „Cum, nu știi? Astă-iarnă a nins cu zăpadă albă, pufoasă și rece, bună pentu săniuța mea." „Dar tu nu știi că eu n-o puteam vedea? Sînt încă mic, foarte mic! N-am decît două săptămîni!" „Da? Atunci pot să-ți spun că zahărul e alb ca florile de cireș! Ai văzut pomii înfloriți?" „O, da; dar mama mi-a spus că nu se pot mînca!" „Desigur, le mîncăm atunci cînd vor deveni cireșe sau poate prune, pere, mere, caise, vișine!" „Tu, la șapte ani, știi toată viața pomilor, eu încă nu le-o știu, nu-i cunosc decît după flori și frunze. Ți-am spus doar că abia azi am împlinit două săptămîni!" „Nu-i nimic, o să fii și tu mare și la anul vei cunoaște totul! Să știi că se învață ușor! Uite, eu nici nu știu cînd le-am învățat pe toate!" „Dar... zahărul de care vorbeai unde crește?" „Unde crește? Nu știu precis, dar cred că în cutia de zahăr din cămară! Mă duc să i-o cer mamei!"

Am zbughit-o pe scări, iar mama, curioasă ca toate mămicile din lume, m-a întrebat cu cine m-am jucat afară. „Cu mînzul înstelat! – i-am răspuns gîfîind – și i-am promis că-i dau puțin zahăr. Te rog, mămico, dă-mi repede, să nu plece!" „Dar oare o să-i placă?" – întreabă mama. „Să vedem, dă-mi doar o linguriță!" Dar cum mama nu prea auzise de mînji care să mănînce cu lingurița, îmi dădu puțin zahăr într-o cutiuță de chibrituri.

Desen: **F. KALAB**

Am alergat, am alergat spre mînzul meu cu stea în frunte. Îmi bătea tare inima de teamă să nu plece și să nu pot să-i arăt cutiuța cu zahăr! Era încă acolo, dar se băgase sub burta iepei și eu nu i-am mai putut ajunge nici la urechea stîngă, nici spre boticul lui de catifea. I-am dat cutiuța plină cu zahăr căruțașului să i-l dea mai tîrziu. Și au plecat cu toții, iar eu aștept primăvara viitoare să se întoarcă și să-mi spună cum i-a plăcut zahărul din cutiuța de chibrituri, dacă a cunoscut zăpada și viața pomilor. Poate că nu m-a uitat; eu în nici un caz nu-l pot uita: doar nu se întîmplă în fiecare zi să te împrietenești cu un mînz maroniu cu stea albă în frunte!...

GEORGETA ADAM

ROMAN FOILETON

63

scările și ieși în stradă. Singura soluție să-l intîlnească pe Varlam era să-l aștepte în fața casei. Traversă strada și se rezemă de poarta casei de peste drum. Era dealtfel singurul loc umbrit. Soarele urcase sus pe cer și, deși bătea pieziș, razele erau fierbinți ca niște săgeți încălzite la jar.

Varlam nu-i plăcuse nici cînd îl văzuse de prima dată: fusese tot timpul încruntat și vorbea morocănos de parcă i s-ar fi înecat corăbiile.

Stînd sub poartă, amețită de căldură, auzi din nou vocea pițigăiată a copilului. Ridică privirile și-l descoperi în pătratul unei ferestre de la etaj.

– Uite, mamă, e acolo sub poartă!

În geam apăru și doamna Varlam. Prințesa le întoarse spatele și porni de-a lungul străzii. Dar din ce direcție o fi venind Varlam? Hotărî să se ducă pe malul Mureșului, acolo era răcoare, și să se reîntoarcă mai tîrziu. Pînă seara nu se putea să nu se întoarcă acasă.

UN VÎNT iscat din senin bătea dinspre Mureș, aducînd un miros dulceag de borhot de la fabrica de zahăr. Prințesa strîmbă din nas, dar socoti că era tot mai bine la răcoare decît în oraș, unde caldarîmul încins radia ca un cuptor. O încălzea și pernița pe care o ținea sub braț și simțea pe șira spinării cum îi curg șiroaiele de sudoare. Fără țintă precisă, privea căderea castanelor și pocnetele seci îi făcură plăcere.

Se gîndi și la varianta să nu-l găsească pe Varlam: atunci, fără îndoială, cea mai bună soluție era să se reîntoarcă în piața de vechituri și să scape de perniță. Tocmai cînd vroia să coboare spre parc îl întîlni pe Guriță: îl văzuse încă de departe stînd rezemat cu coatele de balustrada vopsită cu miniu, privind apa cafenie care se învolbura în apropierea malului. Alergă veselă spre el:

– Dacă ai ști ce bine îmi pare că te-am întîlnit, Guriță!

Imediat însă își dădu seama că ar fi trebuit să-i spună pe numele adevărat, Petru, dar era prea tîrziu să se corecteze.

– De ce-ți pare bine că mă vezi? o întrebă Guriță.

Vorbea de parcă ar fi fost supărat.

– În primul rînd că te-am întîlnit.

– Și în al doilea rînd?

– Nu este nici un al doilea rînd.

– Trebuie să fie. Altminteri n-ai fi spus în primul rînd. Dar e bine că m-ai pomenit pe mine prima oară. Și asta e ceva.

Prințesa nu-i răspunse. Nici n-ar fi avut ce să-i răspundă: că s-a bucurat pur și simplu că l-a întîlnit, că nu va trebui să cutreiere Corsoul de una singură? Privi un timp vîrtejurile care se înșirau în spatele unui bolovan, apoi trase aer în piept și luă o hotărîre eroică.

– Am plecat.

Pe neașteptate, Guriță o prinse de braț și, simțindu-i degetele, Prințesa se cutremură: tot sîngele îi năvăli în obraji.

– Unde te duci? Vocea îi suna autoritar ca și cum ar fi avut dreptul să-i

ROMAN FOILETON

64

cunoască toate drumurile.

– Nicăieri. Mă plimb.

– Și ai ieșit la plimbare cu o perniță sub braț?

– Cu un scop. Ai avut dreptate. Pernița era al doilea motiv pentru care m-am bucurat că te-am întîlnit.

– Vrei să mi-o faci cadou mie?

– Nu. Aș fi vrut să te rog să mă ajuți.

– Roagă-mă.

Prințesa hotărî să joace tare.

– Acum e prea tîrziu. Ai vorbit urît cu mine. Își eliberă brațul din strînsoarea lui Guriță.

– N-am vrut. Zău n-am vrut să vorbesc urît, Andreea. Dacă pot, te ajut cu mare plăcere. Și poți să-mi ceri orice. Vrei să mă arunc îmbrăcat în Mureș?

– Știi foarte bine că așa ceva n-am să-ți cer niciodată. Ceva mai mult. Pot să am încredere în tine?

– Nu ți-am dovedit-o cu polițistul?

– Aia a fost un fleac față de ce trebuie să facem acum. Am în pernița asta niște hîrtiuțe pe care trebuie să le difuzăm în oraș. În afară de tine nu știe nimeni despre acest lucru. Nici măcar tatăl meu. Chiar m-ar bate dacă ar afla. Mă ajuți?

– E un fleac ce-mi ceri.

– Nu-i fleac. În primul rînd nu trebuie să ne vadă nimeni. Oricine ne-ar vedea, ne-ar da pe mîna poliției.

– Chiar așa?

– Chiar așa.

Îi povesti amănunțit ce aveau de făcut și Guriță întrezări aventura. Se înfierbîntă:

– Îmi plac chestiile astea.

– După ce am scos manifestele, trebuie să distrugem pernița.

– Nu-i păcat de ea?

– Nu.

– O ardem, sări Guriță.

– Ce ar spune oamenii, văzînd că ardem o perniță? Ori o aruncăm în Mureș, ori într-un canal.

– Aranjez eu asta.

Luă pernița de sub brațul Prințesei și coborî sub traversele podului. Prințesa, care rămase la mal, de planton, văzu penele luate de vînt. Apa se albi. La ora aceea Corsoul era pustiu, nu ieșiseră la plimbare nici îndrăgostiții și nici pensionarii cu cărucioarele de copii.

Guriță aruncă și căptușeala de in a perniței în valuri, vîrî teancul de manifeste în buzunar și urcă dolma.

– Cînd începem?

– Eu spun chiar acum, să avem timp să le răspîndim pe toate.

– Foarte bine. Ne așezăm pe fiecare bancă goală, lăsăm cîte două manifeste și plecăm. Așa nu ne vede nimeni. La gară facem la fel.

– Tu ai noroc că ai buzunare. Eu n-am cum să le țin în mînă.

– Lasă-le că le aranjez eu.

– Dar ce scrie pe ele? Dă-mi să citesc și eu una.

– Le-am studiat eu acolo sub pod: „Ostași, muncitori, țărani, intelectuali. Luptați cu arma în mînă împotriva cotropitorilor fasciști". Și se încheie foarte interesant: „Citește și dă mai departe."

(Va urma)

Cele patru gimnaste și antrenorii lor, imediat după reintoarcerea in țară.

GIMNASTICA ROMÂNEASCĂ A TRIUMFAT ȘI LA GÖTEBORG!

NOI STELE DIN „CONSTELAȚIA NADIEI“:

Lavinia, Ecaterina și Mihaela

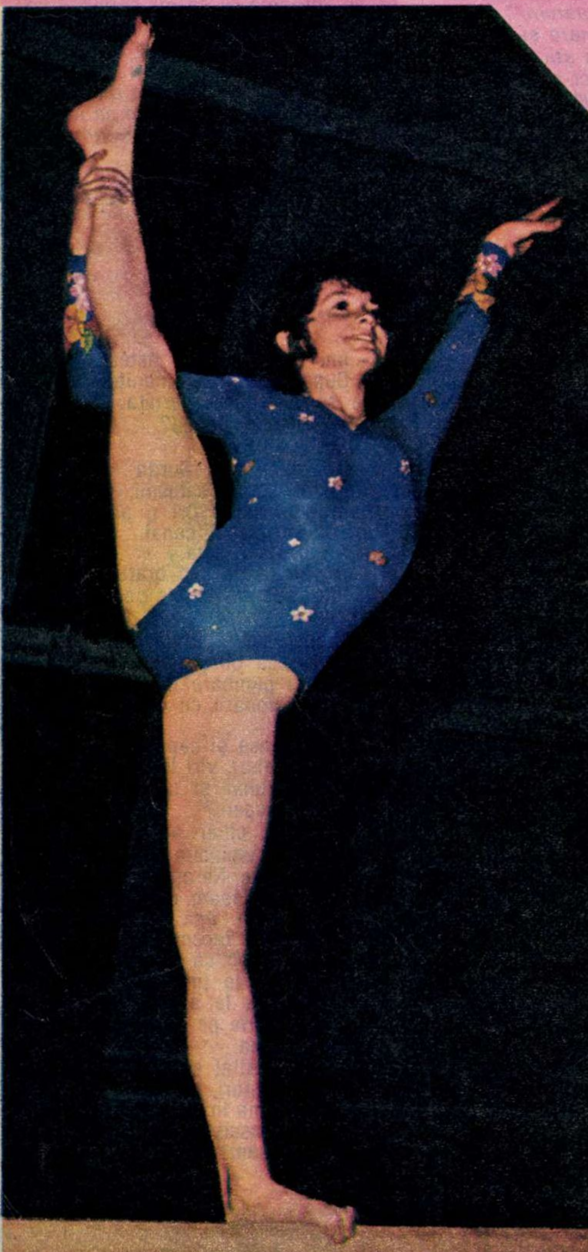

ECATERINA SZABÓ

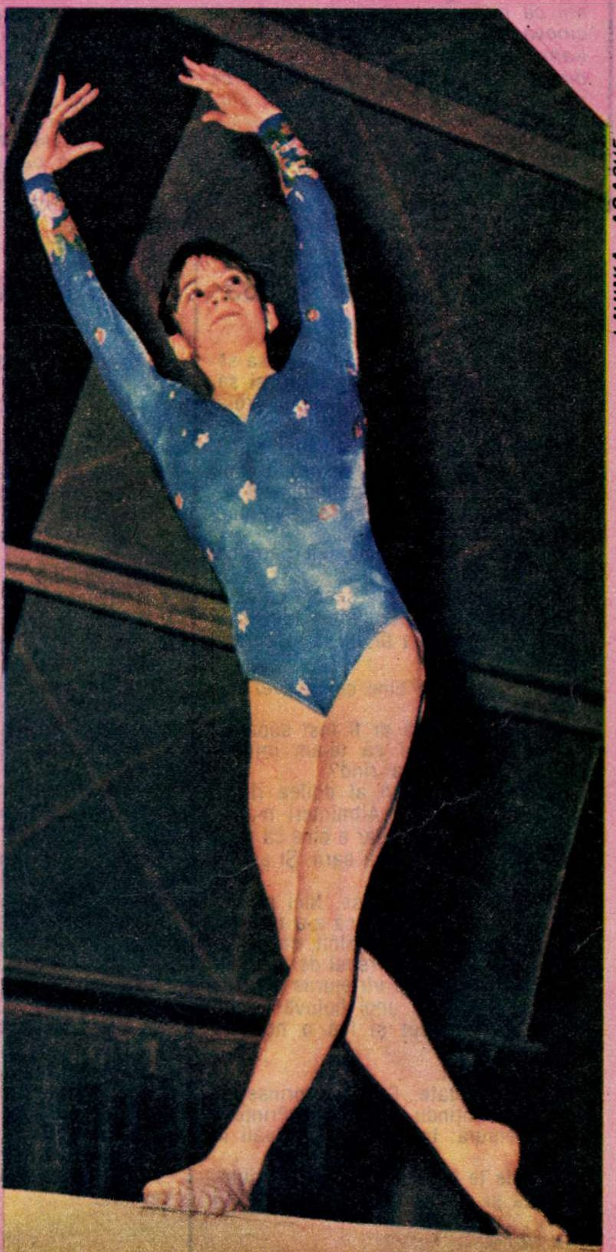

LAVINIA AGACHE

Uriașa sală „Skandinavium", din Göteborg, cu cele 10 000 de locuri ale sale, unde s-a desfășurat ediția a 14-a a Campionatelor europene de gimnastică feminină, a fost scena unui nou și răsunător succes al sportului românesc, trei mici gimnaste din „constelația Nadiei Comăneci" uimind lumea întreagă prin bilanțul lor excepțional: **3 medalii de aur, 3 de argint și 3 de bronz.** Iar simetria, frumoasa simetrie, nu se oprește aici, pentru că trebuie să amintim că **Lavinia Agache, Ecaterina Szabò** și **Mihaela Stănuleț** reprezintă cea de a... 3-a generație de aur a gimnasticii noastre, în vreme ce antrenorii care au pregătit acest succes sînt tot trei: **Adrian Goreac, Maria Florescu-Cosma** și **Octavian Belu,** colegi de promoție și ei, la Institul de Educație Fizică și Sport, pe care l-au absolvit în 1974.

La această oră, ziarele și revistele din întreaga lume scriu pe larg despre noul triumf al gimnasticii românești, despre izvorul nesecat de talente pe care sportul nostru le lansează pe firmamentul gimnasticii internaționale – dovadă cum nu se poate mai limpede că aici, la noi, copiii de excepție nu sînt rarități, cum nu sînt rarități nici rezultatele de excepție și nici antrenorii de înaltă clasă! Aici, la noi, în România, unde copiii cresc în liniște și în pace, sportul e o dragoste statornică, beneficiind de excepționale condiții, asigurate cu grijă și mărinimie de conducerea partidului și statului nostru.

SPERANȚELE AU DEVENIT CERTITUDINI

Cînd performanțelor de excepție ale multiplei campioane Nadia Comăneci veneau să i se alăture rezultate la fel de strălucitoare ale Dumitriței Turner, Emiliei Eberle, Rodicăi Dunca și Melittei Ruhn, specialiștii din lumea întreagă se vedeau obligați să recunoască existența școlii românești de gimnastică. O școală tînără, cu propria ei linie și propria ei concepție, care lansa talent după talent și, în acelaşi timp, aducea inovaţie după inovaţie în tehnica gimnasticii, oferind mereu elemente în premieră mondială, care intrau şi rămîneau în codul internaţional de punctaj sub numele sportivelor românce. Ceea ce uimea însă cel mai mult era (şi continuă să fie) continuitatea generaţiilor, siguranţa cu care speranţele parcurgeau drumul pînă la certitudini. După ce, în 1973, junioara Nadia Comăneci promitea să devină un star, reuşind acest lucru în 1975, la Campionatele europene de la Skien, a venit rîndul junioarei Emilia Eberle, campioană a Europei, să devină vedetă la senioare, pentru ca junioara aureolată, în 1980 şi 1982, cu titlul de campioană continentală, Ecaterina Szabò, să dobîndească şi ea, acum, la Göteborg, aureola de super-star. La fel – Lavinia Agache, la fel Mihaela Stănuleţ!...

LA GÖTEBORG, 9 MEDALII DIN 17!

Ne întoarcem în sala „Skandinavium" din Göteborg, acolo unde româncele au luptat de la egal la egal şi au reuşit să le învingă pe cele mai bune gimnaste din Europa, ba chiar şi pe deţinătoarea titlului mondial, sovietica Olga Bîcerova! În clasamentul individual compus, două dintre fetele noastre – Lavinia Agache şi Ecaterina Szabó – au urcat pe podiumul de premiere, Laviniei lipsindu-i – graţie arbitrajului, care a fost excesiv de sever cu ea – doar... 5 sutimi de punct pentru a împărţi titlul continental absolut cu prima gimnastă a lumii! Dar, aşa cum a răspuns la o întrebare care i s-a adresat la conferinţa de presă de după concurs, talentata gimnastă din Oneşti se simte, la această minimă diferenţă, ca şi cum ar fi pe locul întîi!

Recitalul româncelor a fost însă absolut superb, în finalele pe aparate, unde fetele noastre nu numai că au reuşit să obţină medalii în fiecare probă, dar au şi cîştigat trei finale din 4: Ecaterina Szabó, la paralele şi sol, iar Lavinia Agache – la bîrnă, unde Mihaela Stănuleţ a cucerit bronzul! În total, au fost cucerite 9 medalii, din cele 17 acordate la această ediţie a Campionatelor europene, ceea ce înseamnă mai mult de jumătate din trofeele continentale! 9 medalii dobîndite de 3 gimnaste românce, deşi la startul competiţiei s-au aliniat gimnaste din 24 de ţări!

E bine de ştiut că bilanţul acesta record depăşeşte numeric bilanţul realizat, în 1975, la Skien, de Nadia Comăneci şi secundanta ei de atunci, Alina Goreac, creînd premisele unor rezultate de prestigiu la Campionatele mondiale din octombrie şi, mai ales, la Jocurile Olimpice de anul viitor.

O POVESTE... DE IARNĂ

Din mulţimea de date şi amănunte pe care reporterul le are la dispoziţie, pentru a vă zugrăvi cît mai bine valoarea şi voinţa fetelor noastre, am ales – deloc întîmplător! – un episod petrecut astă-iarnă. În mod paradoxal, poate, nu e vorba despre o lecţie din sala de antrenament, ci despre un cros prin zăpadă, un cros de 18 km, între Buşteni şi Babele, cum parcurgeau micile gimnaste la fiecare două zile de pregătire! Povesteşte antrenorul coordonator al lotului, **Adrian Goreac:**

„Am plecat ca de obicei de la cabană, în şir indian. În frunte alergau antrenoarea Maria Cosma şi Lavinia Agache, iar în coada plutonului ne aflam antrenorul Octavian Belu şi cu mine. Vremea era însorită, zăpada afînată strălucea, iar liniştea ne obliga la o maximă concentrare. Am ajuns sus, ne-am odihnit puţin şi am pornit înapoi, tot în alergare. În plin platou al Bucegilor, viscolul s-a iscat dintr-o dată, din senin cum se spune, şi, în circa 15 minute, nu mai vedem nimic la doi paşi! Vîntul se dezlănţuise aprig, gerul se înteţise îngrozitor, răsuflarea devenise anevoioasă, iar despre alergare nici nu mai putea fi vorba. Abia reuşeam să înaintăm, pas cu pas, cu feţele biciuite cumplit de zăpada în rafale violente. Eram disperaţi, şi cînd spun asta mă refer la noi, antrenorii, care nu aveam nici o posibilitate să punem fetele la adăpost de această furtună năprasnică. Nu exista decît o singură şansă – să mergem înainte, să mergem pînă la capăt, cu toate resursele pe care le aveam şi, bineînţeles, cu tot curajul! Singura întrebare care ne chinuia era aceea dacă fetiţele vor rezista?! Ei bine, au rezistat, de-a dreptul extraordinar! Cînd am ajuns jos, în Buşteni, trebuia să fiţi acolo, să le priviţi, să le filmaţi şi să le fotografiaţi, pentru a păstra imaginea chipurilor lor dîrze, în care se săpase adînc tăria efortului depus. Atunci am avut întîia oară convingerea fermă că aceste fetiţe extraordinare pot cîştiga orice luptă, orice bătălie, cît ar fi de grea! Şi întregul episod l-am rememorat cu Lavinia, Kati şi Mihaela la Göteborg, înainte de concurs, cînd, mărturisindu-mi emoţiile lor, le-am întrebat un singur lucru: „Credeţi că va fi mai greu decît atunci, prin viscolul acela din Bucegi?" Nu mi-au răspuns, dar le-am văzut privirile scînteind şi am înţeles că erau gata de luptă! Au cîştigat şi de această dată"...

MIHAELA STĂNULEŢ

CU FLORI, ÎN POARTA ŢĂRII

Le-am aşteptat pe cele trei fete şi pe antrenorii lor, la Otopeni, atunci cînd se întorceau acasă, din Suedia. Veniserăm cu flori în poarta ţării, pentru a le oferi celor care izbîndiseră la Campionatele europene şi ne-a făcut mare bucurie să vedem că florile, felicitările şi îmbrăţişările noastre de reporteri, deveniţi... suporteri, le-au bucurat în egală măsură pe cele trei stele europene. Din atîtea şi atîtea lucruri frumoase spuse şi consemnate la sosire, am notat gestul splendid al Laviniei Agache, care i-a oferit cu superbă modestie una dintre medaliile ei Mihaelei Stănuleţ, pentru a poza în vederea fotografiilor tradiţionale. De ce? Pentru că de emoţie, Mihaela îşi uitase medalia în geamantan!... Am zîmbit împreună cu Lavinia, atunci cînd ne-a declarat că n-a avut timp să se teamă de Olga Bîcerova, pentru că era atentă la... Kati Szabò; am notat în bloc-notes că Ecaterina Szabò n-a vorbit despre altceva decît despre ratarea ei la bîrnă, omiţînd intenţionat „amănuntul" că exerciţiul ei însumează atîtea elemente de maximă dificultate încît, conform codului de punctaj, ar merita nota... 10,25; şi am mai consemnat părerea Mihaelei Stănuleţ, care spunea că marele cîştig al acestor europene nu sînt medaliile de acum, ci echipa de mîine, echipa de mondiale şi de Jocuri Olimpice. Iar nu în ultimul rînd, am reţinut părerea antrenoarei Maria Florescu-Cosma, care spunea: „Sîntem conştienţi că au fost doar foarte puţini cei care credeau în succesul nostru. Într-un fel, le dădeam dreptate, atunci cînd spuneau că o Nadie se naşte foarte rar, pentru că, iată, acum s-au născut... două deodată, dacă nu chiar trei!".

REPORTAJ LA UN... REPORTAJ!

În seara sosirii de la Goteborg, fetele s-au culcat la ora 23,30, mult prea tîrziu faţă de programul lor obişnuit, dar a doua zi au făcut antrenamente şi dimineaţă, şi după-amiază, pentru ca, la ora serii, să urce în tren, pentru a pleca la Deva, locul lor de învăţătură şi pregătire. Am fost la antrenamentul bucureştean din acea după-amiază şi am avut surpriza de a găsi acolo echipa de filmare a popularului reporter TV Tudor Vornicu, aşa că iată-ne făcînd un reportaj la un... reportaj! De fapt, reportajul era al Televiziunii, pentru că, în ceea ce ne priveşte, nu vrem să scriem decît cîteva cuvinte. Lecţia a fost impecabilă, toată lumea a lucrat cu toată seriozitatea şi plăcerea, deşi oboseala putea şi avea dreptul să-şi pună pecetea pe mişcările acestor copii de aur. Fetiţele acestea de-o şchioapă, care se mişcau pe covor şi pe aparate cu toată dezinvoltura, de parcă nu veniseră de la „marea bătălie suedeză", de parcă se odihniseră pe săturate şi acum se aflau... la joacă!... Drumul spre Olimpiada de la Los Angeles era şi este în faţă DESCHIS!!!

HORIA ALEXANDRESCU

O fotografie pentru albumul „Cutezătorilor": cele trei noi „stele" ale gimnasticii româneşti.

Cutezătorii

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacţie: OVIDIU ZOTTA
Responsabil de număr: ELENA MĂNESCU; Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU, Prezentarea tehnică: LUCIA SICOMAŞ

REDACŢIA Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAŢIA Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137 Telex: 11226 Bucureşti.
Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

OȘTENII LUI MIHAI VITEAZUL

În timp ce Dan și Gruia erau din nou închiși în temniță, oștenii care făceau de strajă pe malul Dunării au văzut apropiindu-se de țărmul românesc o barcă. Și în barcă. un ienicer. Cerindu-i să se predea, ienicerul își scoase coiful și-și lasă părul să fluture în vînt. E Maria, care le spune oștenilor că a fugit din cetatea Vidinului și că vrea să ajungă cît mai repede în tabăra măriei-sale Mihai Voievod. Între timp, în curtea închisorii, Iusuf a cerut să reînceapă exercițiile de mînuire a buzduganelor. Vrind-nevrind, Dan acceptă să-i dezvăluie taina acestui teribil mesteșug. Ajungînd, în sfîrșit, să mînuiască cele două buzdugane, Iusuf uită făgăduiala și vrea să-și încerce priceperea, cerind ca țintele să fie de astă dată cei doi prieteni, Dan Buzdugan și Gruia lui Novac.

SCENARIUL: DUMITRU ALMAȘ DESENE: VALENTIN TĂNASE și RADU VINTILESCU

13

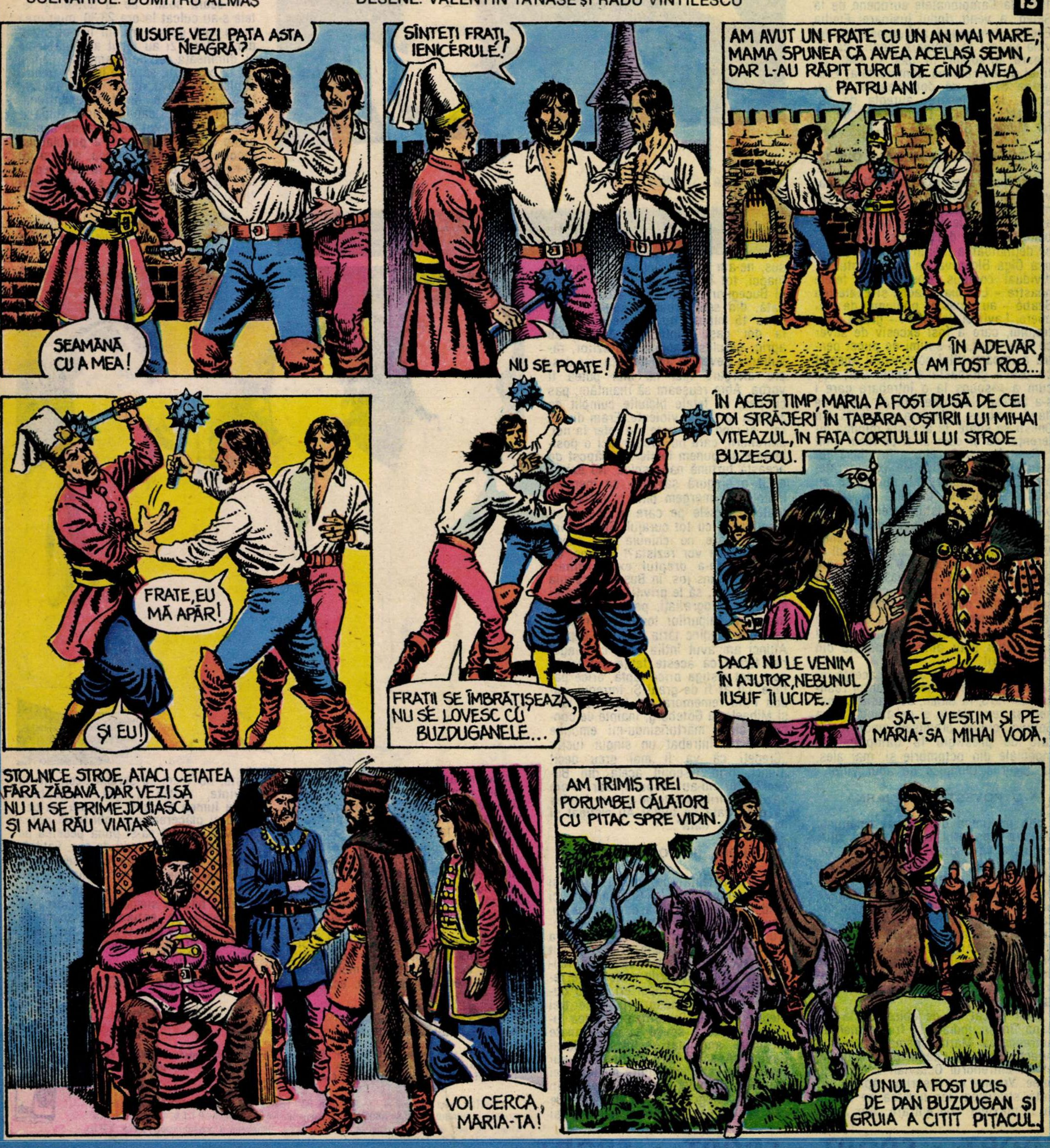
IUSUFE, VEZI PATA ASTA NEAGRĂ?
SEAMĂNĂ CU A MEA!
SÎNTEȚI FRAȚI, IENICERULE!
NU SE POATE!
AM AVUT UN FRATE CU UN AN MAI MARE; MAMA SPUNEA CĂ AVEA ACELAȘI SEMN, DAR L-AU RĂPIT TURCII DE CÎND AVEA PATRU ANI.
ÎN ADEVĂR, AM FOST ROB...
FRATE, EU MĂ APĂR!
ȘI EU!
FRAȚII SE ÎMBRĂȚIȘEAZĂ, NU SE LOVESC CU BUZDUGANELE...
ÎN ACEST TIMP, MARIA A FOST DUSĂ DE CEI DOI STRĂJERI ÎN TABĂRA OȘTIRII LUI MIHAI VITEAZUL, ÎN FAȚA CORTULUI LUI STROE BUZESCU.
DACĂ NU LE VENIM ÎN AJUTOR, NEBUNUL IUSUF ÎI UCIDE.
SĂ-L VESTIM ȘI PE MĂRIA-SA MIHAI VODĂ,
STOLNICE STROE, ATACI CETATEA FĂRĂ ZĂBAVĂ, DAR VEZI SĂ NU LI SE PRIMEJDUIASCĂ ȘI MAI RĂU VIAȚA.
VOI CERCA, MĂRIA-TA!
AM TRIMIS TREI PORUMBEI CĂLĂTORI CU PITAC SPRE VIDIN.
UNUL A FOST UCIS DE DAN BUZDUGAN ȘI GRUIA A CITIT PITACUL.

(Va urma)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI
PIONIERILOR

Cutezătorii

22\23
1983

JOI, 9 IUNIE,
ANUL XVII (NR. 817-818)

CEAUȘESCU-PCR
CEAUȘESCU-PCR

MESAJUL DE PACE

adresat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu

tuturor copiilor patriei, întregului nostru tineret, tuturor copiilor lumii, cu prilejul zilei de 1 Iunie

Dragi prieteni, şoimi ai patriei, pionieri,
Dragi copii,

Aş dori de Ziua internaţională a copiilor să vă adresez vouă, tuturor copiilor din România, cele mai bune urări de a creşte în condiţii tot mai bune, create prin munca părinţilor şi fraţilor voştri mai mari. Să creşteţi într-o societate tot mai dreaptă care să asigure condiţii tot mai bune de muncă, de învăţătură, de dezvoltare a personalităţii fiecărui cetăţean al patriei noastre, în condiţiile socialismului şi comunismului în România!

Pentru a putea să trăiţi într-o asemenea societate este nevoie de pace. De aceea, partidul, guvernul nostru acţionează cu toată fermitatea şi consecvenţa pentru o politică de pace, de dezarmare şi, în primul rînd, de dezarmare nucleară, pentru oprirea amplasării în Europa a rachetelor cu rază medie de acţiune.

Vrem ca toţi copiii patriei noastre, toţi copiii popoarelor din Europa, din întreaga lume să nu mai trăiască cu grija şi cu teama unei bombe atomice aducătoare de moarte şi de distrugere.

Dorim ca toţi copiii patriei noastre, copiii Europei şi întregii lumi să trăiască într-o lume a păcii, a frăţiei, a prieteniei! Dorim să facem totul pentru a se pune capăt cursei înarmărilor, pentru înlăturarea primejdiei de război.

Toţi cei care iubesc viaţa, iubesc copiii, iubesc lumea să se angajeze ferm pentru pace, pentru colaborare, pentru o lume a bunăstării şi fericirii!

Vă doresc, dragi prieteni, dragi pionieri şi şoimi ai patriei, vouă, tineretului nostru, tuturor copiilor, multă fericire, succese la învăţătură, note cît mai mari şi o viaţă tot mai bună.

Multă fericire şi sănătate!
La mulţi ani!

Scrisoarea adresată tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU secretarul general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, de participanţii la Adunarea copiilor organizată în Capitală

MULT IUBITE ŞI STIMATE TOVARĂŞE NICOLAE CEAUŞESCU,

Noi, pionierii şi şoimii patriei, participanţi la Adunarea copiilor din Capitală, organizată cu prilejul zilei de 1 Iunie, în numele celor peste 4 milioane de copii ai României socialiste, dînd glas celor mai alese sentimente de dragoste şi recunoştinţă faţă de Partidul Comunist Român, faţă de Dumneavoastră, mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, cel mai apropiat prieten şi îndrumător al tinerelor vlăstare ale patriei, faţă de tovarăşa Elena Ceauşescu, vă adresăm, din adîncul inimilor noastre tinere, emoţionante şi vii mulţumiri, întreaga noastră recunoştinţă pentru minunatele condiţii de muncă şi învăţătură ce ne sînt asigurate, pentru atenţia şi grija părintească cu care vegheaţi zi de zi creşterea, educarea şi formarea noastră ca viitori constructori ai socialismului şi comunismului în scumpa noastră patrie.

Pentru noi, milioanele de copii ai ţării, strălucita activitate revoluţionară pe care o desfăşuraţi de peste 50 de ani cu o dăruire fără seamăn pentru libertatea şi fericirea poporului, pentru cauza socialismului şi păcii în lume reprezintă exemplul cel mai luminos de muncă şi viaţă, certitudinea viitorului comunist al patriei pe care-l făureşte întregul nostru popor, sub conducerea glorioasă a Partidului Comunist Român.

Făcîndu-ne un crez din minunatul Dumneavoastră exemplu de muncă şi viaţă, de neţărmurită abnegaţie faţă de cauza partidului, a poporului căruia îi aparţineţi cu întreaga fiinţă, vă aducem, mult iubite tovarăşe Nicolae Ceauşescu, prinosul nostru de recunoştinţă şi admiraţie pentru pilduitoarea dăruire cu care conduceţi partidul, ţara, poporul, pentru inestimabila contribuţie pe care o aduceţi la promovarea unei politici de pace şi colaborare între popoare, pentru o lume mai bună şi mai dreaptă pe planeta noastră.

Luminoasa solie românească de pace, prietenie şi colaborare, pe care Dumneavoastră, mult stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, cel mai iubit fiu al poporului nostru, o purtaţi cu clarviziune şi demnitate pe toate meridianele lumii, a impus în conştiinţa lumii numele României, care se bucură de respectul tuturor popoarelor, pentru contribuţia remarcabilă adusă la pacea şi progresul omenirii, la rezolvarea celor mai complexe probleme ale vieţii internaţionale.

Sîntem mîndri că prin înalta Dumneavoastră personalitate purtaţi făclia mereu vie a idealurilor de libertate, independenţă şi suveranitate, făcînd să se audă puternic gîndurile şi năzuinţele poporului nostru cu o istorie milenară, care a ştiut întotdeauna să-şi aleagă conducătorii, în rîndul cărora Dumneavoastră, cel mai brav şi mai drept dintre fiii săi, întruchipaţi supremele aspiraţii ale naţiunii noastre socialiste — aspiraţiile de pace şi progres, de colaborare cu toate popoarele lumii.

Noi, copiii României socialiste, sîntem mîndri că trăim într-o ţară liberă, demnă, independentă, înfloritoare; o ţară a păcii şi prieteniei între popoare. În numele acestor luminoase adevăruri ale vieţii noastre, urmînd cu fidelitate marele Dumneavostră exemplu, politica partidului nostru, vom acţiona fără preget pentru adîncirea înţelegerii şi prieteniei cu toţi copiii lumii, pentru întărirea unităţii organizaţiilor de copii în lupta pentru cauza păcii şi progresului în întreaga lume.

Noi, pionierii şi şoimii patriei, vă adresăm omagiul nostru fierbinte, cele mai sincere şi curate mulţumiri, pentru că, în acest timp de grave şi complexe confruntări, cînd nori ameninţători de războaie, de catastrofe nucleare ameninţă existenţa omenirii, primejduiesc viaţa planetei, vă dedicaţi cu impresionantă dăruire activitatea slujirii păcii şi securităţii în lume, asigurării unei vieţi fericite, lipsite de griji, pentru toţi copiii României socialiste.

Educaţi de Partidul Comunist Român în spiritul înaltului umanism, al dragostei faţă de patrie, partid şi popor, noi, copiii ţării, ne pregătim să devenim constructori activi ai socialismului şi comunismului, să contribuim din plin la progresul economico-social al României. De aceea, mai mult ca oricînd, avem nevoie de pace şi linişte, de certitudinea unui viitor luminos, lipsit de pericolul războaielor.

Noi, milioanele de pionieri şi şoimi ai patriei, toţi copiii României, sîntem convinşi, mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, că, sub îndrumarea şi conducerea Dumneavoastră, Guvernul Republicii Socialiste România şi Marea Adunare Naţională, dînd glas voinţei de pace a poporului român, vor intensifica, în continuare, conlucrarea şi colaborarea cu guvernele şi parlamentele celorlalte ţări, vor depune toate eforturile, împreună cu acestea, spre a se ajunge la înţelegeri şi acţiuni concrete pentru oprirea cursei înarmărilor şi înlăturarea pericolului izbucnirii unui nou război, în vederea asigurării unei vieţi fericite copiilor de pretutindeni, a apărării dreptului fundamental al omului — dreptul la viaţă.

Nu uităm nici un moment că, potrivit vîrstei noastre tinere, avem datoria să învăţăm şi să muncim mai bine, pentru a deveni, aşa cum ne-aţi cerut Dumneavoastră, mult stimate şi iubite tovarăşe Nicolae Ceauşescu, buni muncitori, buni specialişti, cetăţeni demni ai scumpei noastre patrii, constructori entuziaşti şi pricepuţi ai României comuniste de mîine.

În aceste momente solemne, ne angajăm, mult iubite tovarăşe Nicolae Ceauşescu, că, urmînd luminosul Dumneavoastră exemplu, vom face totul pentru a deveni luptători de nădejde ai partidului şi ţării, patrioţi revoluţionari, devotaţi idealurilor celor mai scumpe ale naţiunii noastre, însuşindu-ne temeinic ideologia partidului, politica sa internă şi externă, acţionînd în toate împrejurările pentru dezvoltarea prieteniei şi înţelegerii cu toţi copiii lumii, pentru întărirea unităţii organizaţiilor de copii în lupta pentru cauza păcii şi progresului pe planeta noastră.

Exprimîndu-vă din toată inima adînca noastră recunoştinţă pentru grija părintească şi dragostea cu care Dumneavoastră, mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, tovarăşa Elena Ceauşescu, ne înconjuraţi, pentru copilăria noastră fericită pe care ne-o asiguraţi, ne angajăm să muncim şi să învăţăm în aşa fel încît să devenim constructori pricepuţi şi neobosiţi ai patriei noastre, să ne aducem prinosul faptelor la realizarea minunatei opere de construcţie socialistă, aşa cum, cu atîta înflăcărare patriotică, ne îndemnaţi Dumneavoastră, drag conducător al partidului şi al ţării. Vă rugăm să primiţi omagiul fierbinte al tuturor copiilor patriei, gîndurile noastre curate, îndrăzneţe, de dragoste şi recunoştinţă ce vi le purtăm, odată cu angajamentul nostru solemn de a ne forma şi acţiona ca tineri revoluţionari, ca oameni noi, cu o înaltă conştiinţă, devotaţi cauzei partidului şi a ţării, constructori demni ai socialismului şi comunismului în patria noastră.

Primiţi, mult iubite tovarăşe secretar general Nicolae Ceauşescu, mult stimată tovarăşă Elena Ceauşescu, din partea milioanelor de copii ai patriei, care vă poartă luminoase şi neţărmurite sentimente de dragoste şi respect, urările cele mai fierbinţi de multă sănătate şi putere de muncă, ani mulţi şi fericiţi, pentru a aduce noi împliniri copilăriei noastre fericite, spre binele şi prosperitatea poporului nostru, spre triumful cauzei socialismului, progresului şi păcii în întreaga lume.

**PARTICIPANŢII LA ADUNAREA COPIILOR ORGANIZATĂ
CU PRILEJUL ZILEI DE 1 IUNIE 1983**

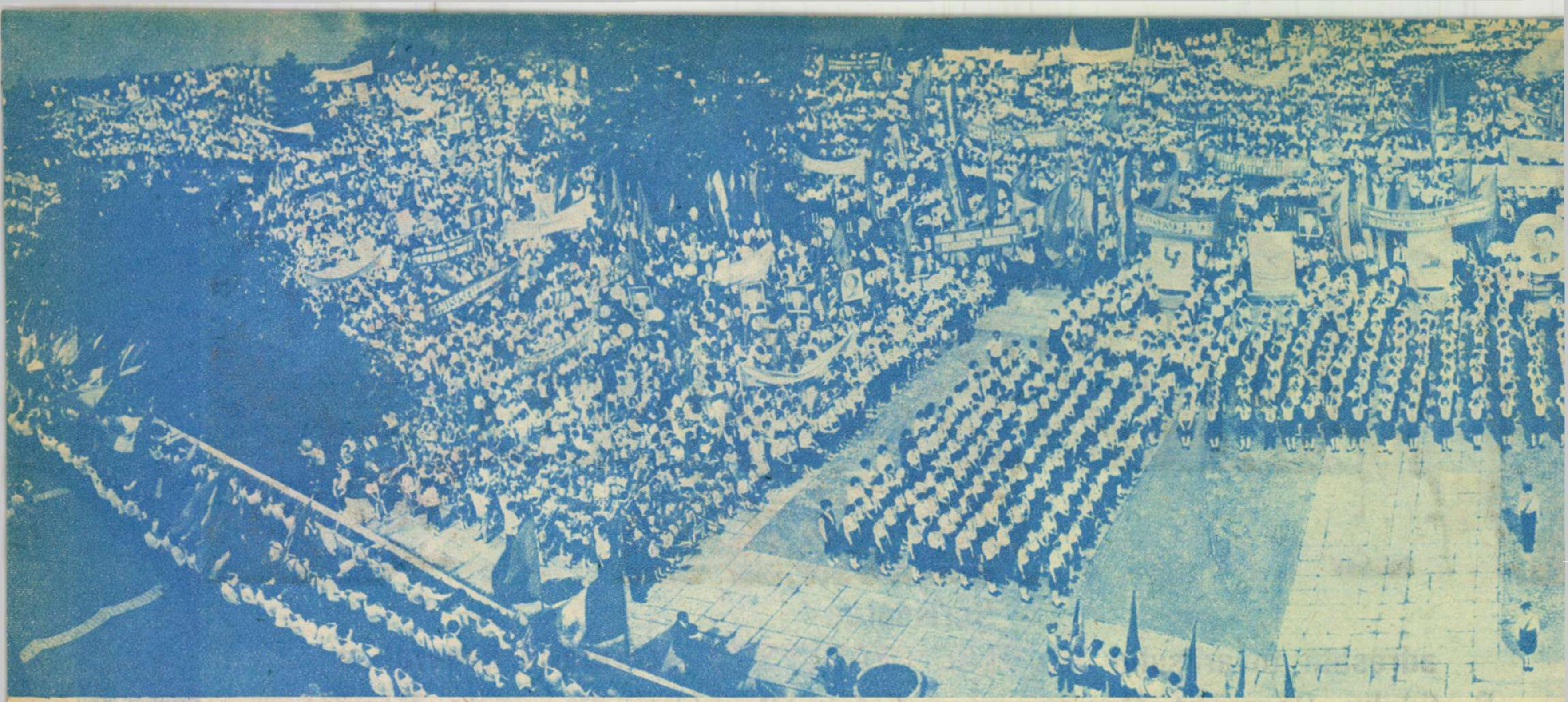

COPILĂRIE, PACE, VIITOR

Soarele — trezit din zorii zilei de glasuri vesele de copii — a înțeles că astăzi, de 1 Iunie 1983, strălucirea lui nu trebuie să lipsească din ochii celor sărbătoriți. Cu multă dărnicie el și-a trimis razele și în frumosul Parc al Tineretului din Capitală. Aici, peste 30 000 de copii din București, ca și din toate județele țării, pionieri și șoimi ai patriei — români, maghiari, germani și de alte naționalități — s-au reunit într-o impresionantă adunare a copiilor dedicată păcii și recunoștinței fierbinți față de patrie, popor, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, pentru minunatele condiții de viață, creștere și educație asigurate tinerelor generații din România.

Vibranta manifestare pentru pace a copiilor României — una dintre cele mai mari organizată în Europa — a relevat dorința puternică a celei mai tinere generații de a crește în liniște și siguranță, de a deveni buni cetățeni ai patriei, constructorii de nădejde ai socialismului și comunismului în România. Cei prezenți au dat glas adeziunii depline a tuturor copiilor României socialiste față de politica externă a partidului și statului nostru, al cărei promotor neobosit este președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, politică ce pune pe prim plan apărarea păcii și securității popoarelor, independenței și suveranității naționale, eliminarea forței și a amenințărilor cu forța din viața internațională, oprirea cursei înarmărilor și trecerea la dezarmare și, în primul rînd, la dezarmarea nucleară, lichidarea subdezvoltării și edificarea unei noi ordini economice mondiale, care să asigure condiții de dezvoltare mai rapidă tuturor statelor lumii.

Copiii țării și-au exprimat, în același timp, vibrant dragostea și recunoștința față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de tovarășa Elena Ceaușescu pentru copilăria fericită, pentru minunatele condiții de muncă și viață de care beneficiază pentru a se forma ca cetățeni demni ai unei țări libere și independente.

În parcul împodobit sărbătorește, marea adunare a început prin defilarea participanților, în fruntea coloanei aflîndu-se purtătorii drapelelor Partidului Comunist Român, Republicii Socialiste România, Organizației Pionierilor, Organizației „Șoimii patriei". Au urmat apoi pionierii care purtau portretul, în medalion, al tovarășului Nicolae Ceaușescu, precum și stemele Partidului Comunist Român, Republicii Socialiste România, Organizației Pionierilor, Organizației „Șoimii Patriei", U.N.I.C.E.F., Uniunii Tineretului Comunist.

În timpul defilării spre Sala Palatului Sporturilor și Culturii, copiii și-au exprimat vibranta dorință de pace, de a trăi în liniște și prietenie alături de colegii lor de generație de pe toate meridianele globului, scandînd lozinci ca: „Dezarmare—Pace", „Jos războiul!", „Copiii din România, pacea și prietenia", „Copiii României socialiste doresc pacea", „Ceaușescu—România ocrotesc copilăria", „Stima noastră și mîndria, Ceaușescu—România", „Vom munci și vom lupta, pacea o vom apăra".

După ce coloana de defilare a ajuns pe platoul din fața Sălii Palatului Sporturilor și Culturii, trompetiștii au dat semnalul de începere a adunării.

În prezidiul adunării se aflau tovarășii Gheorghe Pană, Petru Enache, Ana Mureșan, precum și Pantelimon Găvănescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., Ion Ștefănescu, prim-vicepreședinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Rada Mocanu, adjunct al ministrului educației și învățămîntului, reprezentanți ai altor ministere, organizații de masă și obștești, activiști de partid și de stat.

S-a desfășurat apoi frumosul ceremonial pionieresc. În timp ce drapelul tricolor a fost ridicat pe catarg, s-a intonat Imnul de Stat al Republicii Socialiste România.

Pioniera Dana Mladin, locțiitor al președintelui Consiliului Național al Organizației Pionierilor, a prezentat raportul.

Cuvîntul de deschidere a adunării a fost rostit de către tovarășa Poliana Cristescu, președintele C.N.O.P., care a spus, printre altele: **„1 Iunie, sărbătoarea copiilor de pretutindeni, este ziua în care umanitatea își îndreaptă, o dată mai mult, privirile, cu încredere și speranță, spre viitor, spre o lume mai bună și mai dreaptă, o lume a păcii și libertății, a liniștii pentru toți copiii planetei.**

În numele celor peste 4 milioane de copii ai României socialiste, români, maghiari, germani și de alte naționalități, exprimăm totala adeziune la strălucita politică de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, voința noastră fierbinte de a fi pace pe Pămînt, de a se asigura copiilor, tuturor popoarelor dreptul la viață, la dezvoltarea liberă și independentă, lipsită de spectrul amenințător al războiului.

Pentru tînăra generație, pentru toți copiii României socialiste constituie un motiv de satisfacție și de mîndrie patriotică faptul că, în spiritul înaltelor răspunderi pentru destinele omenirii, pentru eliberarea popoarelor de coșmarul unui război pustiitor, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al poporului român, a fundamentat numeroase propuneri, care s-au regăsit într-un cuprinzător program de dezarmare prezentat la O.N.U. și în

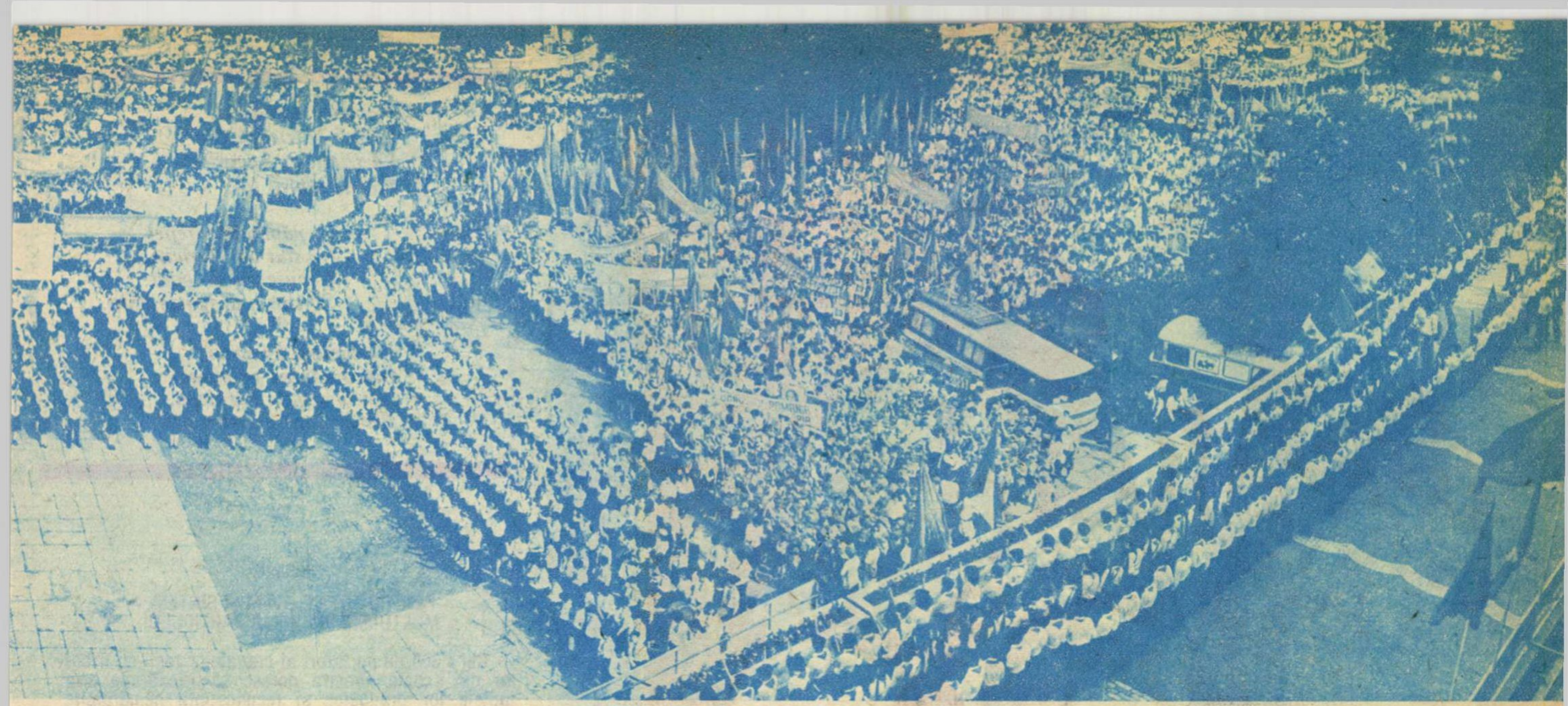

alte foruri internaționale.

Pentru copilăria lor fericită, in numele tuturor purtătorilor cravatei roșii cu tricolor și al șoimilor patriei, exprimăm secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu cele mai calde mulțumiri pentru grija părintească pe care o manifestă în vederea creșterii și educării tinerei generații, pentru formarea lor ca oameni inaintați, viitori constructori ai României socialiste și comuniste, reinnoind angajamentul solemn de a munci și învăța temeinic pentru a deveni fii de nădejde ai patriei, de a face totul pentru a asigura propășirea națiunii noastre socialiste.

Exprimind gindul și voința celor peste 4 milioane de copii din Republica Socialistă România, cu prilejul „Zilei internaționale a copilului“, adresăm tuturor organizațiilor naționale și internaționale de copii, tinerei generații a lumii, apelul nostru fierbinte de a milita, alături de frații și părinții lor, alături de toate forțele progresiste inaintate ale națiunilor, pentru instaurarea unui climat de pace și securitate, a unei lumi mai drepte și mai bune.“

Au mai luat cuvîntul Cătălin Naiba, pionier, Școala generală nr. 1 Rîmnicu Vîlcea, locțiitor al președintelui Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Olimpia Solomonescu, vicepreședintă a Consiliului Național al Femeilor, Adriana Bălășanu, pionieră, Liceul „Emil Racoviță“, Iași, Marian Avram, muncitor, Întreprinderea „23 August“, Erou al Muncii Socialiste, Emilia Bartis, pionieră, Școala generală nr. 10 Miercurea Ciuc, Radu Briban, elev, secretar al comitetului U.T.C., Liceul industrial nr. 21 București, Ion Argintaru, președinte al Consiliului județean Gorj al Organizației Pionierilor, Codruța Surdu, pionieră. Liceul industrial Lipova, județul Arad, locțiitor al președintelui Consiliului Național al Organizației Pionierilor. Elena Manolescu, secretar al comitetului de partid la Întreprinderea de piese radio și semiconductori Băneasa — București, Oberth Crista-Carola, președinte al Comisiei județene Sibiu a Organizației „Șoimii Patriei“, Flavius Burac, pionier, Școala generală nr. 24 Constanța.

Într-o atmosferă vibrantă, de puternic entuziasm, cei prezenți adoptă textul unei scrisori adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, în care sînt exprimate mulțumirile fierbinți ale copiilor pentru tot ceea ce a făcut și face pentru tînăra generație, precum și angajamentul de a învața pentru a deveni constructori de nădejde ai noii societăți în România.

În încheierea adunării a fost prezentat „Apelul copiilor României socialiste către toți copiii lumii, către toate organizațiile naționale și internaționale de copii“, care dă glas dorinței copiilor din țara noastră de a trăi în prietenie cu copiii din întreaga lume, sentimentelor de solidaritate în lupta pentru pace, pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

Drapelul este coborît de pe catarg, în timp ce se intonează cîntecul „Tot înainte“.

Aleile, locurile de joacă și distracții sînt din nou în stăpînirea copiilor. De data aceasta, neîntrecuții „conducători“ ai rachetomodelelor, aeromodelelor și, bineînțeles, navomodelelor sînt în atenția colegilor care le admiră priceperea. „Meșterii“ dansului și cîntecului sînt și ei pe estrade, în timp ce conducătorii de carturi, cu nelipsitele lor căști colorate pe cap se întrec în viteză și îndemînare. Cîntece, voioșie, poezie, copilărie!

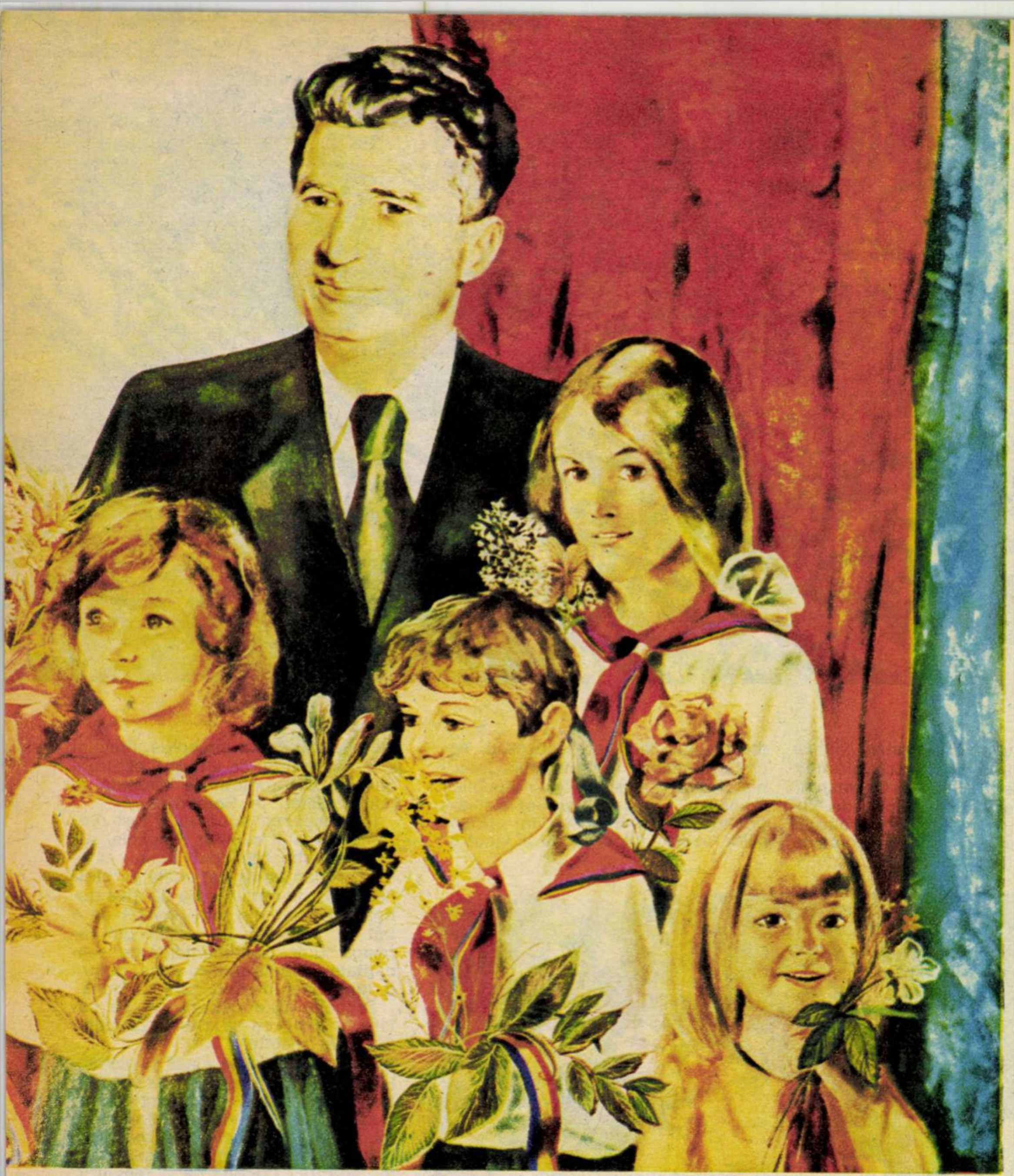

Pionierii României,
Șoimii patriei în zbor,
Vă trimit cu bucurie
Florile iubirii lor.

Pe pămîntul vitejiei,
Ne sînt anii fericiți,
Ceaușescu și copiii
Sînt prin dragoste uniți.

Cu lumina bucuriei
Înflorindu-ne pe-obraz,
Noi la școala hărniciei,
Pentru țară creștem azi!

PENTRU TOT CE AVEM ȘI SÎNTEM, MULȚUMIM DIN INIMĂ PARTIDULUI

Cei 1 300 de purtători ai cravatelor roșii cu tricolor din școala noastră doresc să-și exprime prin faptele lor dragostea și recunoștința nemărginite față de partid, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, față de tovarășa Elena Ceaușescu, pentru grija ce ne-o poartă să creștem fericiți, într-o țară liberă, să ne pregătim pentru a deveni demni constructori ai socialismului. Ziua de 1 Iunie o sărbătorim astfel cu toții ca pe-o zi a copilăriei fericite și a rememorării împlinirilor noastre. Cei mai mulți dintre noi s-au împrietenit cu notele de 9 și 10. La concursurile de limba română, istorie și matematică am obținut 23 de premii și mențiuni la etapa județeană și trei pionieri dintre noi au obținut premii și mențiuni la etapa națională. Am îndeplinit 84 la sută din angajamentul nostru de muncă patriotică pe acest an. Zilele trecute am fost prezenți în lupta menținerii apei în sol, dînd ajutor muncitorilor cooperatori, prin prășirea a circa 15 ha de porumb. În marele Festival al muncii și creației „Cîntarea României", am reușit, de asemenea, să obținem succese deosebite. Prin tot ce-am făcut și vom face în viitor punem umărul, după puterile noastre, pentru înflorirea patriei dragi, socialiste.

Sorin Ionescu.
pionier comandant de unitate,
Școala generală nr. 3, Alexandria.

Căldura dragostei și recunoștinței

În fiecare zi, prin tot ceea ce vă înconjură pe voi, pionierii și școlarii țării, pe toți copiii și tinerii României socialiste, simțiți răsfrîngîndu-se asupra voastră, ca o caldă și mîngîietoare rază de soare, dragostea părintească a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu. Simțiți această grijă permanent, în viața voastră de școlari, de pionieri, de tineri cetățeni ai țării, viitorul însuși al națiunii noastre socialiste.

Odată cu noile uzine care sînt mîndria industriei noastre, cu marile hidrocentrale ce valorifică aurul alb al apelor țării, cu orașele și satele tot mai înfloritoare, cu tot ce s-a făurit în acești ani eroici prin munca plină de dăruire a poporului condus de partid, au înflorit pretutindeni școli noi, cu laboratoare, săli de clasă și ateliere dintre cele mai moderne, săli și terenuri de sport, lăcașuri de cultură. Milioanele de manuale care vă întîmpină în fiecare nou an școlar sînt oferite gratuit tuturor copiilor patriei – români, maghiari, germani și de alte naționalități. Pretutindeni în țară, în locurile cele mai pitorești, de la munte și mare, au fost înălțate tabere spre a fi destinate odihnei, sănătății și recreerii voastre, a copiilor.

Copiii de astăzi au marea bucurie de a se fi născut în acești ani de glorioase împliniri în construcția socialismului, epocă pe care o numim cu mîndrie „Epoca Ceaușescu". În această epocă, partidul și statul nostru, în fruntea cărora se află cel mai iubit și stimat fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, fac totul pentru ca personalitatea umană să se dezvolte plenar, pentru ca omul să fie cît mai pregătit pentru a contribui cu forța brațelor și a inteligenței la dezvoltarea multilaterală a patriei. Cultura, știința și învățămîntul din patria noastră cunosc astăzi o dezvoltare fără precedent prin activitatea neobosită a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic și savant de renume mondial, care veghează permanent la asigurarea unor posibilități nelimitate, pentru ca tînăra generație să-și însușească cele mai de preț cuceriri ale geniului uman.

Peste 17,5 miliarde lei sînt alocați, în 1983,

PCR
TRĂIASCĂ

E fiece copil o rază,
Copilăria, drum de soare...
Celei ce zborul ne veghează
I-aducem a iubirii floare.

În ani de glorii și lumină
Nestinsa grijă vă simțim —
Să creștem, tînără grădină,
Ai țării vrednici fii să fim.

Spre culmi ne dați puteri măiastre,
Spre cinste, muncă și știință —
Și-n clarul inimilor noastre:
Iubire și recunoștință.

CĂLDURA SOARELUI DE IUNIE

Pe plaiurile țării, sub căldura soarelui de iunie, noi, cele mai tinere vlăstare ale țării, creștem, învățăm și ne jucăm ocrotiți și înconjurați de dragostea și grija părintească a partidului și poporului. Întîi Iunie – ziua noastră, ziua copiilor, ziua tuturor copiilor din lume! La sărbătoarea copilăriei, ne îndreptăm cu aleasă emoție gîndurile către cel mai iubit fiu al țării, către părintele drag al tuturor copiilor din România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului. Să ne iubim patria, partidul, să fim harnici și să îndrăgim munca.

Alina Barbu, clasa a VII-a,
Școala generală nr. 11, Pitești.

NE BUCURĂM DE ZILELE SENINE

Ca în toți anii, întîia zi de iunie a sosit cu alai de bucurie, amintindu-ne încă o dată că tot ce ne înconjură este menit să ne facă mai frumoasă copilăria sub cerul senin al patriei.

Dacă astăzi noi, pionierii, ne bucurăm de zile senine și o copilărie cu adevărat fericită, este pentru că avem buni călăuzitori, adevărați părinți iubitori, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, cărora le mulțumim pentru condițiile create și ne angajăm solemn să creștem cutezători sub flamuri tricolore, să învățăm și să muncim astfel încît să devenim oameni de nădejde ai patriei noastre.

Crina Dan, clasa a V-a A,
Școala generală nr. 2, Giurgiu.

1 IUNIE
PACEA !

de la bugetul de stat pentru asigurarea procesului de învățămînt, pentru dezvoltarea bazei sale materiale. România se numără printre puținele țări din lume în care toți copiii au asigurat învățămîntul de zece ani gratuit și obligatoriu.

În România socialistă fiecare al patrulea cetățean, adică un sfert din populația țării, învață. Sînt 5,6 milioane de fii ai patriei care au asigurate locuri în băncile școlilor, pentru a se instrui cu toții, au locuri de muncă asigurate la absolvirea studiilor. În unitățile primare și gimnaziale învață în acest an școlar 3 140 000 de elevi, iar în licee 1 205 000. Pe lîngă numărul impresionant al elevilor, alți peste 900 000 de copii sînt cuprinși în învățămîntul preșcolar.

Adăugați bogatei zestre materiale puse la dispoziție celor mai tineri fii ai țării și efortul celor 34 955 cadre didactice din grădinițe, al celor 57 087 învățători și al celor 95 141 profesori care muncesc cu abnegație pentru educarea lor.

Grija pentru dezvoltarea aptitudinilor, a spiritului de creativitate ale copiilor este materializată și în cele 249 de case ale pionierilor și șoimilor patriei, care cuprind în cele 3 788 de cercuri tehnico-aplicative și științifice, cultural-artistice și sportive 585 000 de membri.

În curînd vă așteaptă o vacanță frumoasă, plină de bucurii. Taberele de odihnă vor găzdui peste 262 000 de copii; peste 8 000 de copii cu aptitudini deosebite pentru discipline tehnice, artistice sau sportive vor beneficia de tabere de creație. Expedițiile „Cutezătorii" vor antrena peste 26 000 de pionieri, iar la excursiile județene și interjudețene vor participa peste 650 000 de copii.

Părinteștile îndemnuri adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu tinerei generații de a învăța, de a cunoaște gloriosul trecut istoric al poporului, de a munci cu pasiune pentru a descoperi noi taine ale naturii și a îmbina învățătura cu munca productivă sînt urmate cu dragoste și recunoștință de toți copiii pentru a deveni cetățeni de nădejde ai patriei socialiste, constructorii de mîine ai comunismului.

Sărbătorirea zilei de 1 Iunie a constituit pentru toți copiii patriei un nou prilej de a da glas sentimentelor lor fierbinți de dragoste și profundă recunoștință față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de tovarășa Elena Ceaușescu, pentru părinteasca grijă cu care îi înconjură, pentru copilăria fericită, pentru minunatele condiții de care beneficiază spre a se pregăti temeinic pentru muncă și viață, pentru a prelua și duce mai departe făclia progresului, pentru a face ca România socialistă să devină tot mai mîndră, mai înfloritoare, într-o lume a păcii și a înțelegerii între popoare.

APELUL COPIILOR ROMÂNIEI SOCIALISTE CĂTRE TOŢI COPIII LUMII, CĂTRE TOATE ORGANIZAŢIILE NAŢIONALE ŞI INTERNAŢIONALE DE COPII

Copii de pe toate meridianele globului,

Trăim epoca celor mai mari cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, a manifestării plenare a creativităţii şi inventivităţii geniului uman, a luptei pentru făurirea unei lumi mai bune şi mai drepte pe planeta noastră. Şi merită să fim mîndri că trăim într-o asemenea epocă de istorice cuceriri ale minţii umane.

În acelaşi timp, nu ne poate fi indiferent faptul că în epoca noastră asupra popoarelor, asupra vieţii copiilor lumii apasă nori negri, aducători de moarte, ai cursei înarmărilor, că uriaşele cheltuieli pentru producerea armelor distrugătoare, din ce în ce mai perfecţionate, împiedică valorificarea resurselor fiecărei ţări, asigurarea unei vieţi mai bune maselor largi populare, generaţiilor de copii şi tineri.

Indiferent cărui popor îi aparţinem, fără deosebire de orînduire socială, de convingeri filozofice, ideologice şi religioase, de culoare, avem nevoie de pace pentru a creşte şi a învăţa, pentru a ne transforma visurile în fapte.

Tînăra generaţie din România reprezintă însuşi viitorul naţiunii noastre socialiste, ducînd mai departe făclia progresului şi civilizaţiei, înfăptuirile cărora poporul nostru le consacră întreaga forţă şi energie.

Înconjuraţi de grija şi dragostea părintească a preşedintelui ţării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, cel mai apropiat prieten şi îndrumător al tinerei generaţii, copiii României socialiste trăiesc într-un climat social-politic şi etic nou, beneficiind de cele mai bune condiţii de viaţă, muncă şi învăţătură. Prin grija permanentă a partidului şi statului nostru, ne sînt asigurate accesul gratuit şi neîngrădit în învăţămîntul de toate gradele, şanse egale de a ne forma ca cetăţeni liberi, participanţi activi la opera de înflorire multilaterală a patriei.

Dacă în ţara noastră copiii se bucură de o viaţă demnă şi fericită, beneficiind de condiţii tot mai bune materiale şi spirituale, în alte părţi ale lumii sute şi sute de milioane de copii trăiesc în lipsuri, se zbat în ignoranţă şi sărăcie. Aceasta se datoreşte în cea mai mare parte intensificării cursei înarmărilor, perfecţionării armelor de distrugere, menţinerii unor focare de război, pentru care se cheltuiesc imense sume băneşti.

În faţa unei asemenea îngrijorătoare realităţi, pentru noi, copiii poporului român, ca pentru toţi copiii lumii, pentru care pacea este bunul cel mai de preţ, dobîndesc o înaltă semnificaţie şi actualitate cuvintele preşedintelui Republicii Socialiste România, tovarăşul Nicolae Ceauşescu: „Cel mai bun dar pe care statele, oamenii politici, forţele înaintate îl pot face copiilor lumii — este oprirea cursei înarmărilor şi trecerea la dezarmare, reducerea cheltuielilor militare şi afectarea unei părţi din fondurile eliberate astfel, pentru a asigura tinerelor generaţii posibilitatea de a se bucura de marile cuceriri ale ştiinţei şi civilizaţiei”.

Voinţa de pace a poporului nostru este exprimată şi prin aceea că bugetul României se prezintă ca un buget al păcii, în cadrul căruia sumele rezultate ca urmare a reducerii cheltuielilor militare sînt destinate astăzi creşterii alocaţiilor de stat pentru copii, asigurării celor mai bune condiţii de instrucţie şi educaţie.

Ţinînd seama de faptul că viitorul omenirii depinde de triumful politicii de pace şi destindere, că grija faţă de copii este grija pentru ziua de mîine a planetei, adresăm organizaţiilor naţionale şi internaţionale de copii, copiilor din lumea întreagă, apelul solemn de a ne aduce contribuţia noastră activă, permanentă la făurirea unui climat de pace, destindere şi securitate, de cooperare rodnică între toate ţările şi popoarele.

— Să cerem, potrivit „Declaraţiei drepturilor copilului”, adoptată de Organizaţia Naţiunilor Unite, condiţii pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi morală a copiilor de pretutindeni, pentru dezvoltarea nestingherită a aptitudinilor şi talentelor lor.

— Să ne ridicăm glasul, alături de forţele progresiste ale lumii, împotriva dominaţiei imperialiste, pentru independenţă naţională, pace şi colaborare, pentru dreptul sacru al popoarelor la viaţă.

— Împreună cu părinţii şi fraţii noştri, cu popoarele cărora le aparţinem, să cerem guvernelor, parlamentelor, tuturor factorilor responsabili să intensifice lupta pentru pace, pentru reducerea cheltuielilor militare, pentru dezarmare generală şi, în primul rînd, pentru dezarmare nucleară.

— Să militām să nu se mai cheltuiască nimic în vederea fabricării armelor, iar fondurile să fie alocate pentru ca toţi copiii din lume să aibă şcoli, cărţi, locuinţe, hrană, apă, vacanţe, bucurii.

— Să promovăm activ, în toate programele pe care le iniţiem şi în toate acţiunile pe care le desfăşurăm, ideile păcii şi progresului social, nobilele idealuri ale educării tinerei generaţii, în spiritul prieteniei, al înaltei răspunderi faţă de propăşirea fiecărei naţiuni şi progresul întregii umanităţi.

— Împreună cu fraţii şi surorile noastre, să ne înscriem în primele rînduri ale acţiunilor pentru pace ale tinerei generaţii, astfel încît Anul Internaţional al Tineretului să devină un nou prilej de afirmare a voinţei şi dorinţei noastre de pace, de prietenie cu toţi copiii lumii.

— În scopul statornicirii unor strînse relaţii de prietenie cu copiii din întreaga lume, împreună cu colegii şi prietenii noştri de pretutindeni, să militām pentru extinderea formelor de cunoaştere reciprocă şi colaborare, în spiritul păcii, al unei vieţi mai bune şi mai drepte pe planeta noastră.

Copii din lumea întreagă,

În numele viitorului luminos al omenirii, în numele dreptului nostru la viaţă, la împlinirea idealurilor luminoase ce le trăim încă din fragezii ani ai copilăriei, să ne strîngem rîndurile, dînd glas dorinţei noastre de a se opri cursa înarmărilor, de a se face totul pentru pace, pentru folosirea roadelor create de geniul uman, numai şi numai în scopul bunăstării şi propăşirii popoarelor, al făuririi unei vieţi mai bune şi mai fericite pentru toţi copiii lumii!

SĂ TRIUMFE PACEA PE PĂMÎNT!

Pictură de
[illegible] IACOB

OPERAȚIUNEA „O REVISTĂ SCRISĂ ȘI ILUSTRATĂ DE CITITORI“ OPERATIU

COPILĂRIE—
ANI DE SOARE

LA SFAT CU COMUNIȘTII

O acțiune pionierească, organizată recent în detașamentul nostru, care ne-a emoționat mult, a fost vizita la Întreprinderea „Progresul“ din Brăila, pe care noi am intitulat-o „La sfat cu comuniștii!“

Cu acest prilej ne-am îmbogățit cunoștințele cu date noi privind dezvoltarea viitoare a întreprinderii, unde lucrează cei mai mulți dintre părinții noștri și cetățeni ai cartierului „Progresul“ unde locuim cu toții.

Aici am sărbătorit ieșirea la pensie a tovarășului Dobre Popescu, maistru al întreprinderii.

În cinstea tovarășului sărbătorit, noi, cei mai mici pionieri ai celei mai tinere școli din municipiul Brăila, am prezentat un frumos program artistic.

Și colegii noștri de la clasele a II-a E și a V-a C au organizat o acțiune asemănătoare, fiindcă dorim mereu să fim în mijlocul celor de la care învățăm cutezanța revoluționară.

Oana Urmeș,
Școala generală nr. 33, **Brăila.**

UN SUCCES CARE NE OBLIGĂ

O știre pe care o așteptam cu emoție ne-a fost comunicată într-una din zile la obișnuitul „careu“ de dinaintea începerii orelor: colega noastră, pioniera Carmen Bertea din clasa a VIII-a C a obținut premiul I la faza pe țară a Concursului de istorie! Emoție, bucurie, felicitări, comentarii. Amănunte primim chiar de la fericita cîștigătoare:

– La concurs – care a avut loc, anul acesta, la Tîrgoviște – au participat 416 elevi din clasele VIII-XII, veniți din toate colțurile țării. Municipiul București a fost reprezentat de 27 de candidați, printre care și eu. Subiectul pentru elevii de clasa a VIII-a s-a intitulat „Dacia și marile civilizații ale antichității; legătura cu sciții, perșii, grecii, celții“.

– Cum te-ai pregătit pentru concurs?

– Desigur, m-am pregătit mai mult ca de obicei – ne spune Carmen. În afară de lecțiile din manual, am studiat lucrări de specialitate, articole apărute în presă.

– Ai avut emoții, Carmen?

– Înainte de a intra în sala de concurs, sincer să spun, nu-mi făceam mari griji. Mai curînd eram stăpînită de un fel de nerăbdare, de curiozitate. După ce a fost scris subiectul pe tablă, m-am relaxat și am început să schițez planul lucrării. Am scris mult. Aproape fără să-mi dau seama. Simțeam că fac o lucrare bună, subiectul îmi era foarte apropiat.

Impresia concurentei s-a dovedit corectă. Lucrarea pionierei Carmen Bertea a fost apreciată cu nota maximă: 10 (zece)! Orice bucurie pare neașteptată. Aceea pe care ne-a dăruit-o Carmen nu poate fi considerată însă în întregime o surpriză. În primul rînd pentru că ea este cunoscută ca o elevă conștiincioasă și disciplinată, cu bune rezultate la învățătură pe „toată linia“; apoi, pentru că pasiunea ei pentru istorie a fost de mult remarcată și stimulată de detașament, de tovarășul profesor de istorie, Marin Honțaru, care a ajutat-o să se pregătească. Succesul colegei noastre Carmen Bertea ne bucură și ne obligă și pe noi la un efort tot mai mare.

Cătălin Constantinoiu
și Laura Vodă,
clasa a VII-a F,
Școala generală nr. 116, **București.**

ÎN DETAȘAMENTUL NOSTRU E SĂRBĂTOARE

Cu cîtă emoție am așteptat această zi! Vom rosti și semna „Legămîntul pionierului". În clasă era o atmosferă de sărbătoare, toți copiii aduseseră flori. Flori de primăvară, așa cum păreau a fi, de fapt, și fetițele, și băieții îmbrăcați pionierește. Clipa solemnă a sosit.

Pionierii detașamentului clasei a V-a A, de la Școala generală nr. 1 din Deva, sînt cu toții atenți la rodnicul bilanț prezentat de comandanta detașamentului asupra activității desfășurate de către noi de la primirea în organizație și pînă acum, detașamentul constituindu-se în urmă cu 4 ani, sub genericul „Generația Congresului al XII-lea al P.C.R."

Informarea prezentată de comandanta de detașament, pioniera Stan Carmen, a fost completată de o bogată expoziție cuprinzînd lucrări realizate de pionieri (albume, programe de activități, jurnale de detașament, obiecte și material didactic confecționate în cadrul cercurilor), sub îndrumarea fostei lor învățătoare, tovarășa Maria Grama.

Rostirea solemnă a Legămîntului pionierului sub faldurile drapelului patriei a constituit pentru noi un moment de aleasă semnificație patriotică, de angajament revoluționar, un îndemn pentru obținerea unor rezultate tot mai bune la învățătură și în întreaga noastră activitate.

Berey Iaroslava,
comandantă de unitate, Școala generală nr. 1, **Deva,**
membră a subredacției pionierești „Voci tinere", de la Casa pionierilor și șoimilor patriei Deva.

patrie română-țară de eroi

Fotoreportajul săptămînii:

ACASĂ... LA CASA NOASTRĂ

„Casa noastră". Așa obișnuiesc să spună pionierii caselor pionierilor și șoimilor patriei – binecunoscute lăcașuri de petrecere a timpului liber, care le sînt dedicate copiilor pentru cultivarea talentelor și aptitudinilor. Fotoreportajul nostru ilustrează activități din cercuri și ateliere:

„Aripi spre viitor" – și-au intitulat fotografia membrii subredacției „Tot înainte", **Buzău,** prezentîndu-i la lucru pe pionierii din atelierul de aeromodele al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Rîmnicu Sărat (foto 1). La **Tîrnăveni,** ne aflăm printre pionierii pasionați de karting (foto 2), despre care pioniera Mirela Oltean consemnează: sînt deținători ai locurilor I și II la concursurile de la Reghin și Bistrița, iar la cercul respectiv participă 200–300 de pionieri: vreți să-i cunoașteți și pe cineclubiștii din aceeași localitate? Iată-i în imagine (foto 3), pregătind un nou film, în laboratorul foto-cineclub.

Iată și o fetiță pe care pionierii au numit-o „Măiastra" (foto 4). Se numește Genoveva Andreea Vintilă, are numai cinci ani și este membră a cercului de confecții și artă populară al Casei pionierilor și șoimilor patriei Vatra Dornei, județul Suceava. Deși e micuță, s-a făcut cunoscută de-acum în expozițiile pionierești locale de confecții și artă populară.

Știți că la **Toplița** pionierii realizează și ceramică industrială? Iată-l în imagine (foto 5) pe pionierul Vild Ladislau în plin lucru (Casa pionierilor și șoimilor patriei Toplița-Borsec).

Subredacția „Cutezătorii" **Zalău** oferă cititorilor o imagine cu minunate flori îngrijite de copii la cercul de floricultură și pe care au intitulat-o „Bucuria de a munci" (foto 6).

1

4

2

5

3

6

DRAGI PRIETENI,

După cum v-am mai anunțat, operațiunea „O REVISTĂ SCRISĂ ȘI ILUSTRATĂ DE CITITORI" a început. În paginile de față am găzduit articole și imagini primite de la subredacțiile pionierești și de la mulți cititori, prieteni ai revistei. Așteptăm, în continuare, plicurile voastre, pe adresa: Redacția „CUTEZĂTORII", București, Piața Scînteii nr. 1, cod 71341. Cu mențiunea „O REVISTĂ SCRISĂ ȘI ILUSTRATĂ DE CITITORI".

„CARPICA '83"

Pionierii Daniel Nica, Radu Popa, Adrian și Iulian Gegel, de la Școala generală nr. 6 din Iași, împreună cu elevii utecişti Vili Ciobanu și Iulian Georgescu, fac parte din echipajul „Carpica '83". În cadrul Cercului de muzeografie de la Casa pionierilor și șoimilor patriei, îndrumați de tovarășul profesor Marcel Tănăsache, au organizat de mai multe ori, în vacanțe, cercetări pe șantierele arheologice de la Dobrovăț, Trifești-Prut și Cîrniceni, precum și în raza unor comune străvechi, cum ar fi Cucuteni, Ruginoasa, Sirețel, Răducăneni, Tansa etc., unde s-au descoperit și se păstrează vestigii ale civilizației carpice. De aceea, expedițiile organizate pînă acum s-au desfășurat sub genericul „Carpica".

În această primăvară, membrii echipajului „Carpica '83" au pornit iarăși la drum, de data aceasta misiunea de comandant al echipajului revenindu-i lui Vili Ciobanu, inițiatorul acestei expediții inedite. Timp de 6 zile, membrii echipajului „Carpica '83" au străbătut, pe jos, un traseu de peste 25 km, mergînd din sat în sat, în zona comunelor Bîrnova, Ciurea și Schitu-Duca. Cu acest prilej, ei au cunoscut, în mod direct, vestigiile unor străvechi așezări omenești și au descoperit diferite obiecte, de interes arheologic și etnografic, din această zonă: printre ele se află o monedă bizantină din bronz, datînd din sec. VI, numeroase fragmente ceramice din neolitic (faza Cucuteni A) și din prima epocă a fierului, din epoca migrațiilor și din epoca prefeudală, precum și fragmente de unelte din silex și fier din perioadele paleolitică, neolitică și dacică. Multe obiecte de interes etnografic le-au descoperit și adunat de la bătrînii din satul Dumitreștii Gălății, comuna Schitu-Duca (un polonic de lemn cu coada încrustată, o cană de lut din secolul trecut, o carte scrisă cu litere chirilice, o covățică pentru aluat, două dălți pentru cioplit lemn, un cosor de fier).

Toate materialele și obiectele pe care le-au descoperit și colectat membrii echipajului „Carpica '83" au fost predate Institutului de istorie și arheologie „A.D. Xenopol" din Iași. Valoarea științifică a acestor materiale a fost determinată de cercetători care i-au felicitat pe inimoșii cutezători ai echipajului „Carpica".

Constantin Precupeanu,
Subredacția „Ecouri pionierești ieșene".

Iubește-ți patria, copile!

Balada neînfricatului luptător

Copilul cobora cu Oltul
De pe-un frumos picior de plai
Pe unde-au ridicat norodul
La lupte, Tudor și Mihai,

Venea cu Argeșul la vale,
Venea prin codrii seculari
Unde-au zidit cu dor și jale,
Odată, zece meșteri mari.

Copilul a venit să fie
La numai cinsprezece ani,
În focul luptelor solie
De muncitori și de țărani.

Cumplită s-a stîrnit prigoana
Adolescentului bărbat
Purtat în lanțuri spre Doftana,
Din fragezi ani întemnițat.

Dar lanțuri n-au fost să-l abată
Nici cruntul temnițelor zid,
Inima lui neînfricată
Bătea cu foc pentru partid.

Sub soarele eliberării,
La al istoriei zenit,
În fruntea tinerilor țării
Partidu-avea un fiu călit.

Iar azi în fruntea României
E-alesul unui brav popor,
Chezaș al muncii și-omeniei
Spre comunism, spre viitor.

AL. ANDRIȚOIU

Bunădimineața, primăvară!

A! Bunădimineața, Primăvară!
Iar proaspătă te-ntorci în țară,
Tu fragedă, și ea întinerită.
În țara din răspîntii verzi, fii binevenită.
Te aștepta cu cofa plină
De rouă nouă și lumină.
Te-ntîmpină cămașa de in și borangic,
Tivită cu chenare de iederă și spic,
Pe poale cu garoafe și cu văpăi de mac,
De boance și crăițe și-albastre flori de ac,
Împodobită toată, de marea sărbătoare,
În așteptarea-n luncă a scumpei surioare.

Purtată-n umăr, cofa ți-o pleacă pîn' la gură,
Să iei, ca-n sărutare, din ea, o sorbitură.

Băuși destule lacrimi într-altă primăvară,
Din ciutura de sînge și-aghiazma lor amară.
Ți-au semănat în cale, aminte să-ți aduci,
Pămîntul cu morminte și cu păduri de cruci.

Dă-i mîna, copilandră de-a pururea fecioară,
Că vă-ntîlniți depline, acum întîia oară,
La început de vremuri, nădejdi și învieri,
Două-nfloriri de muguri și două primăveri.

TUDOR ARGHEZI

Țara mea

Țara mea are chip frumos,
Mîini harnice, minte înțeleaptă
Luptăm pentru o lume mai dreaptă,
Pentru un viitor luminos.

Cîntec limpede-n inimă-mi sună,
Grîu-și leagănă spicele-n rouă,
Făurim o lume mai nouă,
O lume mai bună.

Bucium s-aude din munte în munte
Vestind sărbătoarea cea mare.
Țara mea scăldată în soare
Poartă cunună de lauri pe frunte.

ZAHARIA STANCU

Iubește-ți patria, copile!

Iubește-ți patria, copile,
Că-i locul cel mai sfînt
Ce dat ți-o fi cît ai tu zile
Să dăinui pe pămînt.

Aici e vatra strămoșească
Și mîndrul tricolor,
Aici e țara românească
Cu harnicu-i popor.

Aici sînt holdele cu grîne
Și munții 'nalți cu brazi,
Aici e brazda ce dă pîne
Pe mîne și pe azi.

Și orice glie-a fost udată
Cu sînge de erou,
Ca-n pace să clădim odată
Tot ce-i măreț și nou.

Un singur țel pe toți ne mînă
Pe-a timpului poteci:
Muncind, Republica Română
Să înflorească-n veci.

MIHAI BENIUC

Viitorul

Trăim în miezul unui ev aprins
Și-i dăm a-nsuflețirii noastre vamă.
Cei ce nu ard dezlănțuiți ca noi,
În flăcările noastre se destramă.

Noi pentru viitor ne pregătim
Și-l populăm pe solul fericirii,
Cu brațele-ncordate să-l săpăm
Și să-l udăm cu ploile gîndirii.

Ne-ntîrziat deci să-nvățăm, tovarăși,
În numele acestui țel sublim:
Să învățăm ce-nseamnă omenia
Și comuniști să învățăm să fim.

În brațele necoapte arme-am prins
Să ne-ajutăm în lupta grea părinții;
Au înflorit de-aceea timpuriu
Livezile imaculate-a minții.

Am fi greșit de-am fi strigat că nimeni
Nu vrem să ni le apere de-ngheț.
Părinții noștri, comuniștii, ști-vor
Să-și apere comoara lor de preț.

O, nu de magi avem și-avem nevoie,
Nici de proptele puse fără haz:
Partidul clasei ne veghează zborul
Pe marele istoriei talaz.

Și pentru că-n vîltoarea vremii noastre
Noi am avut un post și am luptat,
Ne-am cîștigat și dreptul demnității
Și-al cugetării drept nemăsurat.

NICOLAE LABIȘ

Copilul păcii

Sînt primul cîntăreț în acest neam
Ce nu cunosc războiul și nici o exploatare.
Eu sînt copilul Păcii. Cînd dinții îmi mijeau
Era în anul sfînt numit Eliberare.

Pe mine toți soldații lumii, plîngînd, m-au sărutat,
Și-am fost găsit în poze prin mii de buzunare.
Cu mii de tați în șanțuri am fost înmormîntat,
Și moartea mea de-atuncea și-acuma mă mai doare.

Pe mine toți soldații lumii m-au sărutat plîngînd,
Și-n prima zi de pace, smintiți de bucurie,
Sub steagul roșu m-au botezat cu-n gînd:
Acest copil al păcii și-al bucuriei fie!

Și eu botezul sfînt nicicînd n-am să-l dezmint,
Cînt bucuria vieții și nostalgia ei,
Prin fiece poem încerc să reprezint
Entuziasmu-acesta cu noul lui temei.

Sînt primul cîntăreț în acest neam
Ce nu cunosc războiul și nici o exploatare.
Cînt bucuria aspră ce-o poartă un țăran
Venit în școli înalte direct de pe ogoare.

ION ALEXANDRU

Întotdeauna

Întotdeauna, Țara mai întîi
Cu cîntecul de leagăn căpătîi,
Cu ochii mamei care ne veghează
Ca soarele-n neliniști de amiază.

Întotdeauna, Țara mai presus
Decît suavul gînd ce-abia e spus
Și ninge-n suflete și ne îmbie
Cu asprele furtuni de poezie.

Întotdeauna, Țara... Dar prin noi
Copacii ei cu trunchiuri de eroi
Din care își cioplește stîlpi și trepte,
Ferestre mari și tîmple înțelepte.

Întotdeauna, Țara, clar izvor
Acestui neam, prin ea, nepieritor,
Care ne mută fluviile-n vine,
Roză de vînt a timpului ce vine...

ION BRAD

România mea

Din marmuri, slove de-aur i-aduc laude;
inima mea, copacii toți sînt scut
gloriei sale, numelui, istoriei
acestei țări în care m-am născut.

Îi stau de veghe rîuri de argint,
pădurile de brad cu brațe verzi
și fata harnică în zori cîntînd,
și foșnetul din munți și din livezi.

Iar eu îi murmur cîntecul deplin
în orice loc din lume m-aș afla:
sînt călătoru-al cărui drum senin,
din ea pornind, se-ntoarce către ea.

Și fie iarnă, primăvară, vară—
în verde crud, sau sus pe albe creste —
iubirea mea de-a pururea veghează
acest cuprins ce patrie îmi este!

LÁSZLÓFFY ALADAR

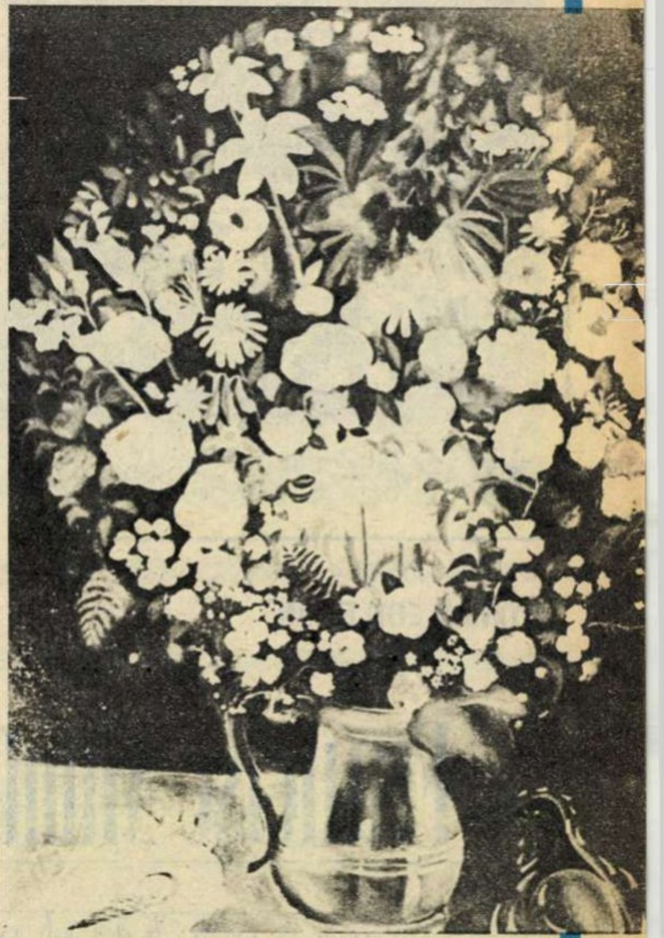

Pionierii

Pionierii sînt asemeni cu corăbiile.
Caută un pămînt necunoscut,
pe care cărțile îl țin
între coperți ca pe un scut.
Pe care este desenată
viața lor plină de întîmplări.
călătoriile în cifrele aritmeticii
și ale geografiei mări.
Ce vor descoperi, ce continent
al prieteniei și generozității,
cine va fi cel mai bun
care va deschide poarta cetății.
Și, strigînd „am ajuns!“,
va privi într-o carte,
asemeni cu corăbierii,
orizontul, cît mai departe.

NICHITA STĂNESCU

LA ȘIMLEUL SILVANIEI, ÎN JUDEȚUL SĂLAJ, UN „ORĂȘEL SPORTIV“ AL COPIILOR

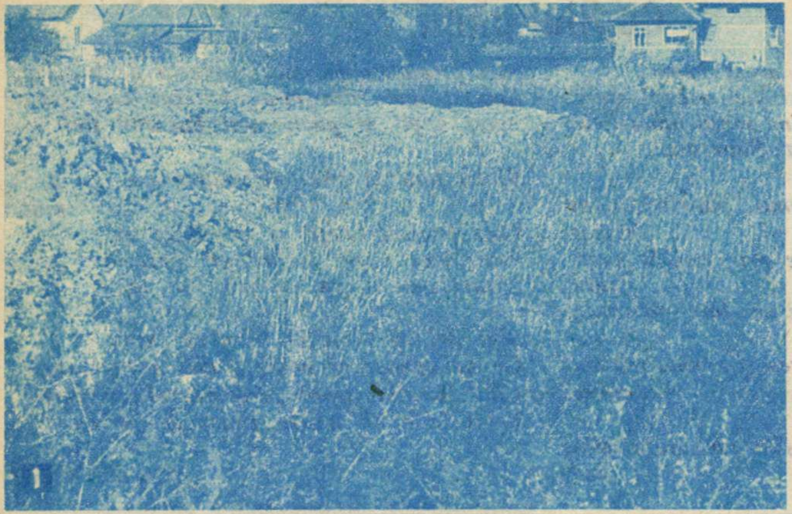
1

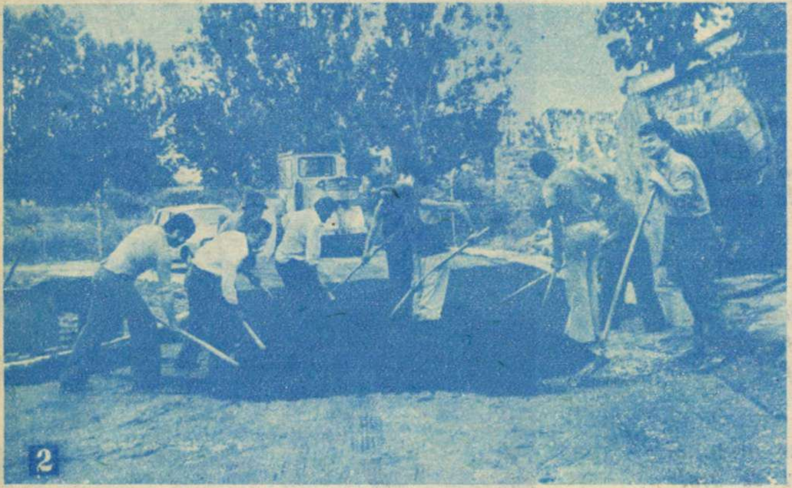
2

- **Acolo unde altădată a fost mlaștina „Cubic“.**
- **De la terenuri de joacă pentru preșcolari, la pistă de karting, bazin de înot și lac de agrement.**
- **Marile ambiții ale celor mai mici cetățeni ai „așezării de sub măgură“.**

Cu cîțiva ani în urmă, la Șimleul Silvaniei, oraș din județul Sălaj, cu tot mai mulți iubitori ai sportului, copiii, pionierii au lansat o chemare: cine pune umărul la amenajarea, pe un fost teren viran, a unui teren pentru joacă și mișcare în aer liber?

Au răspuns la acest apel sute și sute de copii, de purtători ai cravatei roșii cu tricolor. Doreau din toată inima să realizeze ceva frumos, un lăcaș al sportului, acolo unde întrecerile înscrise sub genericul atît de însuflețitor al marii noastre competiții sportive naționale „Daciada“ să nu cunoască nici o clipă de odihnă. Năzuiau prea mult? Cu spiritul de cutezanță al copiilor, cu ambițiile lor, totul părea posibil!

Și au reușit. N-au dat la iveală un teren de sport oarecare, spațiul fostului loc al nimănui — cu bălării (cum se poate vedea în foto 1, mlaștina „Cubic“, cum au denumit zona, prin 1978, locuitorii Șimleului Silvaniei) — s-a transformat, în numai

ROMAN FOILETON 65

Francisc Munteanu

PRINȚESA din ȘEGA

78

GURIȚĂ puse două manifeste pe bancă și o luară din loc. După vreo cincizeci de pași se opriră lîngă balustradă și se uitară dacă se așază cineva pe bancă. Vîntul ridică cele două manifeste în aer, unul se legănă deasupra balustradei și căzu în Mureș. Celălalt mai pluti un timp, apoi ateriză pe trotuar. Un domn în vîrstă se aplecă și-l culese de jos. Își puse ochelarii, dar nu citi decît un singur rînd: îl vîrî repede în buzunar, apoi se uită în jur dacă nu-l vede cineva. Își grăbi pasul și coborî în parc.

LA GARĂ, Guriță se înfierbîntă, cutreieră toate sălile de așteptare, risipi hîrtiuțele pe peron. Manifestele, urmărite de Prințesă, umblau din mînă în

ROMAN FOILETON 66

mînă, oamenii se adunau în grupuri și șușoteau. Dezlănțuit și îmbătat de succes, Guriță urcă în trenurile de persoane și începu să împartă manifestele în compartimente. Prințesa, cu inima cît un purice, stătea în fața biroului de mișcare și se întrebă speriată ce o să spună taică-său cînd o să afle că nu i-a predat manifestele lui Varlam. Deși era convinsă că Varlam n-ar fi făcut ceea ce făcea Guriță.

Acesta, trecînd dintr-un vagon într-altul, se oprea la cîte un geam și o saluta pe Prințesă ducînd două degete spre frunte. Exact cînd totul părea ca uns, la capătul peronului se auzi un țignal și un tip înalt înșfăcă un ins care tocmai citea cu voce tare textul tipărit pe manifest. În aceeași clipă apărură și trei polițiști în uniformă și-l luară pe individ pe sus. Speriată, Prințesa îi făcu semn lui Guriță care tocmai apăruse la fereastra unui vagon, dar el nu pricepu semnul, arătă manifestele pe care le ținea în mînă și strigă din toate puterile:

- Nu le mai am decît pe astea.

Printre polițiști, Prințesa îl recunoscu pe Dima. Se retrase în spatele ușii biroului de mișcare, apoi, văzîndu-l pe Dima apropiindu-se, intră în birou. Un impiegat, cu chipiu roșu, se uită întrebător spre ea:

- Ce dorești, fetițo?

- Aș vrea să vă întreb cît e ceasul?

- Tocmai aici te-ai găsit să întrebi? Peronul e plin de ceasuri.

- Da, dar fiecare arată altă oră.

Impiegatul aruncă o privire spre pendului din perete:

- Șapte și unsprezece minute.

Prințesa mulțumi ceremonios, se uită la banda telegrafului care se scurgea pe podea, la diagramele agățate pe pereți și se retrase sfioasă. Pe peron cineva tocmai începu să țipe:

- Le împarte un băiat, domnule comisar! Uitați-vă, e acolo, în garnitura de pe linia a doua!...

Polițiștii se năpustiră spre vagoanele de pe linia a doua, iar omul care atrase atenția comisarului fugi și el într-acolo. Era gras, asudat, cu haina și cu vestonul descheiate. Prințesa în-

doi ani de zile, într-un complex sportiv. Imaginea sa (foto 3) o puteți vedea și admira și voi, dragi cititori ai acestor rînduri... Un complex sportiv creat de copiii Șimleului și de părinții lor și, firesc, pus la dispoziția lor, a pionierilor și șoimilor patriei. Și pentru că imaginea panoramică nu este în măsură să vă redea toate detaliile, toate componentele acestui complex, iată, vă propun să vi-l prezentăm...

Acest veritabil „oraș sportiv" al copiilor din Șimleul Silvaniei, cum îl denumesc astăzi beneficiarii lui, dispune de terenuri de joacă pentru preșcolari, de porticuri de gimnastică, de o pistă aplicativă cu două culoare, de o pistă de carting în lungime de 800 de metri, de 4 terenuri pentru tenis pardosite cu zgură, alte 6 fiind în finisare. Apoi, de un zid (perete) pentru antrenamente de tenis, de vestiare. Un bazin de 33 x 15 m servește drept ștrand, acolo unde s-au inițiat în înot, în fiecare vacanță mare, tot mai mulți copii, iar lacul de agrement, situat în incinta complexului sportiv, oferă amatorilor prilejul unor plimbări cu bărcile cu vîsle sau cu pedale.

De bună seamă că vizitatorul acestui „oraș sportiv" al copiilor din Șimleul Silvaniei își poate pune întrebările: cum s-a reușit să se înfăptuiască această adevărată „minune", cît efort a necesitat? Cîteva cifre oferite de profesorul Traian Albu pot edifica ușor pe cel curios: în doi ani prin muncă patriotică, pionierii și școlarii din Șimleul Silvaniei au transportat peste 4 000 tone de umplutură (pietriș de la tunelele săpate la Întreprinderea de șampanie „Silvania" și reziduuri de vată minerală de la Întreprinderea de materiale izolatoare din aceeași localitate), au împletit circa 1 000 metri pătrați de sîrmă pentru gardul împrejmuitor, au săpat mai bine de 3 000 metri de șanțuri pentru drenaj și au ajutat la pardosirea cu zgură roșie (peste 250 de tone) a unei mari suprafețe a complexului (foto 2).

Pare puțin? Rămîne să reflectați și voi făcînd, cît de cît, un mic calcul...

Asprimea acelor zile de muncă dîrză a trecut de mult. Acum, copiii Șimleului se bucură de „opera" lor, trăiesc satisfacția de a fi fost făurarii unei lucrări de proporții, așa cum — cu aproape două decenii înainte — au înfăptuit și copiii Litoralului un „parc al pionierilor" la Constanța. Orașul sălajan a avut mîndria să vadă cum pe complexul sportiv al pionierilor și șoimilor patriei s-au desfășurat finalele uneia din edițiile campionatului republican de carting (foto 4), pentru copiii între 11 și 14 ani, o serie de alte întreceri sportive cu participarea celor mai mici performeri din județul lor și din județele învecinate — cum a fost, de pildă, „Cupa orașelor sălăjene" la atletism, fotbal, handbal, volei și ștafete aplicative (găzduite într-o bună măsură de bazele acestui complex).

Alături de baza sportivă din parcul Cetății și de cea a Școlii generale nr. 1 (cu teren de handbal bituminat, porticuri de gimnastică, sector pentru sărituri, spații de curte asfaltate destinate activității sportive etc.), copiii din Șimleul Silvaniei au, odată cu amenajarea complexului sportiv pe care vi l-am prezentat mai sus, un bogat patrimoniu pentru mișcare, pentru exercițiul fizic organizat, trăind astfel din plin bucuria de a putea practica orice disciplină sportivă, la alegere, după aptitudinile și preferințele fiecăruia. Cine le urmează exemplul?

TIBERIU STAMA

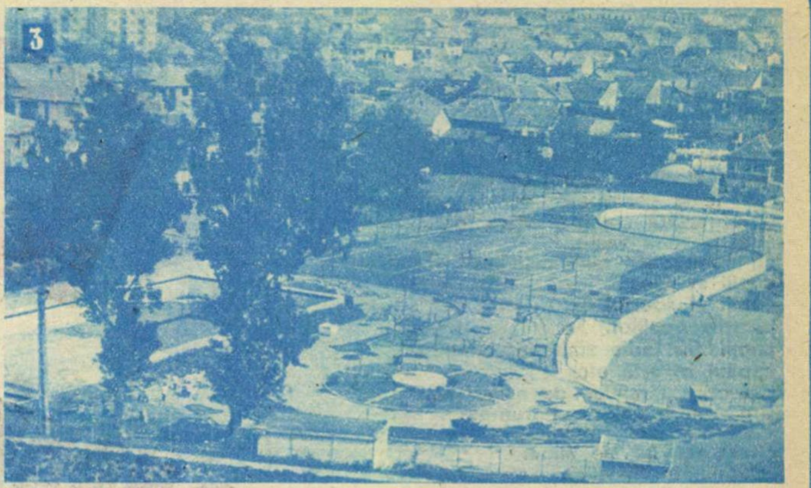
3

4

ROMAN FOILETON

67

tinse piciorul înainte, grasul se împiedică, din cauza vitezei nu reuși să-și restabilească echilibrul și se rostogoli peste niște țărani care cinau așezați pe ciment.

Unul dintre țărani, care se lovi la umăr, cu fața pătrată, îl prinse de reverul hainei și-l zgîlțîi. La fiecare smucitură căpățîna grasului se izbea de ciment.

- De ce te dai la noi, hai!?...

- Eu, nu, bîigui grasul și vru să se smucească din strînsoarea țăranului.

Un altul îl înghionti între coaste. Grasul nu știa ce se întîmplase cu el, se găsi înconjurat de priviri dușmănoase și se sperie. Vru să-și ceară scuze, dar cineva îl lovi cu o bucată de slănină peste gură. Prințesa își luă privirile de la el și cînd se întoarse spre trenul de pe linia a doua, acesta tocmai se pusese în mișcare: roțile scîrțîiră prelung, zgomotul aducea cu un scîncet metalic, apoi se auzi și clincănitul tampoanelor. Țignalul locomotivei se pierdu în hău.

Cînd Prințesa văzu polițiștii coborînd din tren, se retrase în sala de așteptare și ieși în piața gării. Patru birje hodorogite așteptau clienți: caii costelivi, păroși își țineau capetele plecate ca și cum ar fi căutat iarbă. În spatele birjelor, deasupra clădirilor, soarele începu să se roșească, poleind turla de aramă coclită a unei biserici. Prințesa traversă piața și se ascunse sub o poartă boltită de unde putea cuprinde întreaga clădire a gării, în speranța să-l vadă pe Guriță. Numai să nu-l fi arestat polițiștii. Primul cunoscut care apăru în piață fu grasul: avea pantalonii rupți la genunchi și fața julită. Prințesei nu-i păru rău că-i pusese piedică. Dimpotrivă. Din cauza lui s-au repezit polițiștii spre garnitura de pe linia a doua.

Se întunecă de-a binelea cînd renunță să-l mai aștepte pe Guriță: din ascunzătoarea ei, oricum nu l-ar mai fi putut vedea. Posomorîtă, porni spre casă. În dreptul Drogheriei Tibi văzu o mulțime de oameni înconjurați de polițiști. Printre ei îl recunoscu și pe Teșu. Traversă repede strada să nu fie recunoscută, dar nu se îndură să plece fără să afle ce se întîmplase acolo. Trase cu urechea la oamenii din spatele ei care comentau evenimentele:

- S-au împrăștiat manifeste comuniste, spuse unul cu voce groasă și a intrat toată poliția în alertă.

- La gară la fel, răspunse un altul, și s-au făcut și arestări.

Cel cu voce groasă începu să sîsîie:

- Taci să nu te audă cineva.

Prințesa se miră de prezența manifestelor în centrul orașului: probabil le-au adus oamenii care au fost la gară. Abătută, porni spre casă. În apropierea băcăniei lui Conrad hotărî să se ducă întîi pe la Guriță, să-i lase vorbă să treacă pe la ea, indiferent la ce oră se întoarce. O s-o convingă pe

ROMAN FOILETON

68

maică-sa că are neapărată nevoie de un caiet. Spre mirarea ei, îl văzu pe Guriță în băcănie. Îl așteptă chiar în colțul străzii:

- M-am temut foarte mult pentru tine.

- De ce? întrebă Guriță senin.

- Pentru că în gară s-a dat alarma. Toți polițiștii au urcat în trenul în care ai fost și tu.

- Ai spus bine „am fost". Cînd ei urcau, eu tocmai coboram. Am trecut pe sub niște vagoane de pe linia a treia, am ocolit peronul și am ieșit pe la poștă. N-aveam cum să te anunț. În fața gării, eu aș fi fost arestat pentru că cineva a anunțat că manifestele au fost împrăștiate de un copil. Am luat-o încet pe lîngă Mureșel, spre Fabrica de vagoane. Acolo am descoperit că mai aveam în buzunare o mulțime de manifeste. Am aruncat cîteva peste gardul fabricii, apoi m-am dus în centrul orașului să-mi bat joc de polițiști. Am aruncat cîteva manifeste chiar în fața poliției.

COMISARUL șef, Corneliu Dohotaru, fu trezit din somnul de după-amiază: îl anunță ofițerul de serviciu că tot orașul fusese împînzit cu manifeste. Cîteva mostre i s-au prezentat imediat după ce sosise la birou. Înainte de a fi luat primele măsuri, le cercetă amănunțit cu lupa: își dădu seama că nu era nevoie să fie specialist să constate că manifestele fuseseră tipărite la același multiplicator care funcționase și la Depou. Totuși ceru să fie confruntate în laborator pentru certitudine. Cînd în cele din urmă i se confirmă presupunerea, ceru să i se raporteze despre cele întîmplate.

Ofițerul de serviciu, palid ca varul, își bătu regulamentar călcîiele:

- Primele manifeste, domnule comisar șef, s-au găsit în jurul orei 5 pe malul Mureșului. Chiar în dreptul Cazinoului. Echipa trimisă la fața locului a stabilit că difuzarea nu fusese masivă. Am recuperat cîteva de pe băncile de pe malul apei.

- Indicii?

- Nici unul. După vreo jumătate de oră am fost alertați de Pricop de la gară. Acolo s-au găsit manifeste în toate sălile de așteptare, în toate garniturile.

- Cîți oameni credeți că au participat la această acțiune?

- Nu am stabilit încă cu precizie. Presupunem însă, după numărul locurilor de difuzare, patru sau cinci oameni. În orice caz, oameni cu experiență.

- De ce crezi asta?

- Pentru că și ora răspîndirii manifestelor a fost alta decît de obicei. Pînă acum lucrau noaptea. De astă-dată și-au ales, mai ales la gară, ora cea mai aglomerată: două trenuri spre Capitală, unul spre Timișoara, plus trenurile locale.

- Mă duc și eu la gară. Continui raportul după ce mă întorc.

(Va urma)

Copiii şi filatelia

**Lumea imaginilor filatelice
oglindeşte lumea
în care trăim.
Nu există domeniu al activităţilor
omului, din preistorie
şi pînă la zborul în cosmos,
care să nu-i fi inspirat
pe creatorii de mărci poştale.
O temă generoasă
o reprezintă copiii şi viaţa lor.
Este o zonă vastă,
cu numeroase ramificaţii:
copiii şi şcoala,
copiii şi sportul,
jocurile copiilor,
copiii din ţările slab dezvoltate,
copilul în artă etc.
Colecţiile tematice de acest gen
sînt printre cele mai frumoase.
Vă prezentăm alăturat
cîteva reuşite ale temei
„Copilul în filatelie“.**

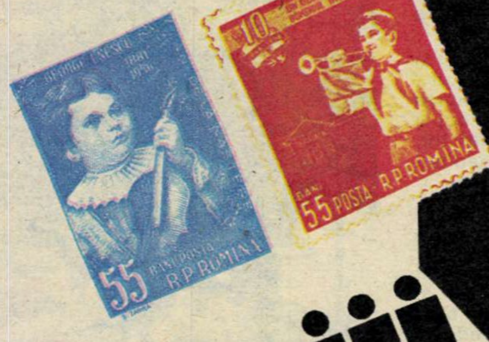

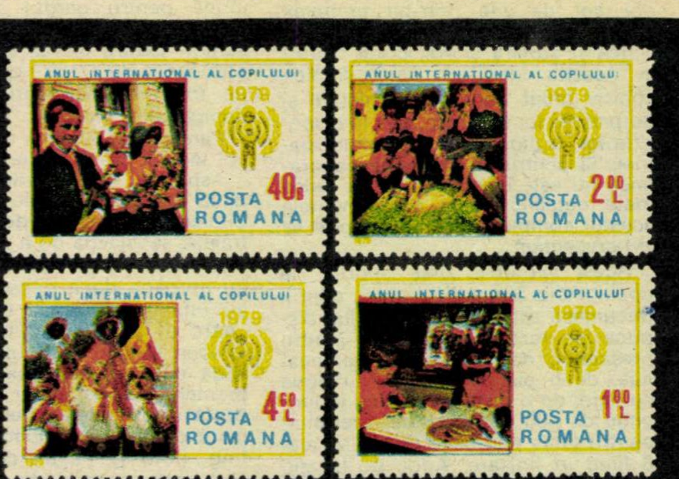

ALBUM FILATELIC

Copiii au descoperit cu încîntare universul fascinant al filateliei. În ultima jumătate de veac, numărul colecţionarilor-copii a crescut vertiginos. În ţara noastră funcţionează sute de cercuri ale pionierilor-filatelişti. În afara lor, numeroşi filatelişti purtînd cravată roşie cu tricolor activează alături de adulţi. Iată, mai jos, cîteva informaţii privind viaţa de fiecare zi a filateliştilor-copii.

- Activitatea filatelică desfăşurată de pionierii din oraşul Giurgiu, organizată în cadrul filialei Asociaţiei filateliştilor din România, este din an în an mai susţinută. S-au evidenţiat în ultimul timp grupele filatelice de la şcolile generale nr. 2, nr. 4 şi nr. 10.
- În comuna Arbore, judeţul Suceava, desfăşoară o frumoasă activitate cercul filatelic „Luca Arbore", de la Şcoala generală nr. 1. În cursul anului trecut, iubitorii de aici ai mărcilor poştale au organizat, cu sprijinul filialei A.F.R. – Suceava, două concursuri filatelice: „Drum de glorii" şi „Ştefan cel Mare şi epoca sa". Au fost deschise mai multe expoziţii filatelice, care s-au bucurat de un binemeritat succes.
- Din activitatea grupelor filatelice şcolare din judeţul Mehedinţi, o menţiune specială merită concursurile „Cine ştie filatelie cîştigă". Ele s-au bucurat de o largă participare a pionierilor şi şcolarilor filatelişti din judeţ.
- La bogata activitate a prietenilor filateliei de la Şcoala generală nr. 25 din Ploieşti iau parte peste 200 de copii. S-au mai remarcat în ultimii ani cercurile filatelice „Cutezătorii", de la Şcoala generală nr. 24, „Temerarii", de la Şcoala generală nr. 30, precum şi grupele filatelice de la Şcoala generală nr. 21; sute de şcolari şi pionieri au participat la expoziţii şi alte manifestări pe teme filatelice.

O nestemată de... hîrtie

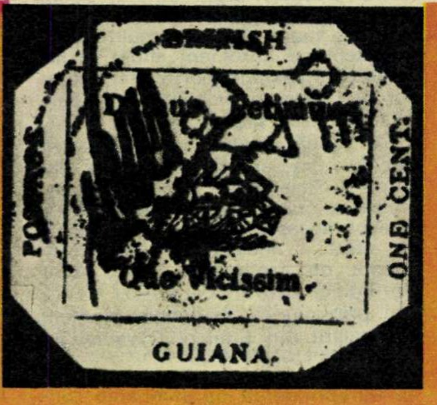

Nu de mult filateliştii din întreaga lume au aflat că celebra „Guyana britanică" a fost vîndută pentru o sumă uriaşă (echivalentul a 150 de autoturisme). Cine a achiziţionat-o? În jurul numelui său se păstrează cel mai desăvîrşit secret. Este o nouă enigmă care învăluie existenţa mărcii poştale nr. 1 a lumii.

Uimirea elevului Vernon

Se împlinesc o sută de ani de la această întîmplare. Într-o zi, Lionel Vernon, elev la gimnaziul din Georgetown, capitala unei mici ţări de pe continentul sudamerican, cunoscută pe atunci sub denumirea de Guyana britanică, veni de la şcoală şi, ca de obicei, se uită prin corespondenţa tatălui său, în căutarea de mărci poştale. Un plic îi atrase atenţia. Îl luă atent în mînă şi privi uimit marca poştală lipită pe el.

„Curios, îşi zise Lionel. Este de un cent, dar seamănă ca două picături de apă cu cea de patru cenţi."

Dezlipi marca poştală de pe plic. În grabă, îi rupse colţurile.

„Nu-i nimic, îşi spuse. Mă duc să i-o arăt lui Mc. Kinon. Este mai priceput ca mine."

Colegul său o privi cu atenţie, o compară cu alte mărci poştale emise în ţara lor şi constată că este identică celor din 1856. În legenda ei se strecurase însă o greşeală. În loc de „Domus patimus" scria „Domus petimus". Mc. Kinon socoti că descoperirea lui Vernon merită atenţie şi-l convinse să i-o cedeze lui pentru cîţiva şilingi, sumă cu care Lionel putea să-şi cumpere un pumn de creioane.

Uimirea colecţionarului

Cîţiva ani mai tîrziu, Mc. Kinon plecă în Anglia. Acolo îşi vîndù colecţia unui negustor, care, dîndu-şi seama de raritatea mărcii de un cent, îi oferi pe ea cam de trei sute de ori mai mult decît îi dăduse el lui Vernon.

„Se pare că această marcă e unică pe lume" – îşi zise negustorul, care o duse apoi celui mai mare colecţionar de la sfîrşitul secolului trecut. Contele Ferrary – acesta e numele lui – avea cea mai mare şi mai valoroasă colecţie filatelică, dar nu mai văzuse o asemenea marcă poştală. O privi uimit, o cercetă atent şi, în ciuda stării ei puţin mulţumitoare, o cumpără. Astfel marca lui Lionel Vernon deveni vedeta celei mai de seamă colecţii a timpului.

După moartea contelui Ferrary, „Guyana britanică" de 1 cent a intrat în posesia miliardarului american Arthur Hind, în urma unei dramatice licitaţii, în care s-a înfruntat cu însuşi regele Angliei.

Se spune că într-o zi Hind a fost înştiinţat că s-a descoperit un al doilea exemplar. Foarte intrigat, a cerut să-l vadă. I-a fost adus în cel mai deplin secret. Colecţionarul a comparat cele două mărci şi, izbit de asemănarea lor, a achiziţionat şi cel de-al doilea exemplar. După care, spre disperarea celui care i-l adusese, l-a aruncat în foc. Flăcările au mistuit micul petic de hîrtie şi astfel „Guyana britanică" a rămas din nou singură pe lume şi fără egal.

Uimirea detectivilor

Despre existenţa vedetei mărcilor poştale a aflat toată lumea, dar nimeni nu se putea lăuda că a văzut altceva decît fotografia ei. Abia în 1947, cu prilejul expoziţiei filatelice internaţionale de la New York, marca poştală nr. 1 a lumii a fost expusă. S-au luat o serie întreagă de precauţii. Expoziţia era păzită de maşini blindate, zeci de poliţişti şi detectivi, dispozitive de alarmă şi alte măsuri de siguranţă. Dar, spre uimirea detectivilor care o păzeau continuu, într-o zi „Guyana britanică" a dispărut din vitrina în care era expusă. Emoţia generală a fost imensă. Ziarele consacrau spaţii imense „celui mai formidabil furt". După febrile căutări, „vedeta" filateliei mondiale a fost descoperită în... rama vitrinei, unde căzuse!

De atunci „Guyana britanică" de 1 cent nu a mai fost văzută decît în fotografii.

VAL TEBEICA

COPIII ŞI FILATELIA

ŞTIAŢI CĂ, în fiecare an, numai prin mîinile poştaşilor din ţara noastră trec peste 300 de milioane de scrisori şi cărţi poştale? Sau că, 24 de ore din 24, oficiile poştale din întreaga lume distribuie circa 76 000 de scrisori în fiecare minut?

S-a calculat că, pe planeta noastră, într-un an sînt expediate şi distribuite prin poştă 40 de miliarde de scrisori, cărţi poştale şi ilustrate!

Pentru acest serviciu se percepe o taxă reprezentată printr-o marcă poştală. Un obiect în aparenţă banal. Un petic de hîrtie ilustrată şi gumată. Prin faţa unora trece aproape neobservat. Altora le provoacă un interes de o clipă, datorită ingeniozităţii sau frumuseţii imaginii pe care o reproduce.

Există însă oameni, iar aceştia se numără în întreaga lume cu zecile de milioane, pentru care marca poştală are o semnificaţie deosebită. Aceştia sînt filateliştii.

Plăcerea de a colecţiona nu ţine seama de vîrstă sau profesie. Printre colecţionarii de mărci poştale găsim savanţi de renume mondial, inventatori, filozofi, oameni de artă, scriitori, diplomaţi, oameni cu cele mai diferite pregătiri şi preocupări. Charles Darwin a fost un pasionat colecţionar, afirmîndu-se încă în epoca de pionierat a filateliei. Albert Einstein socotea filatelia drept o ideală formă de recreere după o muncă intensă.

Este cunoscută larga adeziune a copiilor la filatelie, faptul că pe Terra colecţionarii în pantaloni scurţi se numără cu milioanele. Această lume este deschisă tuturora. Adică şi ţie, dragă cititorule. Şi tu, ca şi toţi copiii, eşti aşteptat şi dorit în universul plin de farmec al filateliei.

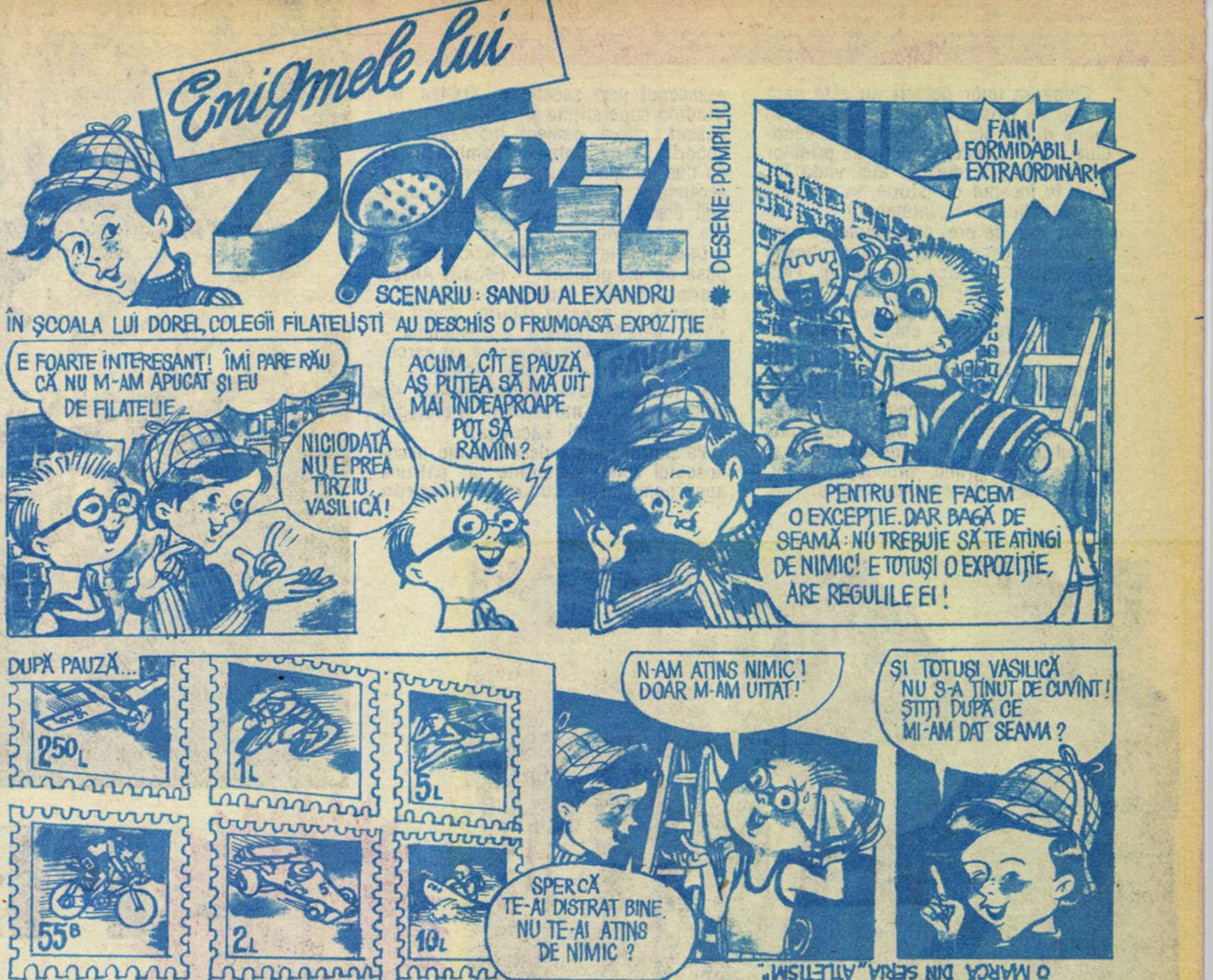
Enigmele lui
DOREL
DESENE: POMPILIU
SCENARIU: SANDU ALEXANDRU
ÎN ŞCOALA LUI DOREL, COLEGII FILATELIŞTI AU DESCHIS O FRUMOASĂ EXPOZIŢIE
E FOARTE INTERESANT! ÎMI PARE RĂU CĂ NU M-AM APUCAT ŞI EU DE FILATELIE.
NICIODATĂ NU E PREA TÎRZIU, VASILICĂ!
ACUM, CÎT E PAUZĂ, AŞ PUTEA SĂ MĂ UIT MAI ÎNDEAPROAPE. POT SĂ RĂMÎN?
FAIN! FORMIDABIL! EXTRAORDINAR!
PENTRU TINE FACEM O EXCEPŢIE. DAR BAGĂ DE SEAMĂ: NU TREBUIE SĂ TE ATINGI DE NIMIC! E TOTUŞI O EXPOZIŢIE, ARE REGULILE EI!
DUPĂ PAUZĂ...
2,50 L
1 L
5 L
55 B
2 L
10 L
N-AM ATINS NIMIC! DOAR M-AM UITAT!
SPER CĂ TE-AI DISTRAT BINE. NU TE-AI ATINS DE NIMIC?
ŞI TOTUŞI VASILICĂ NU S-A ŢINUT DE CUVÎNT! ŞTIŢI DUPĂ CE MI-AM DAT SEAMA?

RĂSPUNS: VASILICĂ A SCOS DIFERITE EXPONATE CA SĂ SE UITE MAI BINE. REPUNÎNDU-LE LA LOC, A AŞEZAT GREŞIT UNA DIN ELE. DOVADA: ÎN SERIA DEDICATĂ „SPORTURILOR TEHNICO-APLICATIVE" A INTRODUS O MARCĂ DIN SERIA „ATLETISM".

✽ ✽ ✽

Rezultatele miniconcursului nostru de perspicacitate sportivă

Dragi prieteni, vă mulţumesc pentru arbitrajul pe care l-aţi prestat la meciul de volei din... imaginile rubricii mele apărute în nr. 19, din 12 mai 1983, al revistei. Reamintesc că în acest meci am observat ceva în neregulă şi v-am cerut părerea, solicitîndu-vă, totodată, fotografii din activitatea sportivă a voastră şi a colegilor voştri.

Pînă în ziua de 26 mai mi-au sosit 261 de răspunsuri.

Sebastian Piciorea (cl. a VIII-a, Şc. gen. Podu-Vadului, din Breaza, jud. Prahova) îmi scrie mîndru: **„Am descoperit repede această greşeală: un jucător de la Fulgerul a atins plasa, deci nu e punct pentru această echipă".**

De ce „repede"? Nu trebuie să ne grăbim! Cei mai mulţi dintre voi, dragi prieteni, aţi procedat ca Sebastian: repede-repede! Mulţumindu-vă, exact ca el, cu **prima** neregulă observată, majoritatea aţi sancţionat numai greşeala de la fileu!

În schimb, **Dragoş Halca,** din cl. a VI-a C, Şc. gen. nr. 1, Suceava, ar dori **„situaţii mai complicate"** în scenariile mele, mai dificile, ca să-şi poată arăta, el şi colegii săi, deplina măsură a perspicacităţii lor... De acord, Dragoş: tu ai observat cu multă precizie două greşeli, dar să ştii că erau... **trei!,** aşa cum analizează corect **LUCIANA-CRISTINA STERESCU,** din cl. a VII-a, Şc. gen. nr. 4, Curtea de Argeş: **„Echipa Fulgerul a comis trei greşeli:**

1. — jucătorul de la servici depăşeşte cu piciorul stîng linia de fund a terenului;

2. — jucătorul care trage a „agăţat" fileul cu mîna stîngă;

3. — în fine, ultima parte a meciului îi găseşte pe cei de la Fulgerul avînd... 7 jucători în teren în loc de 6!"

Într-adevăr, au fost TREI greşeli! La fel ca Luciana, au răspuns numai 14 cititori. Să-i felicităm, ca şi pe ea, pe aceşti ageri „arbitri" şi să-i cunoaştem: **REMUS EŞANU,** cl. a VII-a A, Şc. gen. nr. 11, Bacău; **MARIUS FURNEA,** cl. a VIII-a A, Şc. gen. nr. 4, Tîrnăveni - Mureş **(sportiv, dar nu voleibalist, ci... luptător!); DANIEL CUŞMIR** cl. a VI-a C, Şc. gen. nr. 3, Suceava **(vechi abonat şi „pasionat cititor al revistei Cutezătorii"); CRISTINA SĂBĂDUŞ,** str. Unirii nr. 17, Cluj-Napoca **(îi mulţumesc pentru frumoasele cuvinte de apreciere la adresa rubricii); IULIAN NEMŢEANU,** cl. a VII-a B, Şc. gen. nr. 5, Constanţa **(şcoală cu o foarte bogată activitate sportivă despre care Iulian îmi scrie amănunţit); BOGDAN ANDREI APEŢEAN,** cl. a VII-a D, Şc. gen. nr. 114, Bucureşti; **CARMEN BORDINEL,** cl. a VII-a A, Liceul industrial Horezu - Vîlcea **(îi mulţumesc pentru aprecierile la adresa conţinutului revistei); CRISTIAN HOSTIUC,** cl. a VII-a A, Şc. gen. nr. 3, Suceava **(participantul cu cea mai concisă şi sugestivă demonstraţie!); BOGDAN MIU,** cl. a VI-a B, Liceul „Emanuel Bojdu", Oradea; **COSMIN DANILESCU,** cl. a VII-a D, Şc. gen. nr. 149, Bucureşti **(ca sportiv este... aruncător de ciocan, dar văd că „dă" tare şi cînd e vorba de puterea gîndirii, bravo!); MARIUS SEVERIAN CIUFU,** Şc. gen. nr. 8, Buzău **(grijuliul de el a găsit şi a patra „greşeală": că lipsea... arbitrul! Păi nu lipsea deloc; arbitrul ai fost chiar tu!); CAMELIA POPESCU,** cl. a VII-a A, Şc. gen. nr. 11; Tg. Jiu; **IULIA ŞEICARU** din Buzău **(care însă, observînd toate greşelile din teren, n-a mai avut timp să observe că n-a trecut pe plic adresa şcolii şi domiciliul, astfel că nu ştiu unde să-i trimit premiul!);** în sfîrşit, un băiat-timid? neîncrezător în posibilităţile sale? - nu numai că n-are adresa pe plic, dar nici nu-şi iscăleşte cu numele său scrisoarea, ci cu un pseudonim - **OMEGA!** — astfel încît pierde posibilitatea de a fi premiat. **(Anonimatul nu e bun la nimic, dragă Omega. Cred că în ceea ce priveşte curajul propriei opinii, trebuie să reîncepi de la Alpha...)**

Felicitări atît celor 15 cît şi tuturor participanţilor!

DOREL

Culese din scrisorile participanţilor

● „În imaginea a II-a, echipa „Fulgerul" a legat mingea de volei cu o frînghie!" — se necăjeşte **Vasile Miron Pop,** de la Şc. gen. nr. 15, Baia Mare. Dragă Vasilică, nu e frînghie! Sînt liniile prin care desenatorul a sugerat traiectoria mingii!

● „Întrucît sînt la cercul de pictură, vă voi trimite în loc de fotografie o pictură dedicată colegilor mei sportivi", ne promite **Romeo Cristian Flegher,** cl. a VII-a B, Iaşi. Îţi mulţumim şi aşteptăm pictura!

● „Sînt cel mai pasionat jucător de fotbal al clasei a VII-a B... dar pe lîngă aceasta, la nivelul clasei mele şi chiar al întregii şcoli sînt primul şi la învăţătură" — îmi mărturiseşte **Gigi Piperea,** din Singureni — Giurgiu. E-n regulă, Gigi, dar cu modestia cum rămîne?

● „Colegii mei care au aparate de fotografiat mi-au spus că îmi pot da fotografii pe teme sportive numai peste cîteva zile, după ce le vor developa la Haţeg", mă asigură — şi-i mulţumesc — **Sorin Scrădeanu** de la Şc. gen. din Sarmizegetusa-Hunedoara. Poate că vei avea o surpriză şi mai plăcută — şi anume aceea ca, în chiar şcoala voastră, să ia fiinţă un mic laborator foto.

● „O „inovaţie" lingvistică în scrisoarea lui **Eugen Marius Popiţiu** din cl. a IV-a D, Şc. gen. nr. 4, Sibiu: **„Fulgerul nu a jucat cinstit prin faptul că jucătorii s-au sprijinit de fileu cînd BOMBAU".** De la metafora „bombă", prin care în jargonul sportiv e denumită o minge puternic lovită, Marius a făcut un verb... Nu e cazul, Marius!

Printre cele mai bune fotografii sosite la concursul nostru se numără şi fotoreportajul trimis de LUCIANA-CRISTINA STERESCU, **Şc. gen. nr. 4, Curtea de Argeş. Precizăm că tot ea este şi autoarea acestor imagini care prezintă succese ale colegilor ei.**

DANIELA VASILESCU, **ciştigind finala probei de 80 m plat.**

NICOLAE ATANASESCU, **pe locul intii la tetratlonul atletic şcolar, faza pe localitate.**

Echipa noastră de futbal, campioană orăşenească pe 1983.

Valoarea unor peşteri nu este dată numai de peisajul creat de natură. În multe dintre ele s-au descoperit vestigiile primilor locuitori, urmele primilor oameni care-şi duceau aici viaţa lor grea la început de istorie, la adăpost de sălbăticiuni şi intemperii.

Cele mai de preţ documente pe care le adăpostesc peşterile sînt primele manifestări artistice ale omului. Pentru a avea noroc la vînătoare, acesta picta pe pereţi – cu mijloace primitive de care dispunea – chipul animalelor pe care urma să le înfrunte: bizoni, mamuţi, cerbi... Animalele au dispărut de mult ca şi vînătorii lor, dar s-au păstrat şi transmis peste timp acele documente unice care atestă nu numai simţul artistic al strămoşilor noştri, ci şi gîndurile, grijile, preocupăriie lor.

Cercetarea sistematică a peşterilor a început prin secolul al XIX-lea. Înfruntînd superstiţiile şi teama de necunoscut, cîţiva oameni îndrăzneţi au coborît în măruntaiele pămîntului şi au dus lumină în noaptea timpului, înscriindu-şi numele în cartea de aur a noii discipline ştiinţifice care se năştea – speologia.

Dacă bazele speologiei fizice au fost puse de un pasionat – Eduard Alfred Martel – a cărui profesie n-avea nici o tangenţă cu aceasta (Martel a fost jurist), cealaltă ramură a speologiei – biospeologia, care se ocupă cu cercetarea vieţuitoarelor din peşteri – a fost fundamentată de marele om de ştiinţă român – naturalistul şi biologul desăvîrşit – Emil Racoviţă.

Pe porţile odată deschise ale necunoscutei lumi subterane au pătruns apoi nenumăraţi cutezători – uneori

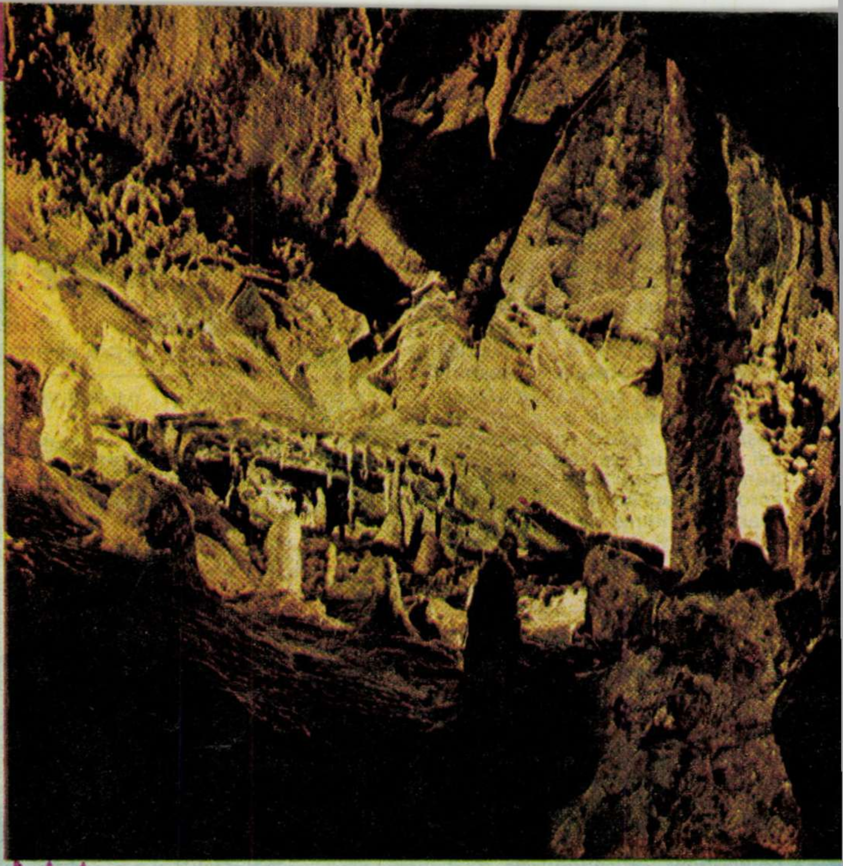

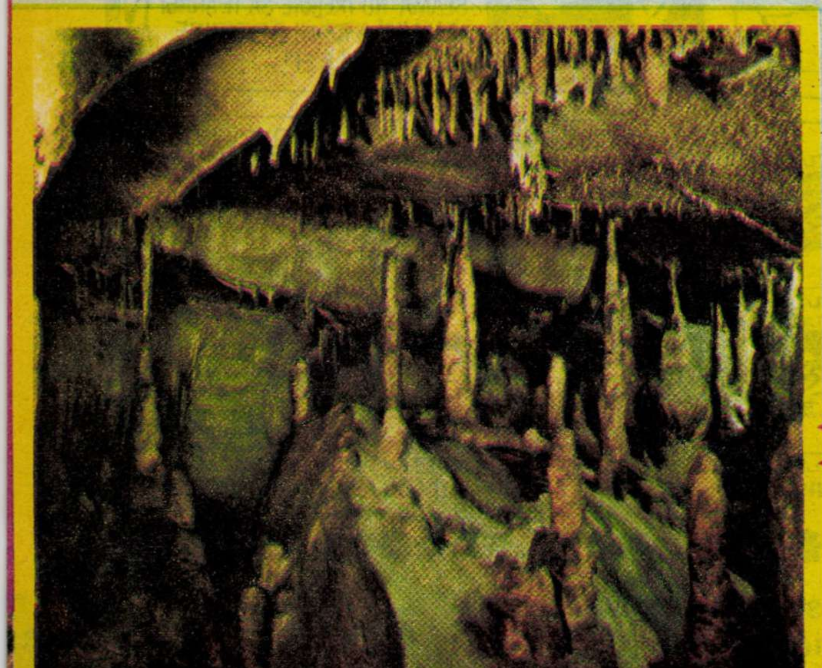

DIN ENCICLOPEDIA CUTEZANŢEI

PEŞTERI

LABORATOARE SECRET ALE NATURII

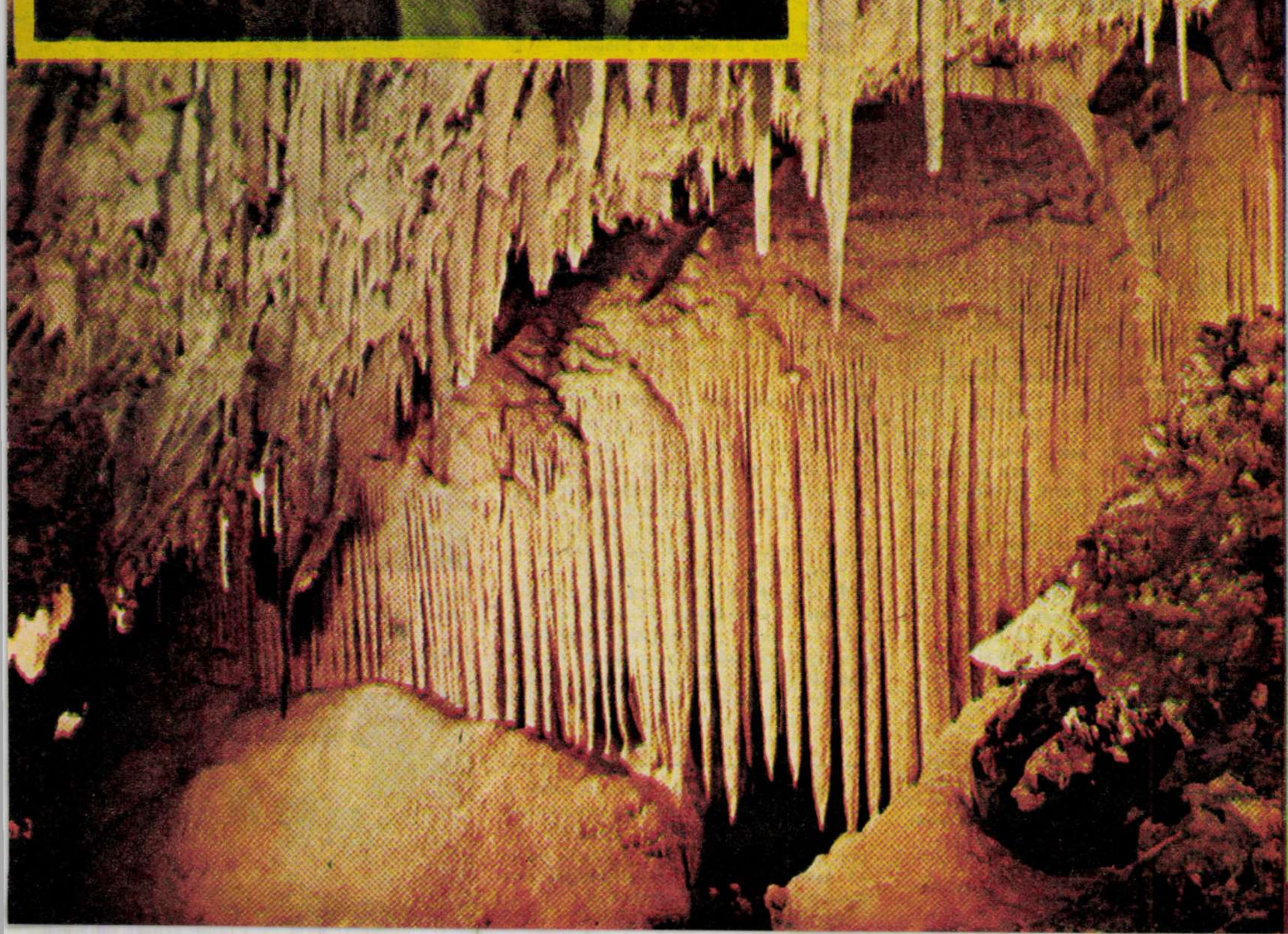

copii de 10–11 ani – care au fost răsplătiţi de natură cu peisaje dintre cele mai neaşteptate. Căci, departe de a aparţine unei lumi fără culoare, peşterile ascund forme dintre cele mai misterioase, colorate în nuanţele cele mai diferite. Pentru a ajunge la ele, speologul trebuie să se tîrască adesea prin întuneric, să pătrundă în tainiţele subpămîntene asemenea pisicii sau să se scufunde în apele lacurilor subterane. Cu toate acestea, speologia cucereşte inimile a tot mai mulţi pasionaţi, din care foarte mulţi tineri. Datorită perseverenţei şi cutezanţei acestor oameni s-a ajuns ca astăzi să cunoaştem cele mai lungi peşteri din lume. Tot datorită lor, dicţionarele enciclopedice au fost îmbogăţite cu numele unor necunoscute vieţuitoare cavernicole.

Printre neobosiţii cercetători ai lumii subterane se numără şi francezul Norbert Casteret care şi-a început călătoriile în necunoscut la vîrsta de 11 ani. Ceea ce la început a fost o simplă joacă, a devenit, treptat, o pasiune. Primul său loc de explorare a fost faleza stîncoasă a rîului Garone. Curajul, îndrăzneala, agerimea şi stăpînirea de sine l-au răsplătit pe Casteret cu satisfacţia numeroaselor descoperiri. Lui i se datorează descoperirea izvoarelor rîului Garone şi a peşterilor cu gheţari de la cele mai mari altitudini. Timp de 23 de ani i-au trebuit lui Casteret să exploreze peştera cu cele mai multe cascade din lume aflată în ţinutul Ariége-ului. Peştera, pe care a numit-o Cigalère, are 80 de cascade.

Multe dintre laboratoarele subterane ale naturii au fost descoperite datorită întîmplării. Primii care au pătruns în lumea celebrei peşteri Lascaux din

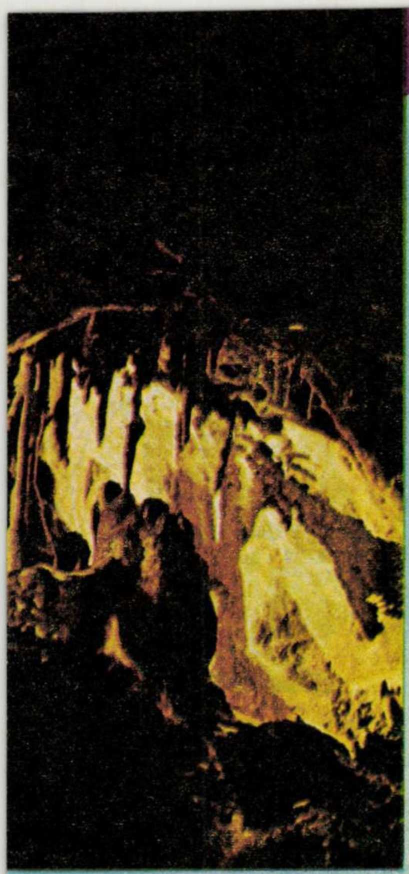

E-

Franţa au fost patru copii şi un cîine. Roboţel – cîinele care-i însoţea pe copii în joaca lor – a căzut într-o groapă. Unul dintre băieţi, înarmat cu o lanternă, a coborît atunci după el. La un moment dat, copilul a alunecat şi, rostogolindu-se, s-a trezit într-o încăpere uriaşă. Speriat, şi-a strigat de îndată prietenii. Privind în jurul lor, cei patru copii au constatat cu uimire că pe pereţi erau desenate siluetele a numeroase animale. Cum lanterna n-a mai putut fi folosită, ei n-au putut explora şi cea de-a doua sală a peşterii. A doua zi însă, ei şi-au povestit aventura învăţătorului din sat. Era în 1940.

Mai tîrziu, copiii au aflat că peştera descoperită de ei este una dintre cele mai originale din lume. Pe bolţile ei de piatră şi pe întinsul pereţilor se află minunate tablouri executate de artişti anonimi în urmă cu 20 000 de ani. Pentru a picta caii în galop, taurii enormi, urşii, bizonii şi renii cu coarne puternice, artiştii preistorici şi-au pregătit cu minuţie şi pricepere vopselele din plante şi minerale.

Intrarea prin care odinioară cei patru copii abia au putut pătrunde este străjuită acum de o masivă uşă de fier care păzeşte „muzeul" de influenţa aerului de afară.

Pe o placă de bronz situată la intrare se găsesc încrustate numele celor patru descoperitori-copii şi al prietenului lor, Roboţel.

SCAFANDRII PEŞTERILOR

Dintotdeauna peşterile, cu interioarele lor întunecoase, au oferit cercetătorilor mari surprize. De un mare mister sînt înconjurate însă şi astăzi peşterile inundate de ape. Oare ce străjuiesc culoarele lor? Ce comori ale naturii sînt păzite cu atîta străşnicie? Răspunsul e mai greu de aflat, pentru că pătrunderea într-o astfel de peşteră prezintă un grad de dificultate cu mult mai mare. Totuşi la unele întrebări încearcă să dea răspunsul circa 25 de tineri din Marea Britanie, care s-au specializat în explorarea unor asemenea peşteri. Ei ştiu că pentru a întreprinde cercetări prin labirinturile subterane umplute cu apă au nevoie, pe lîngă un foarte bun costum de scafandru, şi de un extrem de mare curaj, dublat de un sînge rece desăvîrşit. Apele pe care aceşti temerari le au de înfruntat sînt deosebit de reci şi întunecoase. Fasciculul de lumină al lămpii pe care o poartă fixată de obicei pe cap poate pătrunde doar pînă la vreo 30 de centimetri distanţă. Singurul zgomot pe care un scafandru de peşteră îl poate auzi este acela al propriei sale respiraţii. În timpul explorării unei peşteri inundate de ape, pericolele pîndesc la tot pasul. Se înaintează pe bîjbîite, iar, uneori, culoarele de trecere se îngustează atît de mult, încît de abia îi permit scafandrului să se strecoare. Pentru a înainta, el trebuie să-şi învingă teama că la un moment dat ar putea rămîne blocat între pereţii de piatră. Dorinţa de a descoperi minunăţiile ascunse în măruntaiele pămîntului, atît de straşnic păzite de ape, îl împinge însă înainte, îi dă curaj.

Un mare număr de asemenea peşteri şi culoare inundate se găsesc în zonele Yorkshire, Derbyshire, Wales sau Somerset.

Primele încercări de explorare a acestui tip de peşteri datează de prin anii 1930. Atunci, cîţiva tineri entuziaşti şi-au confecţionat, cu propriile mijloace, măşti pentru protejarea feţei, iar din furtunuri de grădină au improvizat tuburi prin care să respire. Costumele necesare pentru asemenea explorări au evoluat treptat. În anii '70 se utilizau aşa-zisele costume de scafandru umede, prevăzute cu o peliculă subţire de apă ce avea menirea să-l protejeze pe purtător împotriva pierderii de căldură (temperatura apei din galeriile subterane depăşeşte rareori 6 grade Celsius).

În ultimii ani s-au remarcat mulţi tineri care au întreprins cercetări în peşterile inundate. Printre ei se numără Martyn Farr, care a început scufundările în 1972, Geoff Yeadon, care a parcurs sub apă 1,6 km, stabilind astfel recordul britanic, şi Oliver Statham.

De obicei scafandrii care explorează asemenea peşteri înoată singuri pentru a avea o vizibilitate cît mai bună şi pentru a evita riscul de a încurca cablul de reper pe care în mod obligatoriu toţi aceşti tineri plini de curaj îl lasă în urma lor. Ca un adevărat fir al Ariadnei, acest cablu indică drumul urmat, ajutîndu-i astfel să nu se rătăcească în timpul revenirii la suprafaţă. Scafandrii peşterilor înaintează prin galeriile inundate pînă la atingerea unei limite de siguranţă, pe care au denumit-o „a treia frontieră". Atingerea acesteia îl reprezintă momentul în care au consumat o treime din rezervele de aer. Atunci scafandrul trebuie să hotărască întoarcerea sa la suprafaţă.

Explorările temerare ale tinerilor scafandri au fost răsplătite uneori de descoperiri spectaculoase. Astfel, Martyn Farr a găsit în Irlanda de Nord un sistem de peşteri cu bolţi arcuite, în care o porţiune de trecere uscată de 2,4 km lungime este mărginită la ambele capete de galerii lungi, umplute cu apă. Discutînd despre calmul cu care trebuie să acţioneze aceşti solitari ai adîncurilor în diferite momente, Martyn Farr mărturisea reporterului revistei britanice „The Sunday Times Magazine" că în cursul înaintării prin apă se pot întîmpla accidente neaşteptate pe care trebuie să înveţi să le depăşeşti imediat: furtunul prin care respiri aerul din rezervor se poate agăţa într-o ieşitură a peretelui şi ţi se smulge din gură. Pe loc se produce un moment de panică pe care trebuie să-l învingi instantaneu. Pentru aceasta trebuie să-ţi păstrezi luciditatea şi să dai dovadă de o deosebită prezenţă de spirit. Dacă îţi pierzi cumpătul, începi să respiri prea repede, îţi consumi rezerva de aer, iar vizibilitatea se strică şi mai mult din cauza aerului ce se năpusteşte sub formă de bule spre tavanul peşterii, şi de unde dislocă nămolul care se împrăştie în apă.

În timpul explorării Peşterii Boreham din ţinutul North Yorkshire, furtunul prin care respira Statham s-a blocat, iar acesta a fost nevoit să-şi ţină respiraţia pe tot timpul parcurgerii distanţei de 42,7 metri care-l despărţea de ieşire. Mai tîrziu, Yeadon şi Statham, care au alcătuit împreună o renumită echipă, au descoperit în Peştera Boreham un original „magazin de porţelanuri" – o sală subterană cu stalactite atît de delicate, încît se balansau la cea mai uşoară adiere de aer.

Yeadon şi Statham şi-au îndreptat apoi atenţia asupra enigmei de la Keld Head din ţinutul North Yorkshire, unde rîul Greta dispare sub pămînt pe o distanţă de peste 1,6 km. Explorarea de către scafandri a acestui adevărat labirint subteran de ape a început încă din 1945. La fiecare scufundare se avansa cîte 30,5–91,5 m, lăsîndu-se pe podeaua tunelului un cablu de ghidare, pe măsură ce se înainta. Pentru ca cercetările lor în această zonă să fie încununate de succes, Yeadon şi Statham au trecut la utilizarea aşa-ziselor costume de scafandru uscate, care, impermeabile în totalitate, asigură o izolare şi mai eficientă. Costumul uscat dă scufundătorului, potrivit opiniei lui Yeadon, un sentiment de deosebită uşurinţă în timpul înotului, ceea ce îi permite să ducă o greutate mai mare. Astfel, el poate duce cu sine un număr mai mare de rezervoare cu aer, ceea ce-i permite să stea mult mai mult timp sub apă. Prin creşterea numărului cilindrilor cu aer, Yeadon şi Statham şi-au asigurat o autonomie de înot subacvatic de pînă la două ore.

An de an, cei doi temerari au străbătut porţiuni tot mai întinse ale labirintului de la Keld Head. La 16 ianuarie 1979, ei au reuşit să parcurgă în întregime distanţa ce separa cele două capete ale peşterii. Cei 1 830 de metri ai labirintului au fost străbătuţi de Yeadon şi Statham în două ore, stabilind, cu acest prilej, un nou record de înot continuu subteran.

TUDOR PRELIPCEANU

- La circa 30 km de oraşul spaniol Santander se află peştera de la Altamira, una dintre cele mai renumite din Europa. Ea a fost descoperită în anul 1868 de Marcelino Santiago Tonezo de Santuola. În interiorul ei au fost găsite scheletul întreg al unui urs al peşterilor şi oasele unui ren uriaş.

Pe tavanul uneia dintre săli au fost descoperite picturi executate în culori, care reprezintă bizoni, cai sălbatici şi mistreţi.

O scoică mare găsită alături a servit „pictorului" peşterii drept paletă. Vechimea acestei picturi este situată de oamenii de ştiinţă în paleoliticul superior – adică acum 12 000 de ani.

- O originală creaţie a naturii o constituie Peştera Postojna din Iugoslavia, descoperită în anul 1816. Prin frumuseţea peisajului subteran „Sala Magdalena" şi aşa-numita „Sală de bal" sînt cunoscute în întreaga lume. Coloanele masive evocă parcă vechile temple egiptene. La Postojna natura a creat adevărate capodopere, demne de cel mai iscusit cioplitor în piatră. Stalactitele şi stalagmitele au forme dintre cele mai originale: păsări gata să-şi ia zborul, un tigru ce se pregăteşte de luptă, o mamă cu copilul în braţe etc.

- Peştera Mamutului (S.U.A.), considerată, ca lungime, a treia din lume, a fost descoperită întîmplător de un traper (vînător cu capcane) care se afla la vînătoare. Numeroasele ei săli pot fi vizitate cu maşina, cu barca sau cu pluta. Copiii oraşelor din apropiere – Brownsville, Chaumont şi altele – dau serbările de sfîrşit de an în sălile peşterii. Tot datorită rezonanţei, una dintre cavităţile peşterii este utilizată ca sală de teatru.

- Straturile de gheaţă ale Peşterii Scărişoara, din ţara noastră, au fost cercetate pentru prima oară de marele speolog Emil Racoviţă. La început s-a crezut că gheaţa a rămas aici de zeci de mii de ani, din timpul epocilor glaciare. Cu timpul însă speologii au descoperit în partea inferioară a stratului de gheaţă praf de polen şi diatomee care, aflîndu-se la o temperatură constantă de zero grade, s-au conservat perfect. Materialul floristic care a zăcut în peşteră peste 3 000 de ani constituie dovada că gheaţa s-a format la o dată mult mai recentă.

- Peştera Topolniţa, din judeţul Mehedinţi, este considerată cea mai lungă peşteră din ţara noastră. Galeriile ei etajate au fost explorate între anii 1962 şi 1963 de către geologul Marcian Bleahu, precum şi de alţi cercetători care au ajuns la concluzia că peştera are o lungime de 11 km.

Ciprian Porumbescu

Scenariu: **VIOREL CREȚU** și **LAURA MIHAIL**

Într-un ținut pitoresc din nordul Moldovei, în țara legendară a lui Ștefan cel Mare, a poeziei lui Mihail Eminescu și a cîntecului lui George Enescu, se află așezată comuna Stupca – astăzi „Ciprian Porumbescu" – renumit centru muzical.

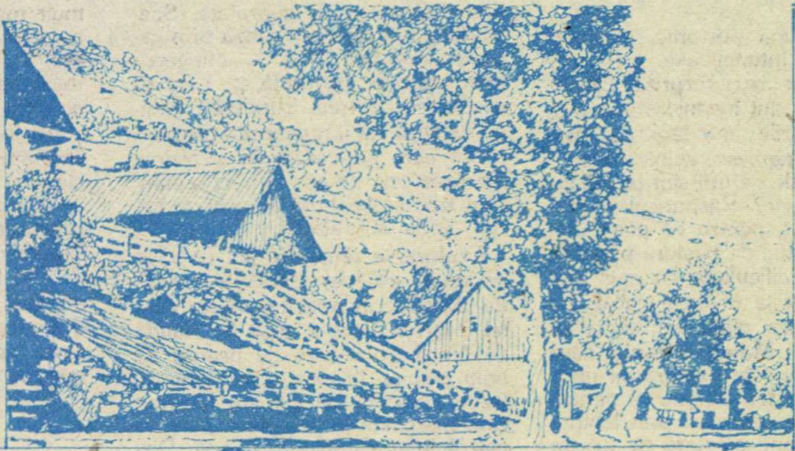

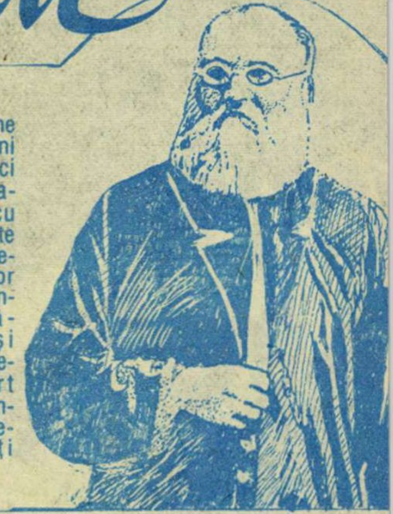

Acum mai bine de o sută de ani și-a instalat aici gospodăria Eraclie Porumbescu – om cu dragoste pentru popor, neodihnit culegător al poeziei și cîntecului românesc, casa și ograda sa devenind în scurt timp locul de întîlnire a numeroși și vestiți lăutari.

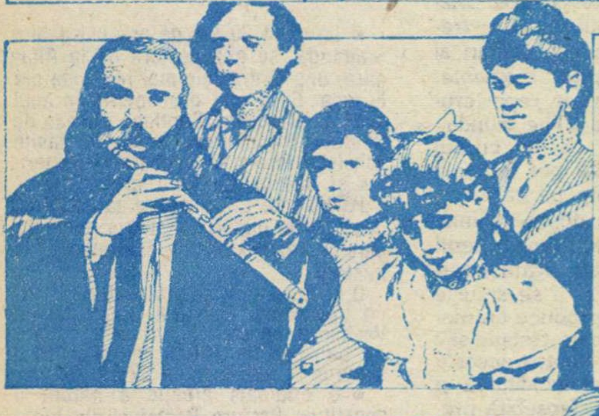

Alături de tatăl care cînta la flaut și de mama care avea o admirabilă voce și ureche muzicală, cei trei copii, Ștefan, Ciprian și Mărioara, căutau să-și exprime sub diferite aspecte simțămîntul muzical...

În făptura micuțului Ciprian (născut în februarie 1853), darurile artistice ale familiei s-au dezvoltat cu totul aparte. La 7 ani cînta la vioară săltărețe și grele melodii de joc bucovinean.

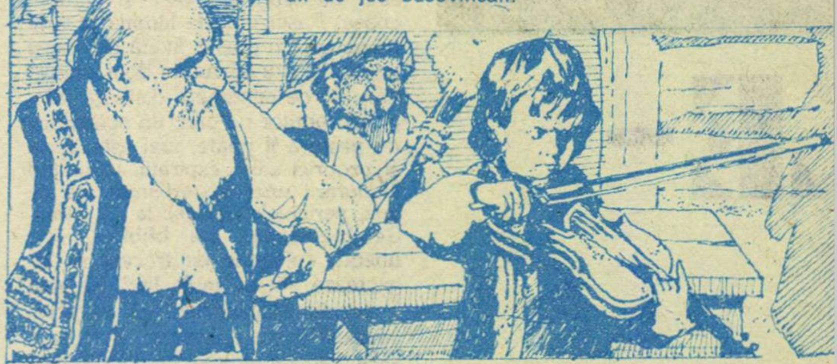

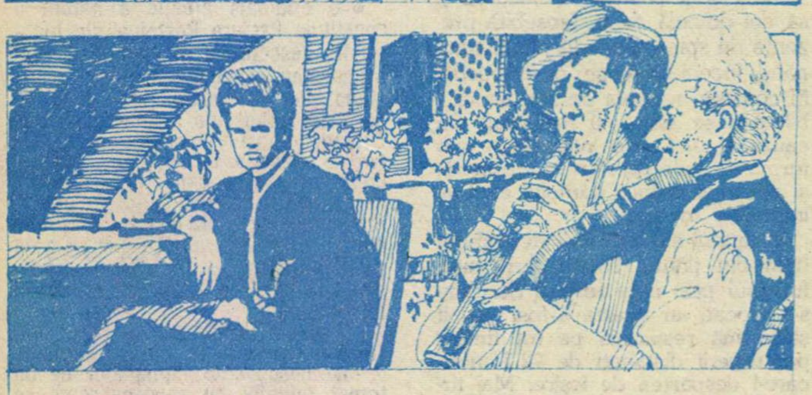

În timpul anilor de școală petrecuți în satul natal și apoi la Suceava, adună de la rapsozii populari doine, balade, cîntece, jocuri și chiuituri românești pe care le va prelucra mai tîrziu...

Participă la sărbătorirea a 400 de ani de la ridicarea Mînăstirii Putna de către Ștefan cel Mare și dirijează el însuși hora uriașă încinsă între românii veniți de pretutindeni.

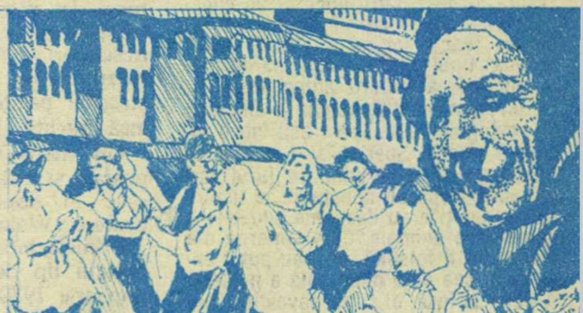

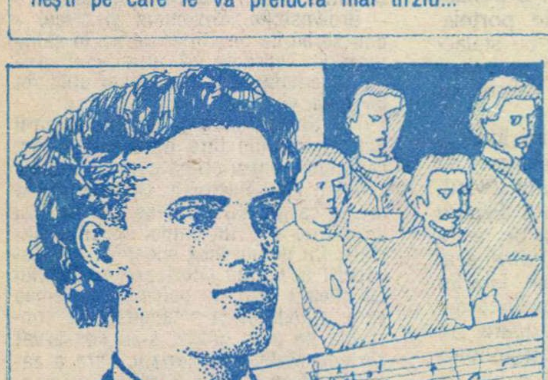

Prin corurile patriotice pe care le compune în perioada studenției, Ciprian Porumbescu își îndeamnă neamul la luptă împotriva asupritorilor străini.

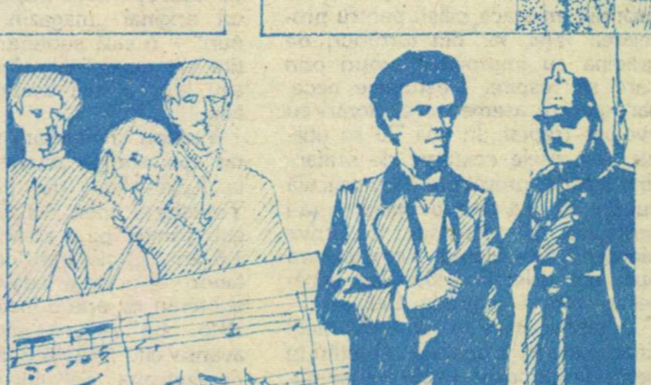

Activitatea sa de președinte și dirijor al corului Societății studențești ARBOROASA atrage nemulțumirea autorităților austriece care-l trimit la închisoare.

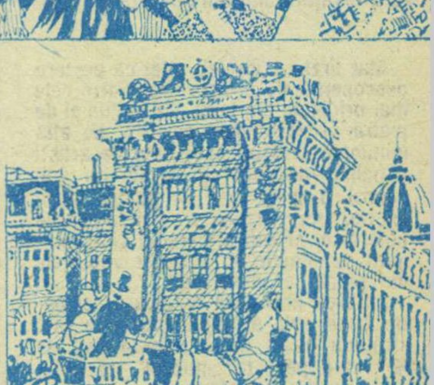

Eliberat după 4 luni, mîndru de a fi slujit și pe această cale lupta poporului său pentru libertate națională, Ciprian pleacă la Viena spre a-și continua studiile muzicale.

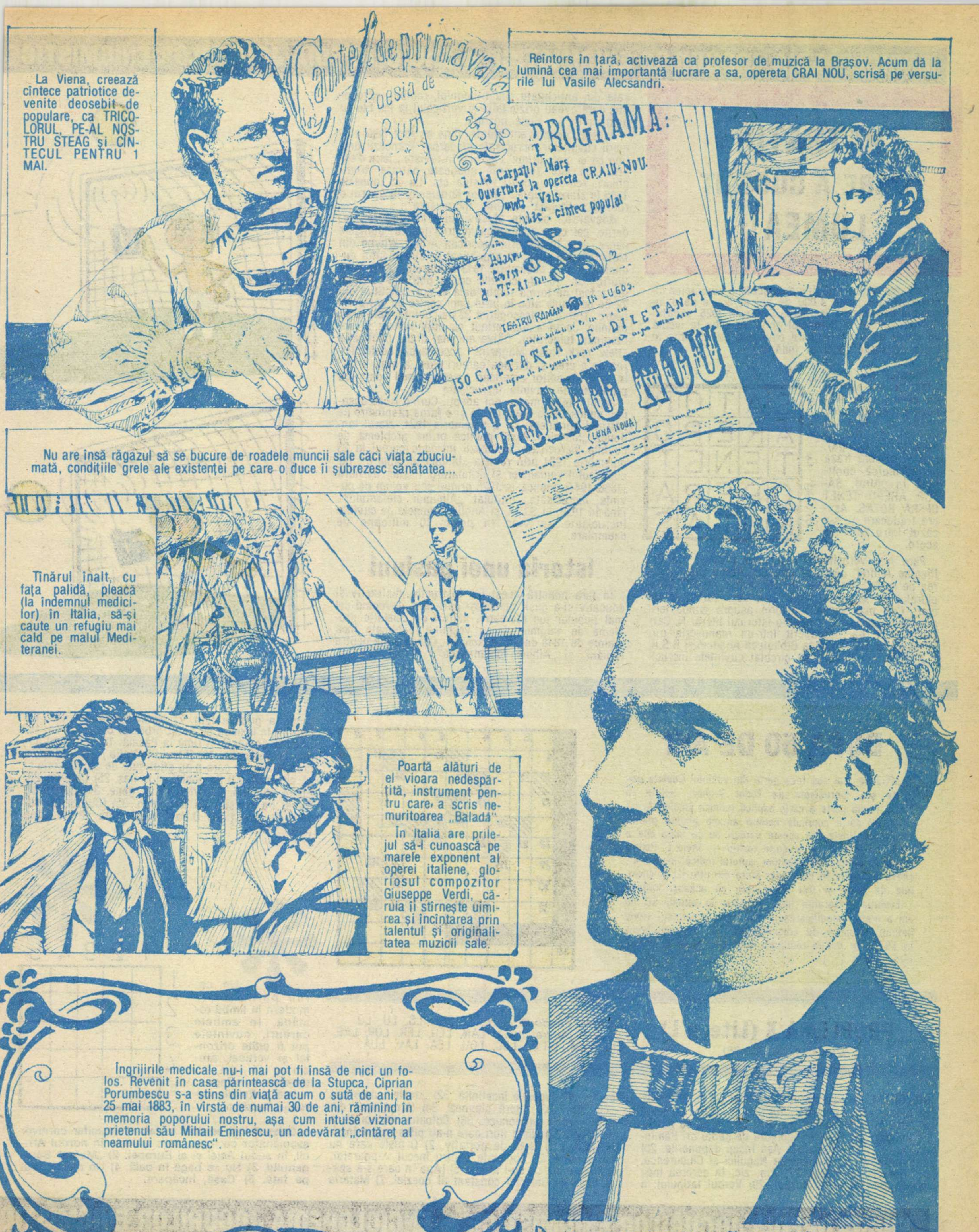
Cantec de primavara
Poesia de
V. Bum
Corvi
PROGRAMA:
1. „La Carpați" Marș
2. Ouvertură la opereta CRAIU-NOU.
„…unta". Vals.
„…ăle". cîntec popular
TEATRU ROMÂN IN LUGOS.
SOCIETATEA DE DILETANTI
CRAIU NOU
(LUNA NOUĂ)

La Viena, creează cîntece patriotice devenite deosebit de populare, ca TRICOLORUL, PE-AL NOSTRU STEAG și CÎNTECUL PENTRU 1 MAI.

Reintors în țară, activează ca profesor de muzică la Brașov. Acum dă la lumină cea mai importantă lucrare a sa, opereta CRAI NOU, scrisă pe versurile lui Vasile Alecsandri.

Nu are însă răgazul să se bucure de roadele muncii sale căci viața zbuciumată, condițiile grele ale existenței pe care o duce îi șubrezesc sănătatea...

Tînărul înalt, cu fața palidă, pleacă (la îndemnul medicilor) în Italia, să-și caute un refugiu mai cald pe malul Mediteranei.

Poartă alături de el vioara nedespărțită, instrument pentru care a scris nemuritoarea „Baladă".

În Italia are prilejul să-l cunoască pe marele exponent al operei italiene, gloriosul compozitor Giuseppe Verdi, căruia îi stîrnește uimirea și încîntarea prin talentul și originalitatea muzicii sale.

Îngrijirile medicale nu-i mai pot fi însă de nici un folos. Revenit în casa părintească de la Stupca, Ciprian Porumbescu s-a stins din viață acum o sută de ani, la 25 mai 1883, în vîrstă de numai 30 de ani, rămînînd în memoria poporului nostru, așa cum intuise vizionar prietenul său Mihail Eminescu, un adevărat „cîntăreț al neamului românesc".

Desene: VINTILĂ MIHĂESCU

PĂTRATUL CARE A CUCERIT LUMEA!

Cea mai veche imagine cunoscută a cuvintelor încrucișate are peste 4 000 de ani și apare pe o inscripție descoperită în insula Creta. În 1926, săpăturile întreprinse în Pompeiul antic au scos la iveală un careu de 5 x 5 în care cuvintele pot fi citite în toate sensurile (deci și îndărăt!).

	1	2	3	4	5
1	S	A	T	O	R
2	A	R	E	P	O
3	T	E	N	E	T
4	O	P	E	R	A
5	R	O	T	A	S

Pătratul de acum 2 000 de ani este și un exemplu de propoziție palindromică (textul se poate citi la fel și de la dreapta la stînga). Iată și celebra frază palindromică conținută în pătrat: SATOR AREPO TENET OPERA ROTAS. Asupra traducerii nu s-a căzut întru totul de acord.

Pare mai verosimilă traducerea propusă de Dr. Nicolae Andrei: „Artistul (plastic) Arepo ține lucrarea pe roate" (SATOR = creator, artist, iar ROTAS = pluralul de la ROTA, -AE). Este deci vorba de un olar. Cea mai veche mărturie asupra cunoașterii acestui careu la noi a găsit-o istoricul literar N. Cartojan, care l-a descoperit într-un manuscris (nr. 5615) de la 1777 aflat la Biblioteca Academiei R.S.R.

Alte forme în care au circulat cuvintele încrucișate din antichitate sînt triunghiul, rombul, octogonul, care aveau orizontalul și verticalul la fel. Ele au ajuns pînă în zilele noastre.

Acestea despre antichitate. Cine au fost însă pionierii cuvintelor încrucișate moderne? Francezii pretind că ei sînt „primii", întrucît în revista „Jeux d'esprit" din anii 1850 erau publicate pătrate, triunghiuri, romburi, jocuri în stea etc. La 28 ianuarie 1885 în ziarul polonez „Kurier Kodzienny" a apărut o rubrică intitulată „Cuvinte încrucișate".

Adevăratul părinte al cuvintelor încrucișate moderne, cel care a introdus în grilă (careu) punctele negre, este învățătorul american Arthur Whyne din Mountaines Lakes. El a publicat în suplimentul duminical din 21 decembrie 1913 al ziarului „New York World" un „joc de cuvinte cruciș potrivite". Primul joc a fost de formă romboidală și era constituit din 72 de pătrățele albe în jurul unui centru de pătrățele negre. Trebuiau descoperite 32 de cuvinte, care erau definite. Jocul a fost primit cu mult interes și s-a răspîndit fulgerător. Cîțiva ani mai tîrziu, publicația „New York Times Magazine" socotea că îndeletnicirea de a crea și dezlega careuri este „a opta artă". În 1924 un editor american a scos primul volum cu probleme de cuvinte încrucișate.

Jocul capătă mereu noi adepți. Curînd trece oceanul, cunoscînd o nouă glorie și o largă răspîndire pe bătrînul continent. La 2 noiembrie 1924, ziarul londonez „Morning Post" publică prima problemă de cuvinte încrucișate. Francezii introduc careul la 23 noiembrie 1924 prin revista „Dimanche illustré", iar cunoscutul romancier și dramaturg Tristan Bernard (1866–1947) publică în 1925 primul său volum de cuvinte încrucișate, intitulat „Albumul elefantului". Pînă în 1926, în S.U.A. și Anglia volumele de cuvinte încrucișate se vînd în peste 10 milioane de exemplare.

Istoria unei pasiuni

În țara noastră acest joc instructiv, distractiv și educativ și-a găsit numeroși partizani, devenind cel mai popular joc recreativ, alături de celelalte probleme de enigmistică cu vechime, publicate încă înainte de 1848 de Gh. Asachi în „Calendarele pentru români" și „Albina românească".

DUPĂ 50 DE ANI

Jocul de mai sus face parte din volumul **Cuvinte potrivite și... încrucișate** de Tudor Arghezi, apărut în 1933. Prima parte a cărții explică tehnica jocului. Acest sector al cărții cuprinde careuri anume gîndite pentru începători. Unele din aceste careuri au ca temă cîte o literă din alfabet — în cazul nostru — litera L. Pentru a veni în ajutorul debutanților, autorul indică, în „cheie", cîteva pătrățele în care apar litera din titlu (L) și cuvintele de două și trei litere care au aceeași inițială.

Evoluția ortografiei limbii române în ultimii 50 de ani a pretins modificarea în trei locuri a careului. Noile definiții, propuse de enigmistul N. Gh. Popescu-Rebus în 1975, cu ocazia reeditării volumului, apar în paranteze drepte [ ].

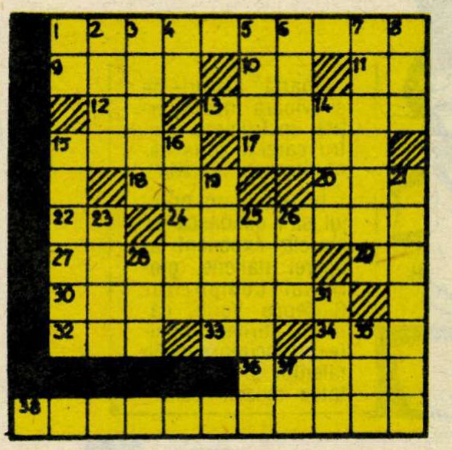

PROBLEMA X (Litera L)

(Cheia: 1, 3, 30, 38)

Cuvinte de două litere: LA, LE, LS, LU, LO.
Cuvinte de trei litere: LAN, LEU, LER, LOR, LAE, LIN, LOM, L.T.C., LOC, LOU, LEA, LAV, LUA.

ORIZONTAL: 1) I-au văzut Gulliver și Swift. 9) În caz de ploaie are și calorifer. 10) Sandu Aldea. 11) [Este în temă.] 12) Monosilab chinez. 13) Un ac cu gămălie animat. 15) Fluviu. Înconjura de șapte ori Pămîntul (mit.). 17) Virtuos. 18) Așa încep depunerile. 20) Aproximativ. 22) Comune la Negulici și Ciucurencu. 24) Sursele norocului. 27) Am, zic, la cererea mea model, una pereche ciorapi. 29) Verbul latinului: a merge. 30) Digestie încetinită. 32) ...mele, ...tale sau ...cui sînt? 33) Literă slavonă. 34) Sunet scos din niște surcele anatomice. 36) Coloana vertebrală a Moldovei. 38) Niște flori care n-au plîns încă (sing.).
VERTICAL: 1) Notă de portativ. 2) O piele care nu mai tresare. 3) Societate pentru înecul vapoarelor. 4) Pune mîna că nu-i al tău. 5) [Apa în care s-a spălat lîna.] 6) Obiectul constant al poeziei. 7) Materia primă a prisăcii (pl.). 7) Mamele străbunicilor. 14) Caută-l în lexicon pe acest profesor bucureștean. 15) Unealtă populară și rimă la Păcală. 16) A mîncat bătaie la Salamina. 19) [Fluviu în Italia.] 21) Strălucita creație a celor care n-au știut sute de ani să scrie și să citească. 23) Se poartă și la nas. 25) Cărbuni. 26) Etajul stupului. 28) Vine pe la gene. 31) Cetate siriană; i-a rezistat lui Napoleon. 35) [Cuptor la mașina de gătit.] 37) O fată blestemată să fie vițea (mit.).

* * *

Un careu palindromic modern în limba română. În ambele careuri, cuvintele pot fi citite orizontal și vertical, precum și de la dreapta la stînga.

Iată definițiile careului modern:

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

Orizontal și vertical la fel: 1) Mamifer carnivor asemănător cu lupul, care trăiește în nordul Africii, în sudul Asiei și al Europei. 2) „Marea" Bărăganului. 3) Nu se bagă în oală. 4) Un metal ...dat pe față. 5) Casă, încăpere.

Primul careu cunoscut la noi este publicat în revista botoşăneană „Lectorul român" la 30 ianuarie 1873. Această informaţie rezolvă dintr-un condei disputele privind prioritatea vîrstei moderne a cuvintelor încrucişate.

Din 1925, „Revista copiilor şi tinerimii", „Gazeta de duminică", „Rampa" se preocupă constant de răspîndirea careurilor. În numerele 15 şi 17 din aprilie 1925, „Oglinda lumii" ia în deridere „epidemia" cuvintelor încrucişate care bîntuie în America şi Europa, şi pe care o socoteşte „o nebunie", „o aberaţie" care "nu are viabilitate şi e sortită ca în scurtă vreme să dispară". În numărul 24 din iunie 1925 însă publica şi ea un careu, cedînd în faţa interesului cititorilor pentru acest gen de joc. Numeroase publicaţii îi dedică rubrici, iar în paginile de jocuri distractive cuvintele încrucişate deţin locul central. Apar şi primele reviste de specialitate. În 1930, sub îngrijirea prof. N. Gh. Popescu-Rebus apare la noi cel dintîi volum de cuvinte încrucişate, intitulat „Album Rebus". Iar la începutul anului 1934, marele poet Tudor Arghezi scoate de sub tipar remarcabilul său volum „Cuvinte potrivite şi... încrucişate", cuprinzînd exclusiv careuri.

Acest nobil „sport al minţii" pretinde celor care îl practică inteligenţă, cultură, memorie, răbdare, imaginaţie. Romancierul, autorul dramatic şi umoristul Tristan Bernard scria: „de cînd m-am dedicat nobilului sport al cuvintelor încrucişate, am făcut mari progrese, mai întîi căutînd cuvinte şi desţelenind în acest fel pogoane întregi din spiritul meu, apoi compunînd; acest lucru m-a perfecţionat uimitor în arta scrisului". Arătînd în continuare că dezlegarea careurilor presupune cercetarea dicţionarelor, a atlaselor, a lucrărilor de specialitate, acest maestru al rebusiştilor francezi conchide: „Careul de cuvinte încrucişate are o valoare educativă considerabilă!" Discipolii săi au înfiinţat o Academie a cuvintelor încrucişate.

Din cartea lui Irving Stone despre viaţa lui Jack London, îndrăgitul autor al lui „Colţ alb", reiese că acesta era mare amator de jocuri de spirit. „Cu distracţiile - ne informează autorul - nu pierdea decît serile de miercuri cînd... îi iniţia pe cei prezenţi în secretele rebusului englezesc, căci îşi umpluse singurul lui geamantan cu rebusuri".

Poetul şi prozatorul american Edgar Allan Poe a avut o înclinaţie deosebită spre probleme de perspicacitate. Ca redactor al periodicului „Alexander's Messanger" răspundea de pagina de jocuri enigmistice. Pasiunea pentru enigmistică se reflectă şi în nuvelele sale „Misterul Mariei Roget", „Scrisoarea furată" şi mai ales „Cărăbuşul de aur", lucrare celebră încă de la apariţia ei în 1843, în care soluţia criptografiei oferă „cheia" misterului.

Gimnastica inteligenţei

Enigmistica românească se situează pe unul din primele locuri în lume. Ea s-a afirmat puternic prin careul tematic pe care l-a creat şi pe care îl cultivă cu predilecţie. În careul tematic, un mare număr de cuvinte şi definiţii sînt legate de tema jocului, care apare în titlu. Procentajul redus de puncte negre (maximum 15% indiferent de dimensiunile careului), excluderea barelor (puncte negre lipite) au făcut ca măiestria jocurilor de cuvinte încrucişate româneşti să se situeze pe unul din primele locuri în lume.

Tudor Arghezi recomanda călduros activitatea enigmistică în şcoli. „Dicţionarul enciclopedic de enigmistică", apărut în Italia, se referă şi la răspîndirea cuvintelor încrucişate în România, amintind contribuţia „marelui poet al acestei ţări, Tudor Arghezi".

Alt mare „sfinx" al enigmisticii româneşti a fost scriitorul şi dramaturgul Tudor Muşatescu, pentru care cuvintele încrucişate au fost o pasiune constantă. Referindu-se la careurile tematice, Tudor Muşatescu aprecia că ele sînt „mai mult decît utile, şi personal (prin ele) am învăţat foarte multe lucruri pe care nu le cunoşteam şi m-am familiarizat cu foarte mulţi termeni pe care cred că n-aş fi avut timpul să-i identific în dicţionare sau cărţi de specialitate".

Acad. Emil Condurachi arăta că problemele de cuvinte încrucişate au un mare rol „în stimularea atenţiei" şi în însuşirea de „cunoştinţe culturale generale, mai ales într-o vreme ca a noastră, de înflorire a ştiinţei şi culturii".

Iar compozitorul Ion Dumitrescu le socoteşte o „artă a spiritului", povestind că nu o dată, împreună cu familia, a răscolit „întreaga bibliotecă" pentru a găsi cuvîntul căutat.

Printre personalităţile care au îndrăgit cuvinte încrucişate s-au numărat mulţi alţi oameni de cultură, dintre care îi amintim pe Ionel Teodoreanu, Cezar Petrescu, Mihu Dragomir. Regretatul poet scria: „Careul nu este decît vehiculul care transportă lista noţiunilor esenţiale de pe masa de lucru a autorului pe masa de lucru a dezlegătorilor, prin forţa de tracţiune a definiţiei"...

Studiile de specialitate confirmă aceste aprecieri. Dezlegarea cuvintelor încrucişate presupune un proces intelectual punînd la lucru memoria, stimulînd imaginaţia şi accelerînd gîndirea. Dezlegarea îmbină munca şi jocul, dezvoltă spiritul de observaţie. Rebusismul şi în special cuvintele încrucişate pot juca un rol important atît în verificarea şi fixarea cunoştinţelor cît şi în însuşirea unor cunoştinţe noi.

Prof. TEODOR AXIOTI

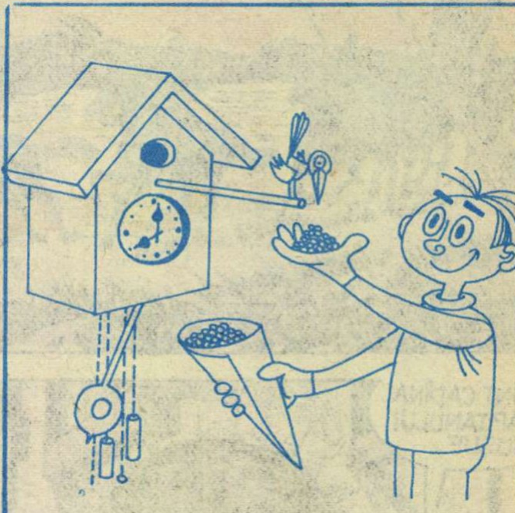

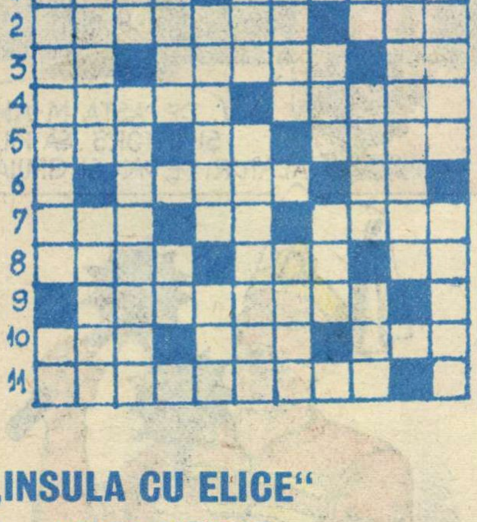

„INSULA CU ELICE"
de JULES VERNE

ORIZONTAL: 1) Şeful grupului concertant parizian, părtaş la fantastica aventură a Insulei cu elice (Sèbastien). Arhipelag vizitat de cvartet după trecerea Ecuatorului. 2) Cerc imaginar al sferoidului nostru, de unde se pot vedea în acelaşi timp polii boltii cereşti. „Hai... sus", îndemn cu care Pinchinat îşi trezeşte colegii în prima dimineaţă petrecută pe Insula cu elice. 3) Două-trei insule zeelandeze! Grup de insule zeelandeze! Grup de insule din arhipelagul Hapoi, cu capitala la Nu-Ofa, care fascinează grupul nostru de muzicieni. Chiar pe mijlocul bordului! 4) Vîrf din arhipelagul Sandwich, pe lîngă care trece Insula cu elice. Numele căpitanului de pe cuterul malaez care izbuteşte să ajungă pe Insula cu elice datorită simulării unui naufragiu. 5) Perioadă de timp pentru care se semnează contractul dintre cvartetul concertant şi guvernatorul Insulei cu elice. Primele două insule din arhipelagul Fidji! Lichid răcoritor extras dintr-o specie de palmier din aceleaşi insule. 6) Nume comun al vulcanilor Loa şi Kea din insulele Hawai. Primele două sunete de tobă Nafas! 7) Zilele lui Neculce. Nat nu are inimă de loc! Fiind formate din nisip şi corali, nu erau periculoase pentru Insula cu elice (sing.). 8) Năuce, dar şi fără cap! Copac din Africa ecuatorială cu frunze otrăvitoare. Sfîrşitul lui Coverley! 9) „...City", nume dat capitalei Insulei cu elice, avînd o suprafaţă de 27 kmp. 10) Unul din miliardarii Standard Island-ului, în conflict continuu cu Jem Tankerdon (Coverley). Acizi graşi liberi (abr.). Animale care au invadat Insula cu elice producînd panică. 11) „San...", oraşul de unde pleacă în turneu cvartetul din cartea lui Jules Verne.

VERTICAL: 1) „Noua...", pămîntul care va salva populaţia Insulei cu elice. 3-5 conifere! 2) Pacificul va fi pentru a doua oară gazda Insulei cu elice. Standard Island-ul avea în total 10 000 de locuitori. 3) La mijloc este un truc! Situaţie în care căpitanul Sarol dorea să aducă Insula cu elice şi populaţia ei. 4) Vaporul elen pentru scufundarea căruia guvernatorul insulei este nevoit să achite o despăgubire. Calistus Munbar. 5) Furtună deosebit de puternică, ce face imposibilă supravieţuirea pe Insula cu elice. Pui de mare. 6) Început de poveste! Neînţelegerile dintre Jem Tankerdon şi Nat Coverley. 7) San Diego, localitatea în care cei patru iluştri muzicieni trebuiau să susţină un veritabil concert simfonic. Mod de interpretare a Cvartetului în si bemol de Onslow, la care s-a ajuns prin enervarea celor patru amici din cauza lipsei de respect a locuitorilor oraşului Freschal. 8) Ţară de Sus în Transilvania. Element chimic. 9) Intrare în Ohio! Vătămare a lui Walter Tankerdon în lupta cu tigrul. Termen poştal la englezi. 10) Jocuri pentru copii. 11) Insulă din arhipelagul Hamoa, cea mai importantă ţintă a cvartetului după insula Tetuila! Guvernatorul insulei cu elice (Bikerstaff).

DICŢIONAR: DNI, AUCE, RFO, OAS, DLO.

George Negrea,
Borzeşti.

RECORDURI

Unul dintre cele mai mari careuri de cuvinte încrucişate a fost realizat de austriacul Robert Stillenbauer. Careul său cuprindea 2 007 cuvinte pe orizontală şi 2 008 pe verticală.

Belgianul H. Blaise a compus un careu cuprinzînd 7 748 de cuvinte. El declară că a lucrat la el aproape opt ani. După opinia autorului, un amator cu experienţă l-ar putea dezlega în două-trei luni, iar un începător în circa doi ani!

Un profesor de matematică din R.F.G. a bătut însă toate recordurile, alcătuind un careu gigantic. În cele 31 000 de pătrăţele ale jocului sînt incluse 16 435 de cuvinte! Lipite cap la cap, colile de hîrtie pe care a lucrat formează o panglică de 33 de metri...

Cutezătorii

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacţie: OVIDIU ZOTTA

Responsabil de număr: COSTACHE ANTON; Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Prezentarea tehnică: ION MIHĂESCU.

REDACŢIA: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10
ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia". TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137. Telex 11226 Bucureşti.

Index 41633 24 pagini 3 lei

OȘTENII LUI MIHAI VITEAZUL

În timp ce-i dezvăluia lui Iusuf taina teribilă a mînuirii buzduganelor, Dan descoperă pe umărul drept al ienicerului o pată neagră. E un semn pe care îl are și Dan. Astfel, se descoperă că cei doi, Iusuf și Dan, sînt frați. Cîndva în copilărie turcii i-au răpit un frate mai mare cu un an, care purta același semn pe umărul drept. Iusuf recunoaște că într-adevăr a fost rob. În acest timp, Maria a fost dusă de cei doi străjeri în tabăra oștirii lui Mihai Viteazul. Aflînd despre primejdia care-i pîndește pe Dan și pe Gruia lui Novac, voievodul Mihai Viteazul dă poruncă stolnicului Stroe să atace fără zăbavă cetatea Vidinului.

SCENARIUL: DUMITRU ALMAȘ DESENE: VALENTIN TĂNASE și RADU VINTILESCU

14

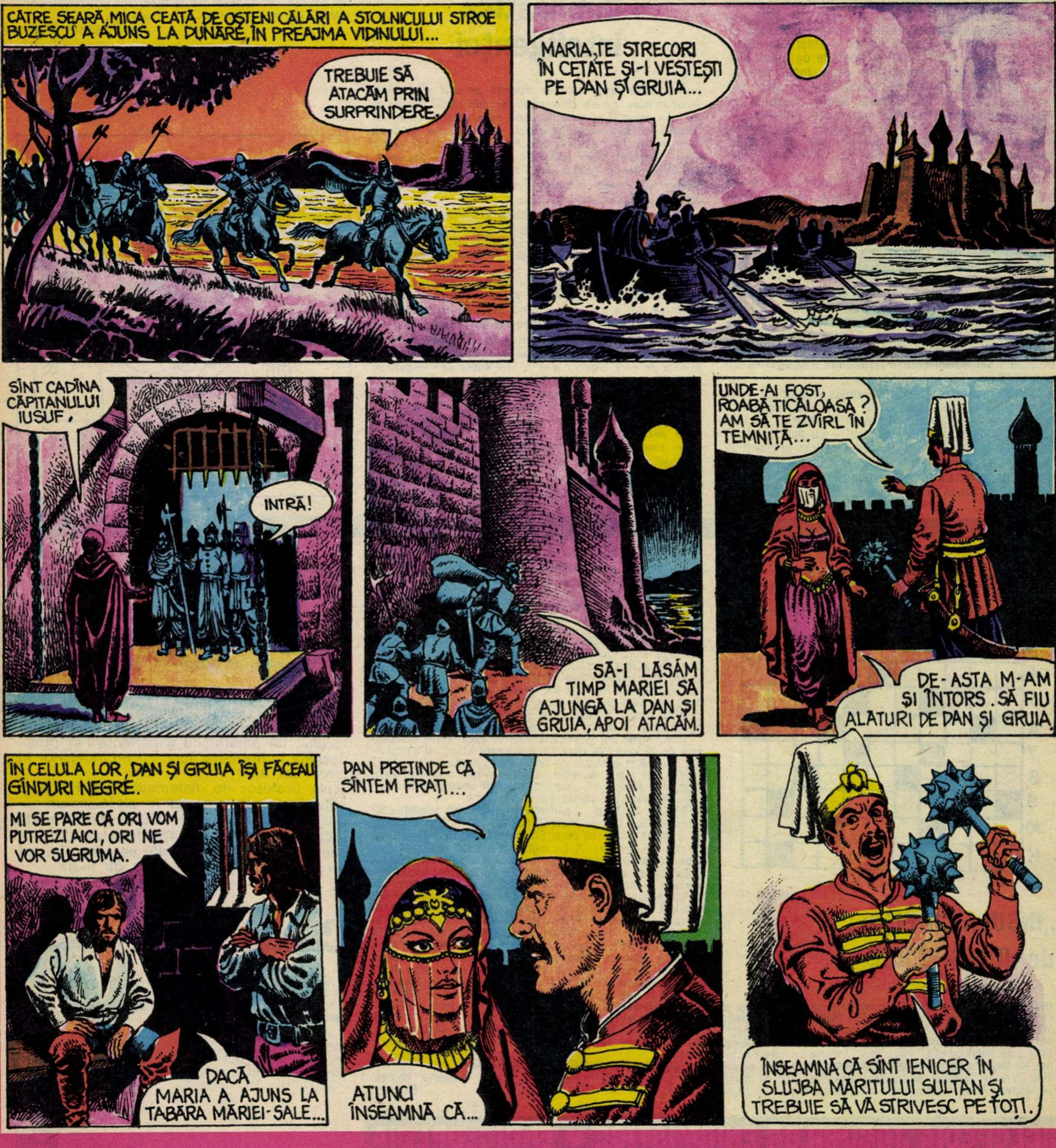
CĂTRE SEARĂ, MICA CEATĂ DE OȘTENI CĂLĂRI A STOLNICULUI STROE BUZESCU A AJUNS LA DUNĂRE, ÎN PREAJMA VIDINULUI...
TREBUIE SĂ ATACĂM PRIN SURPRINDERE.
MARIA, TE STRECORI ÎN CETATE ȘI-I VESTEȘTI PE DAN ȘI GRUIA...
SÎNT CADÎNA CĂPITANULUI IUSUF.
INTRĂ!
SĂ-I LĂSĂM TIMP MARIEI SĂ AJUNGĂ LA DAN ȘI GRUIA, APOI ATACĂM.
UNDE-AI FOST, ROABĂ TICĂLOASĂ? AM SĂ TE ZVÎRL ÎN TEMNIȚĂ...
DE-ASTA M-AM ȘI ÎNTORS. SĂ FIU ALĂTURI DE DAN ȘI GRUIA.
ÎN CELULA LOR, DAN ȘI GRUIA ÎȘI FĂCEAU GÎNDURI NEGRE.
MI SE PARE CĂ ORI VOM PUTREZI AICI, ORI NE VOR SUGRUMA.
DACĂ MARIA A AJUNS LA TABĂRA MĂRIEI-SALE...
DAN PRETINDE CĂ SÎNTEM FRAȚI...
ATUNCI ÎNSEAMNĂ CĂ...
ÎNSEAMNĂ CĂ SÎNT IENICER ÎN SLUJBA MĂRITULUI SULTAN ȘI TREBUIE SĂ VĂ STRIVESC PE TOȚI.

(Va urma)

Expedițiile „Cutezătorii“ — școală a iubirii de patrie.
Marele trofeu transmisibil „Busola de aur“ — la Craiova *(citiți reportajul din paginile 6–7)*

Cutezătorii

24

JOI, 16 IUNIE 1983,
ANUL XVII (NR. 819)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

RECUNOȘTINȚA NOASTRĂ FIERBINTE

AM CITIT cu emoție **Mesajul de pace** adresat de tovarășul **Nicolae Ceaușescu** tuturor copiilor patriei, întregului nostru tineret, tuturor copiilor lumii, cu prilejul Zilei internaționale a copilului. Inima mea a vibrat de recunoștință și mîndrie că trăiesc alături de celelalte peste patru milioane de copii într-o țară minunată, în care ne bucurăm cu toții de soare, de pace, de dragoste părintească.

Pentru toate acestea doresc să-mi exprim adînca mea dragoste și recunoștință nemărginită față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de tovarășa Elena Ceaușescu, odată cu mulțumirile fierbinți pentru condițiile minunate în care trăim și învățăm.

La școala noastră învață, ca pretutindeni în România, pionieri și șoimi ai patriei care nu precupețesc nici un efort în a dovedi, prin rezultatele obținute la învățătură, în activitatea pionierescă, dragostea și recunoștința pentru grija părintească cu care sîntem înconjurați zi de zi pentru a crește sănătoși și a ne forma ca oameni de nădejde ai scumpei noastre patrii. Alături de părinții noștri care muncesc pe ogoarele și în întreprinderile județului Vrancea, ne aducem și noi, pe măsura puterilor noastre, dar cu toată dăruirea, contribuția la edificarea noului chip al țării. Astfel, numai în acest an pionierii unității noastre au colectat peste 18 tone de fier vechi, 3,6 tone de maculatură, pe care le știm necesare industriei naționale.

Sîntem profund recunoscători tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu pentru neobosita activitate pe care o desfășoară pentru ca toți copiii lumii să se bucure în pace de lumina soarelui și a cărții, de iubirea părinților, de liniștea unui viitor fără arme, fără război, fără lacrimi.

Nu vom precupeți nici un efort, vom munci și vom învăța pentru ca mîine să fim schimbul de nădejde al părinților și fraților noștri mai mari în opera de construire a socialismului și vom urma neabătut luminosul exemplu pe care ni-l oferă tovarășul Nicolae Ceaușescu ca patriot înflăcărat și apărător al cauzei păcii și progresului pe întregul Pămînt.

Lorena Prodănescu,
pionier comandant de unitate,
Școala **generală** nr. 5, Focșani.

DE NEUITAT va rămîne frumoasa zi a sărbătoririi copilăriei, 1 Iunie 1983, cînd tovarășul **Nicolae Ceaușescu** ne-a adresat un vibrant **Mesaj de pace** nouă, copiilor, tineretului din patria noastră, tuturor copiilor lumii. Inimile noastre au bătut mai puternic și fiecare a simțit o dată mai mult grija, dragostea părintească cu care sînt înconjurați la noi copiii. Urările secretarului general al partidului ne-au emoționat pe fiecare și ne-au mobilizat în munca noastră de școlari, de pionieri, să învățăm mai bine, să ne pregătim mai temeinic pentru a contribui la înflorirea patriei noastre scumpe, România socialistă.

Însuflețita chemare la pace, la apărarea viitorului fericit al tuturor copiilor a avut un ecou deosebit de puternic în inimile noastre. Sîntem mîndri că România, prin activitatea neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu, aduce o inestimabilă contribuție la triumful păcii în lume.

Gabriela Ghioca, clasa a VIII-a D,
Școala generală nr. 7, Pitești.

Patrie română-țară de eroi

Sesiune de referate. *La Sala de comunicări a Muzeului de istorie a municipiului București a avut loc*

sesiunea de referate a cercurilor de istorie ale pionierilor din București. Participarea pionierilor a fost deosebit de substanțială, referatele prezentate relevînd atît studiul riguros efectuat de cercetătorii-copii în domeniul istoriei patriei, cît și o muncă practică de cercetare, depusă îndeosebi de pionieri-arheologi. Astfel, privitor la vestigiile milenare ale patriei, s-a remarcat comunicarea făcută de Emilia Militaru, de la Școala generală nr. 1, Buftea, care a arătat, printre altele, în referatul cu tema „Buftea – străveche vatră de istorie", pasiunea și priceperea cu care activează colegii ei în cercul școlii de istorie-arheologie „Vasile Pârvan". Pionierii au descoperit, în punctul „La Gropi" o așezare ce datează din perioada de trecere de la epoca neolitică la epoca bronzului, iar în punctul „La Cireș", o așezare datînd din epoca bronzului. Recent, aceiași pionieri-cutezători au descoperit în punctul „La Gutui" cea mai veche monedă identificată pînă în prezent în zona Bucureștiului.

...Sesiunea științifică a pionierilor bucureșteni a constituit o grăitoare și emoționantă călătorie în istoria patriei. Aprecierile juriului s-au concretizat în acordarea a 6 trofee și diplome. Marele trofeu a fost înmînat colectivului de pionieri referenți de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Sectorul 3, care au prezentat lucrarea intitulată „Principii de bază în opera tovarășului Nicolae Ceaușescu privind educația patriotică și revoluționară de cunoaștere a istoriei poporului român – componentă esențială a activității Organizației Pionierilor".

„Să descoperim împreună istoria în graiul documentelor" *a fost titlul acțiunii de vizitare a **Muzeului** județean **de către pionierii** de la **Școala generală** nr. 2, Slobozia. Ghizi au fost colegii lor, membri ai cercului „Prietenii muzeului". (În imaginea foto, un aspect din cursul **acestei vizite la muzeu.)** Pionierii **din localitatea Săveni au făcut o vizită la Muzeul de istorie din Galați, unde au prezentat recitalul de poezie patriotică „Eroi au fost, eroi sînt încă".***

TOT ÎNAINTE!

Desfășurată sub semnul generoaselor obiective ale educației patriotice, revoluționare, acțiunea „Tot înainte" se află aproape de încheierea celei de-a doua etape a sa. La adunările activelor pionierești din fiecare localitate se va raporta în curînd modul de îndeplinire a obiectivelor propuse. În prezent, pionierii fiecărei localități se pregătesc pentru concursuri, la care vor participa și în urma cărora va fi desemnată unitatea fruntașă, care va fi prezenta la etapa județeană.

„Sîntem urmașii unui popor eroic". *În Capitală, 450 de pionieri din Sectorul 3 s-au întîlnit cu secretari ai Comitetului de partid, la Clubul Uzinelor „Republica", sub genericul „Realizări și perspective în dezvoltarea economică a Sectorului 3 al Capitalei". La sfîrșitul acestei întîlniri, a avut loc vernisajul expoziției pionierești de artă plastică intitulată „Chipul țării mele".*

„Pionieri, în anii de lumină". *Sub acest generic, a avut loc la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Pașcani, vernisajul expoziției de creație a cercurilor tehnico-aplicative și artistice din școlile generale ale orașului ● La Casa pionierilor și șoimilor patriei Vulcan, județul Hunedoara, pionierii au deschis expoziția lor orășenească de creație tehnico-aplicativă „Muncă și creație".*

„Ștafeta generațiilor". *Pe malul rîului Bistrița **se înalță** salcii plantate de harnicii pionieri din comuna Livezile, județul Bistrița-Năsăud; aceiași copii au curățat 12 ha de pășune ● Pionierii comunei Cepești, județul Vaslui, raportează că au amenajat o bază sportivă.*

„Cinstim patria, partidul, poporul". *În localitatea Sînzieni, județul Covasna, 175 de pionieri și șoimi ai patriei au participat la concursul de recitări intitulat „Sub mîndru tricolor" ● La Clubul muncitoresc Aninoasa, județul Hunedoara, pionierii din localitate au prezentat un spectacol intitulat „Un imn patriei și partidului"; în același județ, la Casa de cultură din Petroșani, a avut loc vernisajul expoziției pionierești de desene intitulată „Sub flamura partidului".*

▲ *Grupul folk din spectacolul literar-muzical-coregrafic prezentat recent de pionierii din Lugoj, județul Timiș.*

Detașamente fruntașe la acțiunea „Tot înainte" de la Școala generală Săveni, județul Ialomița, în momentul debutului în faza pe localitate. ▶

11 IUNIE 1948
11 IUNIE 1983

UN ACT ISTORIC LA TEMELIA PROGRESULUI PATRIEI

Era în urmă cu 35 de ani. O zi istorică dintr-un an bogat în prefaceri istorice, revoluționare: 11 Iunie 1948 – cînd Marea Adunare Națională a votat actul naționalizării principalelor mijloace de producție. În acest fel, poporul român a luat în stăpînire ceea ce el însuși făurise cu trudă, fără a se fi putut însă bucura pînă atunci de rodul muncii sale.

Erau fierbinți zilele și nopțile acelor ani din zorii revoluției socialiste. După 23 August 1944, s-a intensificat lupta pentru democratizarea aparatului de stat, pentru cucerirea puterii politice și economice. Istoria poporului nostru nu mai cunoscuse pînă atunci o atît de puternică efervescență revoluționară. Încă nu erau asigurate condiții omenești de muncă. Muncitorii nu aveau încă depline drepturi politice, dar învățaseră să lupte pentru ele. Sub conducerea comuniștilor, ei însuflețeau toate marile demonstrații populare. Au fost cucerite prefecturile și primăriile, a fost adus la cîrma țării un guvern al Frontului Național Democrat (F.N.D.), condus de dr. Petru Groza, s-au asigurat condiții pentru trecerea la reforme social-economice menite să schimbe din temelii vechea orînduire. La 30 Decembrie 1947, odată cu proclamarea Republicii, clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea și intelectualitatea, sub conducerea partidului comunist, cucerea pe deplin puterea politică în stat. Acum cei care decideau soarta țării, drumul ei către ziua de mîine, nu mai erau capitaliștii și moșierii. Aceștia fuseseră alungați de pe scena politică. Acum, poporul era chemat să-și spună cuvîntul, să hotărască asupra propriului său destin. Avînd puterea politică, poporul, condus de partidul comunist, a devenit și deținătorul puterii economice. Primul mare act de guvernare populară a fost luarea în stăpînire a întreprinderilor industriale și bancare.

Dar cum erau, de fapt, acele întreprinderi industriale care, la 11 Iunie 1948, prin votul Marii Adunări Naționale, treceau în proprietatea poporului? Pionierii și școlarii de azi, obișnuiți să întîlnească, în drumețiile lor, moderne cetăți industriale, cu greu își pot imagina ceea ce era în urmă cu 35 de ani. În general, întîlneai, cu excepția cîtorva fabrici mai răsărite, mici întreprinderi care erau mai degrabă modeste ateliere de producție și de reparații cu utilaje învechite, în care predomina munca fizică. Explicația acestei rămîneri în urmă se află adînc înscrisă în cartea de istorie. Mileniul migrațiilor, secolele de amestec în treburile noastre al marilor imperii – lucruri despre care ați învățat în orele dedicate studiului istoriei – au fost puternice baraje în calea progresului patriei noastre. În timp ce, în occident, se produceau în lanț exploziile marii industrii, Principatele române, aflate la „poarta de est" a Europei, erau silite să facă față unor adevărate uragane. Iar cînd, după secole de jaf și biruri, a fost înfăptuită Unirea și România și-a cîștigat pe cîmpul de luptă Independența de stat, a început jocul perfid al capitalurilor. Acest „Eldorado" românesc a stîrnit noi tentații. Către sfîrșitul secolului trecut și începutul acestui veac, lupta pentru colonii, goana după surse ieftine de materii prime și piețe avantajoase de desfacere au adus România în sfera de interese a Austro-Ungariei și Germaniei. Și „jocul capitalurilor" a continuat. Numeroase trusturi din occident și-au întins tentaculele asupra industriei românești. Aici, pe pămîntul patriei, oamenii priveau cu durere în suflet cum roadele muncii lor intrau în buzunare străine. Capitaliștii investeau puțin și cîștigau enorm. Cît privește muncitorii, ei lucrau în ateliere în care arareori pătrundea mecanizarea, cîștigau puțin și se luptau cu grave boli profesionale.

Ce era de făcut? Economiștii patrioți au dat în repetate rînduri răspuns la această întrebare. Țara avea nevoie, susțineau ei, de întreprinderi puternice, moderne, de o industrie națională care să aibă capital românesc și conducere românească. Iar comuniștii au privit și mai departe. Ei au înțeles că întreprinderile trebuie să intre în proprietatea poporului, că muncitorii sînt capabili să le conducă și să le administreze mai bine decît capitaliștii.

Anii care au urmat actului istoric de la 11 Iunie 1948 au confirmat justețea acestei teze. Nu a fost deloc ușor începutul. S-a dat o uriașă bătălie pentru sporirea producției în condițiile lăsate de capitaliști. Apoi, treptat, s-a trecut la crearea unor condiții noi, superioare, s-au pus bazele industrializării, fără de care construcția socialismului nu ar fi fost posibilă. Însăși munca, în aceste noi condiții, a dobîndit un nou conținut și o nouă valoare.

Dar marea operă de industrializare socialistă a țării s-a înfăptuit în anii de după cel de-al IX-lea Congres al partidului. Au urmat ani de nemaiîntîlnit avînt constructiv, ani în care au prins rod ideile de esență revoluționară ale tovarășului **Nicolae Ceaușescu** privind dezvoltarea armonioasă a tuturor județelor, a tuturor localităților patriei. În anii de cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu se află în fruntea partidului și a țării, puterea economică și dotările social-edilitare ale localităților patriei au crescut de 10, de 15 sau de 20 de ori! Tîrguri oarecare au devenit importante centre industriale. În localități care altădată nu aveau decît unul sau două ateliere meșteșugărești au apărut moderne întreprinderi de construcții de mașini, de electrotehnică, de oțeluri speciale, de chimie, dotate cu mașini și utilaje la cel mai înalt nivel al tehnicii mondiale. Și sînt numeroși, în aproape toate aceste întreprinderi, muncitorii, inginerii sau maiștrii care păstrează cu dragoste fotografii ce-i înfățișează stînd de vorbă cu secretarul general al partidului. Cu prilejul nenumăratelor vizite de lucru în județele patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a adresat tuturor, fără deosebire de naționalitate, cuvinte de vibrant îndemn, le-a cerut să promoveze spiritul de inițiativă, să generalizeze experiența înaintată, pentru ca întreaga lor activitate să se înscrie în parametrii eficienței maxime.

Statisticile arată că dezvoltarea unei industrii moderne, diversificate, cuprinzînd ramuri de la metalurgie, la extracția de petrol și minerit, de la electronică și chimie la construcția de nave și de mașini agricole, a determinat extinderea progresului tehnic în întreaga economie, o utilizare optimă a forței de muncă, apariția multor profesii noi, deschizînd tineretului și copiilor patriei un vast cîmp de afirmare. **„Toate aceste mărețe realizări demonstrează** – așa cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu – **forța și capacitatea clasei noastre muncitoare, a întregului popor, stăpîn pe destinele sale, de a asigura progresul continuu al patriei, făurirea în mod conștient a propriului viitor liber".**

Dintre multele cifre care demonstrează că muncitorii, deveniți producători, proprietari și beneficiari, se pricep să conducă întreprinderile mai bine decît capitaliștii, una este deosebit de concludentă: în acești 35 de ani, care au trecut de la înfăptuirea actului istoric al naționalizării, în România producția industrială a crescut de 50 de ori! Înscrisă în cartea muncii noastre, această cifră este, totodată, o puternică dovadă de patriotism revoluționar din partea întregului nostru popor.

ANDREI BUZOIANU

Cînd cataloagele

Un detașament inimos — cel al clasei a VII-a A de la Școala generală nr. 2 din Mărășești, județul Vrancea — a lansat o chemare în unitate pentru rezultate cît mai bune la învățătură și comportare (foto 1). Răspunsul a fost atît de prompt și de entuziast, încît cu mare greutate s-au putut stabili fruntașii! Pe primul loc... două detașamente! Cel al claselor a VI-a B și a VII-a B (foto 2—3).

1

2

3

De-abia începuse luna martie, cînd pionierii detașamentului clasei a IV-a A de la Școala generală nr. 1 din Balș, județul Olt, au raportat îndeplinirea angajamentului de muncă patriotică în proporție de 100%. Aparatul fotografic i-a surprins în timpul ultimului transport al maculaturii către centrul de colectare. Lucrul cel mai important însă, pe care prietenii noștri n-au uitat să ni-l comunice, a fost acela că sînt fruntași și la învățătură!

*

„Sub imboldul autodepășirii, pionierii claselor a VIII-a au primit tot mai mulți insemnul „Banca de onoare". Noi, cei mai mici, dorim să-i felicităm." (Alina Murariu, clasa a V-a A, Școala generală nr. 1, Oțelu Roșu, jud. Caraș-Severin).

*

Simona Popescu și Maximilian Tatoiu sînt colegi în clasa a V-a C la Școala generală Nr. 7 din Hunedoara și, totodată, colegi buni de drum spre cotele maxime ale învățăturii.

surîd

Mai sînt doar puţine zile pînă la încheierea anului şcolar cînd, la ora tradiţionalului bilanţ, fiecare pionier va fi în măsură să ştie cum şi-a îndeplinit principala sa îndatorire patriotică — învăţătura. Ca în fiecare an, strădaniile vor fi răsplătite cu premii şi menţiuni, dar şi cu distincţii pionierești.

Cataloagele surîd în fiecare clasă, iar în cadrul acţiunii noastre, „O revistă scrisă şi ilustrată de cititori", pionierii corespondenţi şi subredacţiile ne trimit numeroase veşti şi imagini care vorbesc despre bucuria muncii împlinite, despre colegii cu care se mîndresc. Paginile noastre vi-i prezintă pe cîţiva dintre harnicii şi perseverenţii pionieri care încheie acest an şcolar cu rezultate bune şi foarte bune la învăţătură şi în activităţile pionierești. Unele dintre imagini reprezintă detaşamente întregi. Sînt doar o mică parte din miile şi miile de copii cu care ne mîndrim şi cărora le adresăm odată cu binemeritatele felicitări, călduroasa urare de a petrece o vacanţă frumoasă, plină de bucurii.

AMALIA FEICA

FLORICA MARIA PINTICAN

CORINA MUREŞAN

DORIN ANTONESE

„Pionieri comandanţi, numai de nota 10!" Aşa ni i-a recomandat subredacţia de la Şcoala generală din Aleşd, judeţul Bihor, pe colegii din fotografiile de faţă. Felicitări!

Iată cartea de vizită a celor 31 de pionieri din detaşamentul clasei a VII-a A de la Şcoala generală Oreavul, comuna Valea Rîmnicului, judeţul Buzău: frecvenţa, de sută la sută, promovabilitatea, de sută la sută. ▶

Cutezătorii
BANCA DE ONOARE

▲ Copiii văzuţi de copii... în „Banca de onoare": Raluca Micşunescu şi Alexandrina Prioteasa, din clasa a VI-a A de la Şcoala generală Nr. 1 Costeşti, judeţul Argeş.

Doi băieţi familiarizaţi cu autodepăşirea la învăţătură şi comportare: Costinel Măciucă şi Cristian Popescu, din clasa a V-a B de la Liceul „Fraţii Buzeşti", din municipiul Craiova. ▼

◀ *Cataloagele surîd şi pentru cei zece tineri artişti pe care vi-i prezentăm în imagine. I-aţi recunoscut, nu-i aşa? Sînt cei zece laureaţi la cea de-a VII-a ediţie a Festivalului muzical pentru tineret „Cittá di Stressa" - Italia, cu toţii elevi ai Liceului de artă „George Enescu" din Capitală. Din cele zece premii cucerite de ei, şapte sînt premii absolute. Iată-i împreună cu trofeele cîştigate: Violeta Georgiana Ştefănescu (cl. a II-a), Maria Luiza Botez (cl. a III-a), Mirela Tomescu (cl. a V-a), Nicoleta Cristina Tomescu (cl. a VI-a), Elisabeta Luiza Florea (cl. a VI-a), Doina Fodor (cl. a VII-a). Ceilalţi patru premianţi - Diana Spînu, Anca Sain, Simona Moise şi Cristian Pericle Perşinaru sînt acum uteciști.*

EXPEDIȚIILE „CUTEZĂTORII" – ȘCOALĂ A IUBIRII DE PATRIE

Să descoperim împreună:

CARATELE „BUSOLEI DE AUR"

DIN INIMA APUSENILOR, ÎN INIMA OLTENIEI

Marți, 23 mai 1983. Coborît de pe plaiurile de legendă ale Apusenilor, din inima uneia dintre cele mai fierbinți vetre de istorie a poporului nostru, unde – în lunga lui călătorie prin țară, începută în 1969 – a poposit și a strălucit un an de zile la Școala generală din comuna Avram Iancu, Marele trofeu transmisibil „BUSOLA DE AUR" a ajuns în această zi în Cetatea Băniei. A sosit aici pentru a da strălucire cu raza ei celei mai reușite expediții din cadrul ediției din 1982 a concursului, aceea realizată de echipajul **„Vultur 4"** de la Școala generală nr. 32 din Craiova.

Orele 9,50. Cortina scenei marii și frumoasei săli se ridică. În fața sutelor de pionieri și școlari, de cadre didactice și de părinți, „Busola de Aur" apare flancată de alte două trofee – **„Scutul dacic"** și **„Termosul de argint"**, cucerite de alte echipaje doljene – și înconjurată de zeci de diplome și medalii. Toate privirile sînt concentrate asupra ei și în ele se poate citi bucuria și mîndria că, iată, mult rîvnita **„Busolă"** a ajuns și aici, la Craiova, și că – performanță unică în istoria expedițiilor – pe lîngă ea, pionierii doljeni au reușit să cucerească încă alte două trofee într-o singură ediție. Dar cei mai bucuroși și, totodată, mai emoționați, sînt cei 52 de expediționari – 48 de pionieri și școlari și 4 cadre didactice. De la trofeele de pe scenă, privirile întregii asistențe se întorc spre ei, spre „eroii zilei" care, copleșiți de atenția și admirația tuturor, stau pur și simplu încremeniți în primele rînduri. Dar tradiționala festivitate de premiere începe și, în sfîrșit, pot și ei să se miște, să respire mai în voie...

După ceremonialul pionieresc, după frumoasele, caldele cuvinte de apreciere adresate tuturor expediționarilor prezenți în sală, dar îndeosebi membrilor echipajului **„Vultur 4"** care prin expediția lor, prin rezultatele acesteia s-au dovedit a fi cei mai buni dintre cei peste 26 000 de participanți la ultima ediție a concursului, rînd pe rînd cei 52 de laureați urcă pe scenă și primesc diplomele și medaliile, precum și trofeele cucerite.

Emoționanta festivitate se încheie prin tradiționalul moment culminant: redactorul-șef al revistei „Cutezătorii", Mihai Negulescu, evocă drumul străbătut de „Busola de Aur" și – în

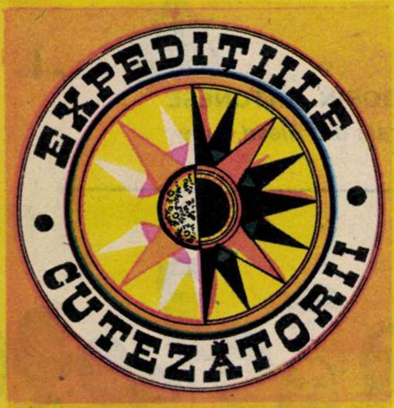

1

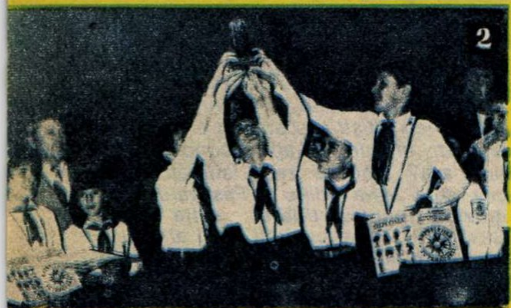
2

Componența echipajului

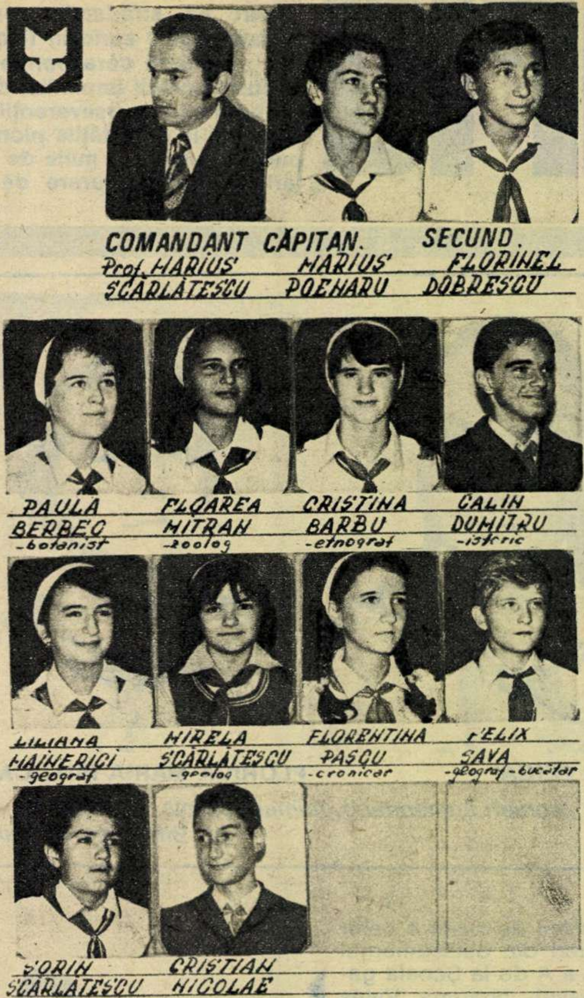

COMANDANT Prof. MARIUS SCĂRLĂTESCU
CĂPITAN. MARIUS POENARU
SECUND. FLORINEL DOBRESCU

PAULA BERBEC -botanist
FLOAREA MITRAN -zoolog
CRISTINA BARBU -etnograf
CALIN DUMITRU -istoric

LILIANA MAINERICI -geograf
MIRELA SCĂRLĂTESCU -geolog
FLORENTINA PASCU -cronicar
FELIX SAVA -geograf-bucătar

SORIN SCĂRLĂTESCU -gospodar
CRISTIAN NICOLAE -istoric

3

SCHITA
M. BUCEGI

OBIECTI
AL EXPE
-Cunoaștere
turale de pe
văilor Teleajen
și marile tra
mice survenit
nordul județ
construirii
-Dedicăm e
pajului aniver
olmarea DE

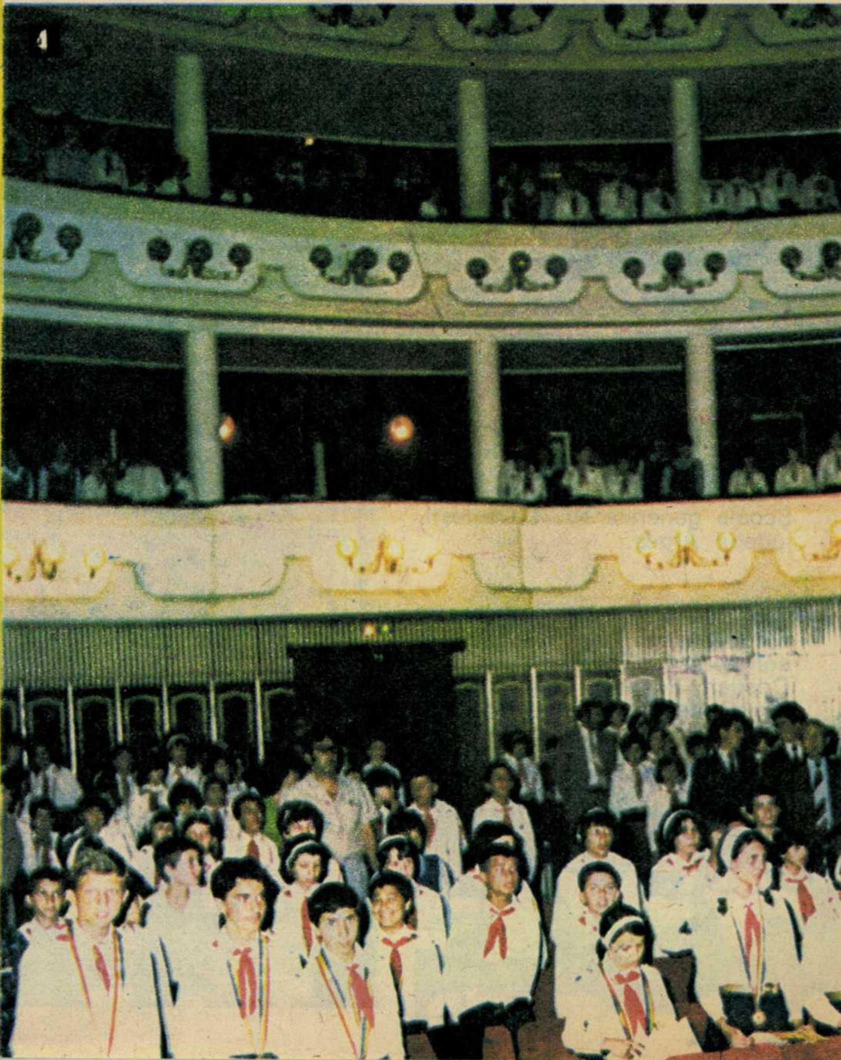
4

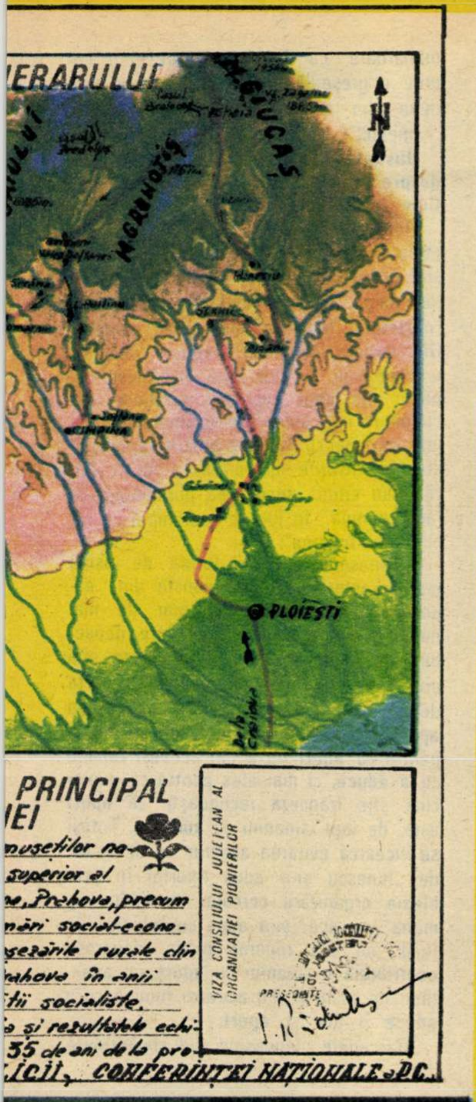

PRINCIPAL
IEI
…mușeților na-
superior al
…ne, Prahova, precum
…mări social-econo-
…așezările rurale din
…rahova în anii
…ții socialiste.
…ia și rezultatele echi-
35 de ani de la pro-
…IC(I), CONFERINȚEI NAȚIONALE P.C.

VIZA CONSILIULUI JUDEȚEAN AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR
PREȘEDINTE

5

6

aplauzele asistenței – înmînează echipajului **„Vultur 4"** Marele trofeu.

De-acum, timp de un an de zile **„Busola de Aur"** va rămîne la Craiova, va străluci în vitrina cu distincții ale Școlii generale nr. 32, ca o mărturie a faptului că și-n inimile, și-n conștiințele pionierilor doljeni **Expedițiile „Cutezătorii"**, această minunată „școală" a iubirii de patrie, au prins rădăcini trainice și dau roade dintre cele mai frumoase.

DE CE AU CÎȘTIGAT VULTURII?

Pentru că expediția lor a fost din prima pînă în ultima zi, din toate punctele de vedere, cu adevărat extraordinară. Deoarece nu v-o putem prezenta în întregime, o rezumam în datele ei esențiale.

În cele șaisprezece zile (1–16 august 1982), „vulturii" au parcurs, prin munții Ciucaș, Grohotiș și Bucegi, un itinerar greu, dar deosebit de interesant: Zamfira - Găvănelu - Slănic - Teișani - Măneciu - Cheia - Muntele Roșu - Suzana - Vîrful Ciucaș - Treisteni - Cîmpina - Teșila - Doftana - Secăria - Bușteni - Babele - Vîrful Omu - Padina - Petroșița. În potida ploii care, după cum mărturisesc, s-a ținut „scai" de ei, precum și a altor dificultăți ivite pe parcurs, cei treisprezece cutezători nu s-au dat niciodată bătuți, nu și-au modificat nici traseul, nici programul. Ei au mers pe jos cea mai mare parte a drumului (în total, mai bine de 200 de kilometri, realizînd și o performanță deosebită în acest sens, străbătînd, de... nevoie, într-o zi, 38 de kilometri), au dormit treisprezece din cele șaisprezece nopți în corturi și și-au pregătit, de fiecare dată, singuri, toate cele trei mese zilnice. Optimismul și buna dispoziție, încrederea că pînă la urmă vor ieși învingători din confruntarea cu greutățile traseului nu i-au părăsit nici o clipă: în fiecare seară „vulturii" au prezentat, împrejurul tradiționalului foc de tabără, micul lor program artistic compus din cîntece, recitări, ghicitori și glume, de fiecare dată acestea fiind altele (din vreme pregătite).

Dar aceasta nu-i decît o... față a expediției lor. Mai există încă una, la fel de interesantă.

De-a lungul întregului traseu, „vulturii" au efectuat, zi de zi, observații și cercetări în diverse domenii: asupra florei și faunei, etnografiei și folclorului, geografiei și geologiei, asupra trecutului și prezentului localităților întîlnite în cale. Fără s-o facă pe... savanții, pricepuți în de toate (cum mai procedează cîte unii), ci privind cu ochii larg deschiși realitățile din jur, cu acea neostoită curiozitate specifică vîrstei copiilor, stînd de vorbă cu oamenii (între alții, i-au căutat și i-au „provocat" la discuții pe cei mai vîrstnici locuitori ai satelor prin care au trecut), adunînd cu migală plante, roci și insecte, ei reușesc să afle, să descopere o mulțime de lucruri noi, interesante, și să-și umple „tolbele" cu numeroase și valoroase exponate. În finalul expediției, rezultatele muncii lor de cercetare s-au concretizat, printre altele, în patru valoroase colecții – de plante, de insecte, de roci și într-una de frumoase și rare ștergare de Secăria, în nouă hărți turistice ale unor zone montane, într-un bogat set de diapozitive, în cinci minimonografii ale unor localități de pe traseu, în mai bine de o duzină de legende și cîntece bătrînești, într-un mic, dar interesant vocabular cu expresii locale, precum

(CONTINUARE ÎN PAG. 11)

CONSTANTIN DIACONU

7

1-2: Pe lîngă „Busola de aur", expediționarii doljeni au mai cucerit încă două trofee: „SCUTUL DACIC" (prin echipajele reunite „PELENDAVA", de la Școala generală nr. 29 Craiova, și „VULTURII", de la Școala generală Pielești) și „TERMOSUL DE ARGINT" (prin echipajul „SOLII BĂNIEI", de la Școala generală nr. 30 Craiova).

3: O... față a „oglinzii" echipajului „Vultur 4", în care-i puteți vedea pe expediționari și cunoaște itinerarul lor și obiectivul principal al expediției.

4: Membrii celor patru echipaje doljene distinse cu trofee – în admirația întregii asistențe prezentă în sala Teatrului național din Craiova.

5-6-7 : Secvențe din filmul expediției echipajului „Vultur 4".

Lumina graiului părintesc

CUM VORBIM, CUM SCRIEM

Cîțiva pionieri-reporteri, membri ai cenaclului literar de la Casa Centrală a pionierilor și șoimilor patriei din Capitală, acreditați de redacția noastră să realizeze un interviu cu tovarășul acad. prof. Alexandru Graur, au trecut, nu fără emoție, într-una din diminețile acestei frumoase primăveri, pragul locuinței distinsului învățat. Iată firul discuției, interesantă și antrenată, așa cum s-a desășurat într-o încăpere mare, cu multe, foarte multe cărți.

Robert Huțanu: V-am ruga, tovarășe academician, să ne vorbiți despre cauzele abaterilor de la corectitudinea scrierii și vorbirii.

Acad. AL. GRAUR: „Ocazii" de a ne abate de la corectitudinea vorbirii și scrierii se ivesc la tot pasul. Nimeni nu e în întregime ferit de ele. Totul pe lume se schimbă. Oamenii sînt obligați să introducă necontenit modificări de limbă, măcar pentru a denumi ceea ce apare nou; cu sau fără voie, se elimină unele elemente mai vechi ale vocabularului, deoarece nu le mai corespunde nimic în prezent. Așa a dispărut din vorbirea curentă, de exemplu, cuvîntul **jupîn**. Se mai întîmplă ca atît vorbitorii care cunosc limbi străine cît și cei care se mulțumesc exclusiv cu folosirea limbii materne să o coloreze mereu cu expresii împrumutate din limbi străine sau cu arhaisme și regionalisme proprii ei. Necunoscîndu-le bine, adesea vorbitorul le folosește însă greșit. Aceste două tipuri de greșeli mi se par mai grave, pentru că nimeni nu este obligat să cunoască bine toate limbile străine, dar oricine trebuie să o știe bine pe a sa. **Fortuit**, de pildă, nu înseamnă **forțat**, cum cred unii, ci **întimplător**.

Liliana Mihai: Unora dintre colegii mei gramatica li se pare grea. Cum trebuie s-o învățăm?

Acad. AL. GRAUR: Important este să înțelegeți bine despre ce este vorba, să știți să vorbiți și să scrieți corect. Să nu uitați că limba este purtătoarea culturii, mijlocul cel mai important și cel mai valoros de răspîndire a ei. A învăța gramatica nu înseamnă doar a ști pe de rost regulile, ci mai ales a reține conținutul lor, adică logica lor. Altfel regulile se uită. Pornind de la zeci și zeci de exemple, de exerciții practice, trebuie să descoperiți regulile de gramatică și atunci, firesc, nu le veți uita niciodată. Avem un mare noroc că ortografia noastră, în comparație, de pildă, cu cea a limbilor franceză sau engleză, e relativ simplă. De obicei, așa cum scriem așa și pronunțăm. Mult mai complicat este însă pentru un copil chinez care învață să scrie (corect) aproape toată viața, pentru că fiecare cuvînt e scris cu alt semn.

Maria Stănescu: Ce înseamnă greșeală și cum putem s-o identificăm?

Acad. AL. GRAUR: Pentru un lingvist, greșeala este orice abatere de la normele limbii, de la sistemul ei de funcționare. Să ținem seama însă că nu orice inovație este o greșeală; aș spune chiar mai mult, marea majoritate a inovațiilor reprezintă un progres. Dacă vorbitorilor li se pare interesantă o inovație, o preiau, iar dacă nu, o nesocotesc și după puțin timp ea dispare de la orizont. De exemplu: cuvîntul **tren** (din francezul **train**) a fost introdus în limba română odată cu crearea căilor ferate; astăzi este folosit în mod curent de toată lumea. În schimb **tampetă**, numele unui dans la modă pe la începutul secolului trecut (din francezul **tempête**), nu mai e cunoscut astăzi decît de cei care se ocupă de istoria limbii.

Inovațiile care se mențin aparțin marii mase a vorbitorilor. Uneori aceasta se poate înșela, dar, în orice caz, suveran în limbă este uzul. Am avut ocazia să mă conving că multe dintre greșelile curente la un moment dat sînt pînă la urmă eliminate. Atît timp cît o formă nouă, avînd la bază o greșeală, nu s-a generalizat, cel care o folosește riscă tot timpul să fie arătat cu degetul. Facem deci un serviciu celor mai puțin informați, atrăgîndu-le atenția că folosesc un fel de a vorbi care-i poate compromite. Prin urmare, atunci cînd cineva transformă adjectivul **complet** în **complect** (luîndu-se după adjective înrudite, dar în parte asemănătoare, ca **direct**, **perfect** etc.) comite o greșeală. Odată cu trecerea timpului am constatat că forma greșită „complect" n-a cîștigat teren.

Justina Bandol: Ce ne puteți spune despre redundanță și despre pleonasme? Cum le putem evita?

Acad. AL. GRAUR: Printre cei mai importanți factori de evoluție a limbilor sînt economia și risipa. O formă specială de risipă este redundanța (propriu-zis „revărsare, trecerea apei peste maluri"). Din dorința de a se exprima pompos, unii adaugă cuvinte care alcătuiesc expresii mai lungi, deci mai incomode, dar cu nimic mai clare. De exemplu, înlocuiesc verbele cu valoare precisă prin substantive însoțite de verbul „a face". Auzim sau citim: „recoltarea porumbului se face toamna", în loc de „porumbul se recoltează toamna".

Pleonasmul este o formă de risipă mai caracteristică, care constă din exprimarea de două sau chiar de mai multe ori a aceleiași idei. Spre deosebire de pleonasm, redundanța este mai puțin observată de marele public. Foarte des e criticată formula: **a aduce un aport**. E mai puțin defectuoasă nu numai pentru că **aport** nu e din aceeași familie cu **a aduce**, ci mai ales pentru că numai cine știe franceză recunoaște că **aport** este, de fapt, sinonim cu **aducere**. Totuși se încearcă evitarea acestui cuvînt: în loc de „Ionescu și-a adus aportul în problema organizării cercului de limba română" se zice „și-a adus contribuția". În fond, nu s-a reparat nimic, deoarece **contribuția** e sinonim cu **aport**, iar avantajul de a nu fi din aceeași familie cu **a aduce** îl are și **aport**.

Dar unele pleonasme sînt supărătoare.

Francisc Munteanu

PRINȚESA din ȘEGA

19

LA GARĂ, Dohotaru nu avu ce constata: stătu de vorbă cu șeful gării, ascultă relatarea unor militari din sala de așteptare clasa a treia și vorbi cu impiegatul de la biroul de mișcare. Singurul lucru interesant era faptul că dirigintele cofetăriei rapide și agentul sanitar de la Crucea Roșie i-au confirmat participarea unui copil printre distribuitori. Amîndoi l-au văzut cînd a urcat în personalul de București de pe linia a doua, apoi l-au zărit și cînd a apărut la o fereastră a vagonului și a făcut cuiva semne cu mîna.

– Asta înseamnă că era călător.

– Da, confirmă și dirigintele.

O aduseră în biroul șefului de gară și pe casierița de serviciu care a vîndut biletele pentru personalul de București.

– Ați vîndut cumva un bilet și pentru un copil? întrebă șeful gării zelos să dovedească comisarului cît de afectat e din cauza manifestelor.

– Biletul, interveni Dohotaru înainte de a fi răspuns casierița, putea să îl procure și un adult. Întrebarea e dacă ați vîndut bilete cu reducere pentru copii.

– Două, răspunse casierița prompt. Îmi amintesc perfect. Primul a fost cumpărat de un domn mai în vîrstă. De aceea îmi aduc aminte de el pentru că m-a întrebat pînă la ce vîrstă se dau bilete cu reducere. Am văzut copilul pe care îl ținea în brațe și nu i-am mai răspuns: copilul nu părea să fi avut mai mult de trei sau patru ani.

– Și celălalt bilet?

– L-a luat chiar un copil. Îl aveam tăiat, rămas de la domnul în vîrstă.

– Și cum arăta copilul?

– Cu fața suptă și purta bască. Cred că avea vreo patrusprezece, dacă nu cincisprezece ani. El a insistat că are nouă. N-am vrut să mă cert cu el, era înghesuială. Mi-am zis că o să-i verifice vîrsta conductorul.

– Biletul era pînă la București?

– Da. Pînă la București.

ÎNTORS la sediu, Dohotaru ordonă ofițerului de serviciu să continue raportul.

– Cum vă spuneam, domnule comisar șef, acțiunea de azi după-masă a fost cea mai organizată din cîte au fost pînă acuma. S-au distribuit simultan manifestele în cele trei săli de așteptare, pe peron, în vagoane, astfel că oamenii noștri n-au știut de unde să înceapă urmărirea. Știți foarte bine, traseele de răspîndire a manifestelor sînt totdeauna calculate. După primul manifest identificat îți dai seama în ce direcție se desfășoară acțiunea. Conform tradiției, am trimis imediat oameni la Astra, la Fabrica de textile, dar acolo manifestele au apărut mult mai tîrziu. Se pare însă, din informațiile primite, că printre distribuitori se afla și un copil sau, mă rog, unul mai tînăr care, sigur pe el, a distribuit manifestele personal în compartimente.

– Și nu s-a găsit nici un călător conștient să-l prindă de urechi?

– Nu. Am dat dispoziție să se caute în primul rînd copilul.

Dohotaru își consultă ceasul brățară:

– Acum e undeva pe la Deva sau Simeria. Copilul era călător, își cumpărase bilet pînă la București. Nu s-a gîndit nimeni dintre oamenii lui Pricop să rămînă în tren?

ridicole. Este adevărat, acestea se folosesc tot mai rar și există perspectiva să scăpăm definitiv de ele. Astfel este: **avansați înainte, aprob pozitiv, un procent de 10 la sută, a urca sus** etc.

Mihaela Andoanei: Unii elevi folosesc adesea un limbaj împestrițat, șmecheresc. Care credeți că sînt cauzele și ce atitudine aveți dumneavoastră, ca lingvist, în fața acestui limbaj „metaforic"?

Acad. AL. GRAUR: Trebuie să știți că limbajul „șmecheresc" —, argoul —, oricît de „colorat" ar fi și oricîtă „veselie" ar produce folosirea lui, conține totuși un număr limitat de formule, care, în cele din urmă, înseamnă, de fapt, sărăcie de vocabular și deci de idei. Unii băieți și, mai nou, unele fete care folosesc acest limbaj cred că astfel își afirmă personalitatea, că șochează atunci cînd sînt într-un grup sau pe stradă. În realitate, în spatele acestei vorbiri șmecherești se ascunde o atitudine de nepăsare față de normele societății, se ascunde o cultură îndoielnică.

Ceea ce poate exprima argoul este limitat și se reduce deci la o conversație uzuală, pe teme dintre cele mai banale. Tinerii care-l folosesc sînt pîndiți de pericolul sărăciei de exprimare, al gîndirii superficiale. Argoul nu poate fi un instrument, un mijloc de comunicare pentru a exprima o gîndire științifică, complexă, nici pentru redarea unor sentimente. Iată un motiv pentru care apărarea limbii împotriva unor exagerări este foarte importantă.

Alexandra Grigorescu: De ce, cînd scriem, la substantivele masculine punem articolul hotărît "l", cu toate că în vorbirea curentă nu-l pronunțăm?

Acad. AL. GRAUR: Articolul nostru, la masculin singular era **-lu**, adăugat la vocala **u** cu care se termina nominativul singular nearticulat, deci forma nearticulată era **omu**, iar cea articulată **omulu**. După un timp, **u** final nu s-a mai pronunțat, căci **om** spunea mai pe scurt același lucru ca și **omu**. Dar de vreme ce **u** nu mai apărea decît la forma articulată, era destul ca ascultătorul să-l audă ca să înțeleagă că substantivul e articulat, deci **l** final nu-i mai aducea nici o informație. Prin urmare, **l** devenit inutil, a fost părăsit în pronunțare de acum cîteva sute de ani. Prin tradiție, continuăm să-l scriem, totuși la numele proprii a fost suprimat: scriem de multă vreme Ionescu, nu Ionescul, iar geografii au admis inovația și la numele de locuri, căci scriu Lacu Sărat, nu Lacul Sărat.

Maria Stănescu: Ce ne recomandați nouă, cutezătorilor?

Acad. AL. GRAUR: Să citiți multă literatură bună, să vă cultivați în general, să studiați gramatica, ortografia, să fiți foarte atenți la felul în care vă exprimați atît oral cît și în scris. Obișnuiți-vă să vorbiți și să scrieți nepretențios, așa cum se exprimă în general oamenii culți, care nu socotesc că au nevoie să caute expresii bombastice pentru a speria lumea cu știința lor. Ascultați-i, de asemenea, cu atenție pe oamenii mai în vîrstă de la țară: vorbirea lor este cel mai adesea deosebit de sugestivă, corectă și exactă. Să fie prezent pe masa voastră de lucru un dicționar normativ și să vă deprindeți a-l consulta ori de cîte ori este necesar.

MARIA PETROVICI

UN MILION DE PRIETENI

Descoperire - descoperitor

Cum se naște o descoperire? Cum arată un descoperitor? O descoperire se naște din cercetări neobosite și competente, iar un descoperitor poate să arate uneori ca un pionier din clasa a cincea - și în cazul de față este vorba chiar de un astfel de descoperitor: **Daniel Constantin Berendei**, *din clasa a cincea B, Liceul „Frații Buzești", Craiova, participant dintre cei mai activi la acțiunea „Patrie română - țară de eroi".*

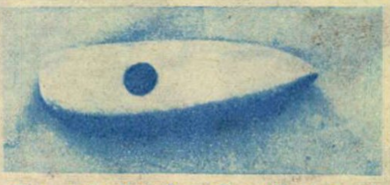

El a „plonjat" în adîncurile istoriei, găsind obiectul din fotografie în pădurea Creac, satul Foișor, comuna Drănic, județul Dolj.

Împreună cu specialiștii și cu tovarășul Adrian Butoi, comandantul-instructor de unitate, Daniel a stabilit că este un topor de piatră șlefuită și perforată, datînd de la sfîrșitul neoliticului și începutul epocii bronzului: **„Are aproximativ 15 cm lungime și 4 cm înălțime, grosimea orificiului de înmănușare fiind de cca 3 cm. La partea ascuțită, marginile sînt rotunjite și aduse în sus. Orificiul de înmănușare este tronconic și dă impresia de strunjire interioară. Obiectul prezintă semnele unei polizări ulterioare șlefuirii, ceea ce este încă o dovadă a nivelului de dezvoltare a civilizației materiale pe teritoriul patriei noastre din cele mai vechi timpuri".**

O descoperire prețioasă și, trebuie să remarcați, o expertiză științifică și o concluzie ireproșabile.

Vă așteptăm și pe voi cu astfel de relatări!

DOREL ARE O PROBLEMĂ

Agerul nostru colaborator Dorel mi-a arătat, necăjit, scrisoarea unui cititor participant la enigma-concurs - aceea cu meciul de volei - din nr. 19.

- Este unul dintre puținii cititori - numai 15! - care au observat cu precizie toate cele trei greșeli ale acelei „enigme" sportive: efectuarea incorectă a serviciului, atingerea fileului și prezența pe teren a 7 jucători în loc de 6.

- Bravo lui!

- Da, însă uitați-vă cum scrie!

Ei bine, acest elev scrie **„l-mi plac** *foarte mult enigmele", „echipa* **fulgeru"**, *„vă rog* **am** *comunica...", „eu fac parte din echipa de* **hambal** *a* **școli** Generale **număru..."**

- Înțelegeți? a oftat Dorel. Nu știu ce hotărîre să iau! Pentru faptul că a identificat corect toate greșelile din scenariu, ar trebui să-l premiez, dar oare se cuvine s-o fac de vreme ce scrie în halul ăsta?! Dați-mi o părere, un sfat!

...La rîndul meu, dragi cititori, vă întreb: cum ați proceda în locul nostru? Scrieți-mi repede la redacție, ca să putem adopta cea mai bună decizie!

OVIDIU ZOTTA

ROMAN FOILETON

71

- Nu. Dar era să rămînă din greșeală Dima. A sărit în ultima clipă din mers și și-a fracturat glezna.

- Ar fi fost mai inspirat dacă ar fi rămas în tren. Ați stabilit harta ariei de distribuție?

- Da. Malul Mureșului, gara, Fabrica de vagoane și centrul orașului.

- Adică în fața poliției. În curînd se vor răspîndi manifeste și în biroul meu. Cu neputincioși ca voi nu m-aș mira. Știți ce rost a avut demonstrația de azi?

- Propagandă comunistă, domnule comisar șef.

- În afară de asta, scoaterea de sub acuzație a lui Bejan. Bejan, arestat, nu putea să tipărească manifeste. Deci e posibil ca nici cele anterioare să nu le fi tipărit el. În orice caz, comuniștii lucrează mult mai organizat decît noi.

BEJAN fu cel mai surprins cînd l-au anunțat că va fi condus în fața comisarului șef: era convins că se întîmplase ceva foarte important, care o să influențeze soarta lui de acum înainte. Ori au găsit multiplicatorul, ori a mai căzut cineva și a vorbit. Era greu să stai zile întregi zdruncinat de pumnii anchetatorilor, să nu te lase să dormi, să-ți macine nervii. Și el a avut momente cînd i se părea că nu mai poate rezista. Lipsa de somn, anchetele obositoare, aceleași, reluate de zeci de ori, îl dezarmau. Obosea un comisar, venea altul și relua ancheta de la început. Nici măcar leșinurile nu erau salvatoare: era readus în simțiri cu o găleată de apă și ancheta continua de unde s-a întrerupt. Metoda obosirii, a pierderii prezenței de spirit, a judecății chiar era cea mai teribilă. Pumnii se suportau mult mai ușor, fiecare lovitură avea efect contrar: îi întărea rezistența, încăpățînarea și încrederea că numai neputincioșii bat. Și un neputincios nu poate să te doboare.

Urcînd scările spre etaj, întrebă gardianul:

- Anchetă?

- Nu știu.

- Dar bănuiești ceva. A mai fost arestat cineva?

- Nu știu.

- Vor să mă trimită la București?

- Nu știu.

În orice caz, după două săptămîni de detențiune, o vizită în cabinetul comisarului șef trebuia să însemne ceva. Dar ce? Ar fi dat un an din viață să știe cu un minut mai devreme motivul acestei audiențe.

Intră în biroul lui Dohotaru cu o ușoară nesiguranță. Pe comisarul șef îl găsi furios, vorbea la telefon, izbea cu pumnul în masă și avea fața roșie, congestionată:

- Măcar pe unul singur să-l fi arestat, imbecilule! Unul și-i aflam pe toți ceilalți. Trînti receptorul în furcă și ridică privirile spre Bejan: Cred că ți se înfundă, Bejane! Nu mai ai decît o singură șansă. Nu vreau să înșir cuvinte, să te lămuresc care este interesul tău:

ROMAN FOILETON

72

îl cunoști mult mai bine decît mine. Dacă mi-ai fi predat multplicatorul, acum erai liber.

- Dacă aș fi avut de-a face cu multiplicatorul, eram de mult judecat, domnule comisar șef. Dar n-am avut. Dacă aș fi știut cine se folosește de el, v-aș fi spus. Dar nu știu. De ce nu vreți să mă credeți pe cuvînt? Vă pierdeți vremea cu mine.

- Bejan, tot orașul e plin de manifeste.

- E o dovadă în plus că nu am nici o legătură cu cel pe care îl căutați dumneavoastră.

- Nu, Bejane. E o dovadă că ai complici.

- Nu am complici, domnule comisar șef. Nu am la ce să am complici.

- Asta e ultimul tău cuvînt?

- Da, domnule comisar șef.

- Atunci o să te ancheteze în continuare Beraru. El are alte argumente dacă nu vrei să asculți de vorbă bună. Se întoarse spre gardian. Ia-l de aici și să vină Beraru.

Beraru apăru gîfîind: fusese angrenat în depistarea celor care au răspîndit manifeste. Venise direct de la Fabrica de vagoane, era obosit, a adunat la lumina lanternei manifestele aruncate în incinta fabricii.

- Am venit, domnule comisar șef.

- Te duci la Bejan.

- Mîine, domnule comisar șef. Nu mă mai ține mijlocul. De la ora șapte culeg manifeste la Astra. Imbecilii le-au aruncat printre fiarele vechi. Sînt acolo piese de la două la zece tone. Le mișc cu macaraua. Aș vrea să mă internez la spital.

- Am spus, te duci la Bejan!

- Nu pot să-l lovesc. Nu pot să ridic mîna. Și în afară de asta adorm pe mine. Ieri, din douăzeci și patru de ore am fost douăzeci și patru de ore în picioare. Azi aș fi avut zi liberă. N-am avut. N-am avut din cauza manifestelor! Comuniștii ăștia nu mai țin cont de nimic: știți că n-am dormit de nu mai știu cînd opt ore în șir?

- Și eu tot din pat am venit aici, Berarule! Tocmai visam că Bejan a făcut mărturisiri. N-a făcut. Și ar fi fost prost să facă! Te duci la el și-i spui că e liber. Dar te avertizez, Berarule: un pas să nu facă fără să știm noi. Tu o să ai grijă de el. Îl urmărești și ziua, și noaptea. Notezi cu cine se vede, cu cine se întîlnește, cu cine are relații. Dacă intră în cîrciumă, intri după el.

- Pe mine mă cunoaște, domnule comisar șef.

- Fă în așa fel să nu te recunoască. Nu mă interesează cum. Nu vom ajunge la țintă decît prin el. Du-te, fă-i formele de eliberare.

- Mîine, domnule comisar șef. Vreau să mă odihnesc și eu o noapte. Măcar una singură.

Căscă ostentativ și ieși din birou.

(Va urma)

Din TRIVALE... la Jocurile Olimpice

Nu-mi luați în nume de rău cutezanța de a face o asemenea anticipare și de a încerca să trag un arc peste timp... Ca martor ocular însă, am curajul să afirm că din **rîndul celor aproape 150 de finaliști ai actualei ediții a „Crosului pionierilor", competiție a cărei gazdă a fost splendidul Parc Trivale din municipiul de reședință al județului Argeș, mulți promit să se afirme în cea mai complexă disciplină olimpică. Am numit atletismul...**

*

Pe unii dintre finaliștii și laureații acestei uriașe întreceri sportive de masă, înscrisă sub genericul mobilizator al „Daciadei", am avut prilejul să-i cunosc înainte, la etapele pe școală. Pe **Cristina Bartchevici,** cîștigătoarea probei rezervate alergătorilor de 11-12 ani, de pildă. Acolo, în comuna ei, la Moara, localitate din județul Suceava, încercase și cu un an înainte să se afle printre finaliste. Dar la etapa pe județ, o entorsă la un ultim antrenament a oprit-o din această tentativă. Cristina a amînat pentru acest an dorința ei de-a fi prima crosistă din Țara de Sus a Moldovei, pregătindu-se zilnic, prin alergări de 2 000 și chiar de 3 000 de metri! Adică, „porție" dublă sau chiar triplă față de proba de concurs! Să nu vă mire, dragi prieteni, pentru că astfel procedează toți marii sportivi din patria noastră și din lume: **pentru a fi primii, ei trebuie să muncească cu sîrg, cu ambiție, cu dăruire, fără a ține seama de numărul orelor și zilelor. Acesta este unul dintre „secretele" reușitelor lor!**

Nicolae Rareș-Dogariu, din Rîșnovul Brașovului, este și el cîștigător al finalelor, coleg de categorie de vîrstă (11-12 ani) cu pioniera din Suceava. Și pe el am avut prilejul să-l vedem la lucru, pe cărările de munte ce ies spre Bucegi, alergînd cot la cot cu cel care l-a descoperit, profesorul de educație fizică Herman Mattes. Handicap din... start (diferență de 15 ani între cei doi parteneri de antrenament) pe care însă Nicușor, ambițios, dîrz cum îl cunosc toți colegii și prietenii din Rîșnov, l-a micșorat cu fiecare zi de pregătire. Așa a ajuns „să se plimbe", cum remarcau susținătorii lui, la etapa pe județ, să devină campion al Brașovului. A fost o treaptă hotărîtoare spre titlul de campion al „Daciadei" și al „Crosului pionierilor" pe țară! În Trivale, Nicușor a alergat ușor, cu pas sigur, atent la toate tentativele de evadare ale grupului din care a făcut parte, sprintînd pe ultima parte a probei, după circa 800 de metri. Adică așa cum procedează și iarna, pe pîrtiile de schi din Bucegi, sportul pe „tălpicele de lemn" fiind cel pe care l-a practicat prima dată, acolo în orașul său natal, la Rîșnov, unde toți copiii, de la șoimii patriei la pionierii dintr-a opta, știu ce este acela un slalom sau o „cristiană". Este neîndoielnic că pentru Nicușor anii de ucenicie în schi i-au prins bine, l-au ajutat ca acum, în atletism, într-o probă de rezistență fizică de o mare frumusețe și atractivitate, să trăiască bucuria unei mari împliniri sportive.

Niculina Radu, cîștigătoarea probei fetelor de la categoria 13-14 ani, este reprezentanta Bucureștiului. Și Niculinei, cu cîțiva ani în urmă, într-o comună alăturată Capitalei, la Afumați – am avut ocazia să-i apreciez pasiunea pentru sport. **„O mare handbalistă",** apreciau cadrele didactice, cu referire la această fetiță, încă de pe atunci plină de nerv, sprintenă ca o căprioară. Venind în București, ca elevă a Școlii generale nr. 58, Niculina a îndrăgit atletismul care se bucura aici de o atenție deosebită din partea profesorilor și elevilor. Și, la un concurs, pe Stadionul 23 August, Niculina, cu resursele ei din handbal, iată, trece prima linia de sosire. Succesul o încîntă, atletismul o cucerește. Ia parte la etapa pe clasă și pe școală a „Crosului pionierilor", trece mai departe și iat-o la marele examen de pe Trivale: a condus în probă de la „cap la cap", cum se spune în alergări, făcînd o cursă dintre cele mai frumoase, alături de rivalele ei, cu merite deosebite în a fi rămas în trena campioanei, **Elena Neagu** din Dîmbovița și **Luminița Saituc** din Hunedoara.

Mult mai disputată, proba băieților de la categoria 13–14 ani a dat cîștig de cauză, în cele din urmă, lui **Ioan Uleșan** din Cîmpia Turzii, cel care – cum ne spuneau colegii care l-au însoțit, reprezentanți ai județului Cluj – reușește să facă, în... glumă, ca o simplă joacă, distanța dintre Cheile Turzii și orașul în care învață, tot într-o alergare, fără nici o oprire! Așadar, un alergător de cursă lungă? Greu de spus, pentru că Ionică îndrăgește în aceeași măsură și... fotbalul! Poate totuși acest succes îl va face să se fixeze la atletism, să se dăruiască probelor de alergare pe teren variat în care țara noastră – deocamdată prin fete, prin atlete – și-a cucerit un nume (și un renume) de mare faimă. Oricum însă este cert că ceilalți pionieri atleți care l-au secondat pe podium – **Remus Botișan** din județul Sălaj și **Silviu Petrescu** din București – și-au dat adeziunea pentru alergare, chiar și fără a fi avut satisfacția de a trece primii linia de sosire.

Dealtfel, cum ne mărturisea **profesorul Nicolae Curta,** secretar-adjunct al Federației române de atletism, prezent la finale, **pionierii care s-au detașat, precum și alții care au făcut o cursă cu... promisiuni, vor fi îndrumați spre cercurile Caselor pionierilor și șoimilor patriei, către secțiile de resort ale cluburilor sportive școlare din rețeaua Ministerului Educației și Învățămîntului. Scopul: continuarea pregătirii sportive la un nivel superior și, în funcție de rezultate, promovarea talentelor autentice în loturile republicane de juniori.**

Un drum absolut firesc. O cale spre noi și noi împliniri. **Cristina Bartchevici,** dîrză, tenace în concurs, dar, totodată, plină de cutezanță și în aspirații, ne spunea că **„la noi, toată lumea l-a admirat pe luptătorul Ștefan Rusu pentru isprava sa, aceea de a ajunge din Rădăuți la Olimpiadă. Și m-am gîndit și eu, de ce n-aș încerca să îi urmez exemplul?..."**

Pentru **Cristina, Nicolae, Niculina** și **Ionică,** cei patru laureați ai „Crosului pionierilor" în 1983, acest drum spre Jocurile Olimpice rămîne deschis. Condiții există, și încă dintre cele mai bune. Totul depinde de ei ca distanța dintre Trivale și... Jocurile Olimpice să se micșoreze cu fiecare concurs, an de an. Oricum, dragi prieteni, dați-mi voie să vă fac o propunere: să le notăm numele și să le urmărim, în timp, zborul spre înălțimile marilor performanțe.

TIBERIU STAMA

CRISTINA
BARTCHEVICI (SUCEAVA)

NICOLAE RAREȘ
DOGARIU (BRAȘOV)

NICULINA
RADU (BUCUREȘTI)

IOAN
ULEȘAN (CLUJ)

ȘCOALĂ A IUBIRII DE PATRIE

(URMARE DIN PAG. 7)

și într-un original studiu asupra arhitecturii și structurii satelor de munte prahovene.

„Vulturii" din Craiova s-au situat pe primul loc în cea de-a XIII-a ediție a marelui nostru concurs pentru că și-au pregătit din vreme și temeinic expediția, pentru că au respectat întocmai regulamentul, pentru că s-au dovedit răbdători și dîrji pe parcursul întregului traseu, pentru că s-au întors acasă din această frumoasă și instructivă aventură a lor mai voinici și mai înțelepți și la fel de încărcați cu „bogății" de tot felul, precum se întorc albinele la stup din cîmpul cu flori...

FILE DIN „JURNALUL DE BORD"

Cu regretul că nu dispunem de spațiul necesar pentru a vă prezenta în întregime **„Jurnalul de bord"** al echipajului **„Vultur 4"**, redactat de „cronicara" **Florentina Pascu**, jurnal care se citește realmente pe nerăsuflate, cum ai citi un bun roman de aventuri, vă prezentăm doar cîteva spicuiri din el, cu convingerea că, deși puține, ele vă vor ajuta să vă faceți o imagine și mai precisă despre această expediție deosebit de reușită.

„...După-amiază, tovarășul profesor ne-a propus să facem baie în Teleajen. Am acceptat entuziasmați și nu ne-am oprit decît la rîu. Apa era ca gheața, așa că am vîrît mai întîi degetul mare de la un picior, apoi tot piciorul, pe urmă și pe celălalt, am făcut cîțiva pași și... bîldîbîc, în Teleajen. Cîtă veselie! Parcă și vîntul se oprise obosit printre crengi, uitîndu-se curios la joaca noastră..."

„...Furtuna care s-a dezlănțuit pe neașteptate ne-a udat foarte rău corturile... Nu mai aveam de ales, ne-am strîns în grabă lucrurile și am pornit spre satul Zamfira. Am ajuns în sat, la mama tovarășului profesor, uzi pînă la piele. Într-o cascadă generală de veselie ne-am dezbrăcat și ne-am stors lucrurile din care apa curgea de parcă ar fi fost spălate. Apoi le-am întins la uscat, pe toate sobele din casă, în care focul duduia ca în miezul iernii..."

„...Ascultăm cu luare-aminte cuvintele acestei bătrîne cu trup uscățiv, cu fața ridată de timp și de necazuri, cu părul nins de zăpezile vieții, dar cu ochi calzi, ce ne învăluie cu blîndețe. Ne vorbește despre fenomenul de transhumanță, dar rostește cuvintele rar, pentru că obosește ușor, și în răstimpuri se oprește chiar, privind în gol, parcă într-un trecut pe care numai ea îl vede, numai ea îl știe..."

„...Grupați în jurul focului, sorbim cu plăcere licoarea caldă și aromată, admirînd în tăcere luna care se ridică molcom pe bolta înstelată. Deodată, în liniștea nopții, răsună fascinant glasul Cristinei, care începe să cînte. Nu exagerez deloc cînd spun fascinant. Atît de tulburător e glasul colegei mele, încît sîntem cu toții cuprinși de un profund sentiment de bucurie și încîntare: „Măi Cristina, te-am mai auzit eu cîntînd la serbările școlare, dar parcă niciodată n-ai cîntat cu atîta patos ca acum" — îi spune tovarășul profesor. Și toți gîndim ca dînsul. Cu siguranță că orele pe care urmează să le petrecem în fiecare seară în jurul focurilor de tabără vor fi minunate. Alături de glasul Cristinei ni le vom uni și noi pe ale noastre, sub semnul veseliei, al tinereții, al împlinirii viselor noastre de vulturi..."

„...Denumită și „Bastilia românească", Doftana e un simbol al forței morale de neînvins a celor mai buni fii ai poporului nostru, a comuniștilor, a patrioților revoluționari, a luptătorilor neînfricați pentru libertate socială și națională, pentru o viață mai dreaptă și mai bună... De cum am zărit-o, de pe culmea dealului, ne-au impresionat zidurile înnegurate, lespezile durerii, a căror existență amintește de un crud, dar eroic episod din istoria poporului nostru... Dacă între aceste ziduri groase și înspăimîntătoare comuniștii au rezistat eroic, noi nu putem pleca de aici decît cu cele mai alese sentimente de admirație și respect față de ei, de profundă recunoștință, și cu hotărîrea fermă de a face tot ce depinde de noi pentru a fi demni de înaintașii noștri, de acei care s-au sacrificat pentru binele și fericirea țării și a poporului nostru..."

„...Seara, pentru că ploaia devine din nou amenințătoare și nu avem loc într-un singur cort, ne prezentăm numerele din micul nostru spectacol artistic fiecare din cortul lui. Cinci corturi, cinci „scene" în mijlocul naturii. Din cortul lui, Sava prezintă programul stabilit împreună cu cîteva minute înainte de începerea spectacolului. Fiecare cîntec, fiecare glumă era primită cu ropote de aplauze de către turiștii din corturile vecine care se transformaseră cu toții în... ascultători. Cînd ultimul cîntec s-a stins, a rămas numai susurul ploii care parcă ne șoptea, odată cu stropii domoli: „noapte bună!", „noapte bună!", „noapte bună!"...

„...Umezeala și răcoarea dimineții dădeau întregii firi o nespusă frăgezime. Ziua se vestea senină. La răsărit s-a ivit geana de aur a unui soare tînăr, care într-o clipă a șters umbrele de pe frunțile munților neguroși. Cine vede măcar un răsărit de soare în Bucegi nu va regreta niciodată că a urcat în munți. Pînă și neștiutorul care întreabă „De ce mergeți pe munți?" ar rămîne fascinat în fața unui asemenea fenomen natural și ar înțelege că efortul i-ar fi pe deplin răsplătit..."

Cine va prelua ștafeta?

Timp de un an de zile, Marele trofeu transmisibil va rămîne la Craiova. După aceea însă își va continua călătoria prin țară, va porni spre alt sat sau oraș, spre altă școală, spre alt echipaj. Cine-l va cuceri? **Cine va prelua, de la „vulturi", luminoasa ștafetă a „BUSOLEI DE AUR"?**

Oricare dintre voi, dragi cititori, poate reedita performanța „vulturilor". Pentru că oricare dintre voi poate organiza și desfășura expediții la fel de reușite cum a fost a lor. Încercați numai și veți vedea că nu-i chiar atît de greu cum poate că vi se pare.

În curînd, odată cu prima zi a vacanței de vară, se va da startul într-o nouă ediție, cea de-a XIV-a, a **Expedițiilor „Cutezătorii"**. *Așadar, prilejul vi se oferă. Totul e să nu-l scăpați.*

Vă dorim tuturor drum bun pe minunatele cărări ale patriei și deplin succes!

Cutezătorii

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU. Secretar responsabil de redacție OVIDIU ZOTTA
Responsabil de număr C. DIACONU; Prezentarea artistică POMPILIU DUMITRESCU.

Redacția Piața Scînteii nr. 1 București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia", TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136–137 Telex: 11226 București.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

OȘTENII LUI 9 MIHAI VITEAZUL

Oștenii călări ai stolnicului Stroe Buzescu au ajuns către seară la Dunăre, în apropierea cetății Vidinului. Îmbrăcată din nou în straie de cadînă, Maria se oprește la poarta cetății: „Sînt roaba căpitanului Iusuf", spune ea străjerilor... Văzînd-o, Iusuf o amenință că o aruncă în temniță. Maria îl înfruntă însă cu îndrăzneală, spunînd că de asta s-a și întors, să fie alături de Dan și Gruia. Apoi, prinzînd și mai mult curaj, îi reamintește lui Iusuf: „Dan zice că sînteți frați... Înseamnă că..." Strîngînd în mîini cele două buzdugane, Iusuf strigă mînios peste măsură: „Înseamnă că sînt ienicer în slujba măritului Sultan și trebuie să vă strivesc pe toți."

SCENARIUL: DUMITRU ALMAȘ DESENE: VALENTIN TĂNASE și RADU VINTILESCU

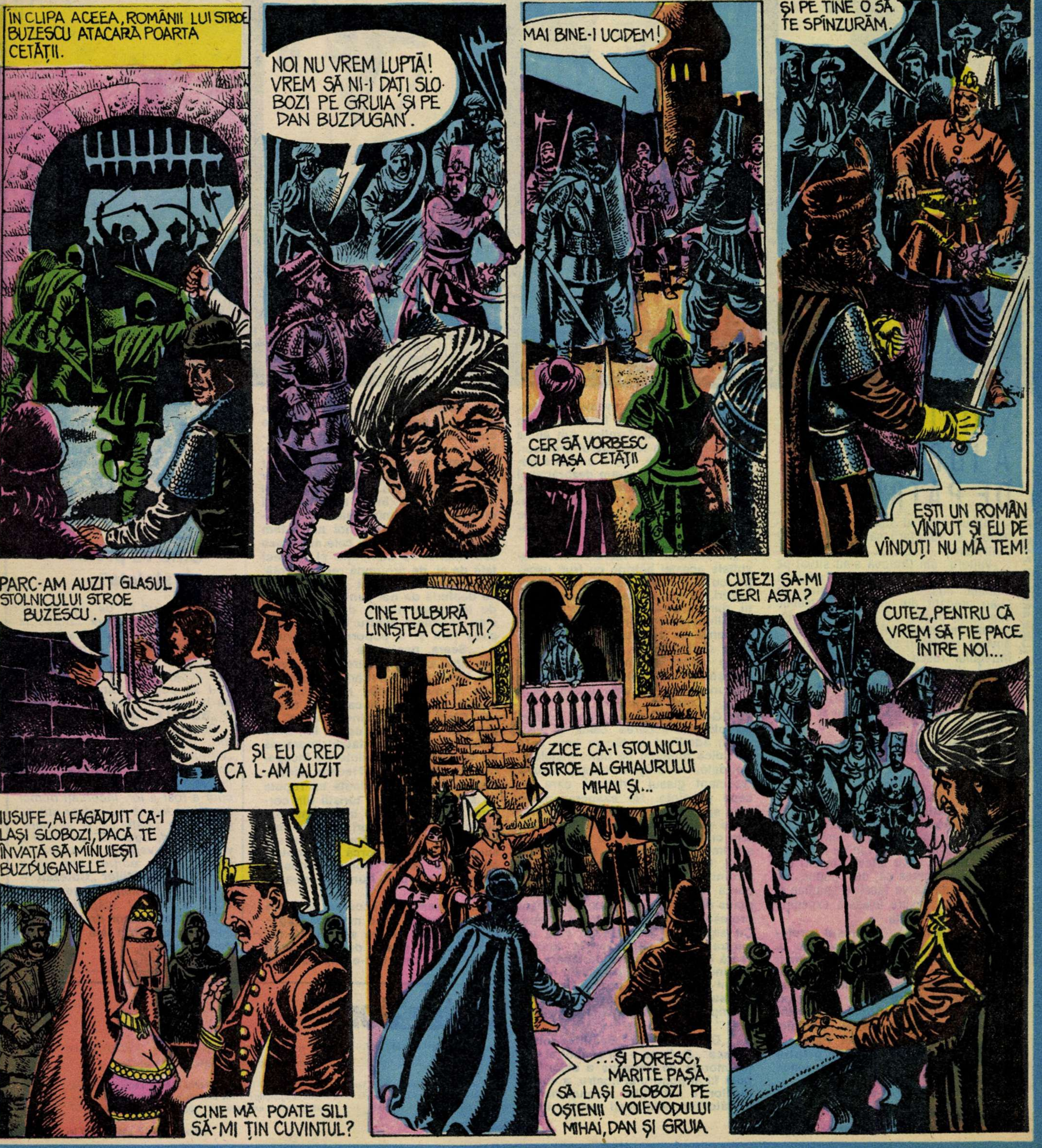
ÎN CLIPA ACEEA, ROMÂNII LUI STROE BUZESCU ATACARĂ POARTA CETĂȚII.
NOI NU VREM LUPTĂ! VREM SĂ NI-I DAȚI SLOBOZI PE GRUIA ȘI PE DAN BUZDUGAN.
MAI BINE-I UCIDEM!
CER SĂ VORBESC CU PAȘA CETĂȚII
ȘI PE TINE O SĂ TE SPÎNZURĂM.
EȘTI UN ROMÂN VÎNDUT ȘI EU DE VÎNDUȚI NU MĂ TEM!
PARC-AM AUZIT GLASUL STOLNICULUI STROE BUZESCU.
ȘI EU CRED CĂ L-AM AUZIT
IUSUFE, AI FĂGĂDUIT CĂ-I LAȘI SLOBOZI, DACĂ TE ÎNVAȚĂ SĂ MÎNUIEȘTI BUZDUGANELE.
CINE MĂ POATE SILI SĂ-MI ȚIN CUVÎNTUL?
CINE TULBURĂ LINIȘTEA CETĂȚII?
ZICE CĂ-I STOLNICUL STROE AL GHIAURULUI MIHAI ȘI...
...ȘI DORESC, MĂRITE PAȘĂ, SĂ LAȘI SLOBOZI PE OȘTENII VOIEVODULUI MIHAI, DAN ȘI GRUIA
CUTEZI SĂ-MI CERI ASTA?
CUTEZ, PENTRU CĂ VREM SĂ FIE PACE ÎNTRE NOI...

(Va urma)

Cutezătorii 25

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 23 IUNIE 1983,
ANUL XVII (NR. 820)